

Аналітичний звіт про освітню діяльність КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» у 2024 році

Вступ

Протягом 2024 року Комунальним вищим навчальним закладом «Харківська академія неперервної освіти» здійснювалася освітня діяльність на виконання завдань регіонального проєкту «Освітній технопарк Харківщини – 2030». Усього протягом 2024 року охоплено навчанням на курсах підвищення кваліфікації 6000 педагогів і проведено 399 науково-методичних заходів, у яких узяли участь 22090 осіб. Зміст навчання було спрямовано на реалізацію *стратегічних і операційних цілей*, визначених річним планом роботи Академії:

I. Підготовка педагогів до створення безпечного, сучасного та інклюзивного освітнього середовища

1.1. Підготовка до формування інклюзивного, безбар'єрного освітнього простору.

1.2. Формування готовності керівників і педагогів закладів освіти до створення безпечного освітнього середовища.

II. Підготовка педагогів до забезпечення якісної освіти згідно з принципами та завданнями НУШ.

2.1. Навчання педагогів вимірювання та подолання освітніх втрат і розривів.

2.2. Формування компетентностей педагогів щодо збереження ментального здоров'я та психосоціальної підтримки учасників освітнього процесу.

2.3. Підготовка вчителів до впровадження принципів інтеграції згідно з ідеями НУШ.

2.4. Створення комплексної моделі професійного розвитку керівників закладів освіти та педагогів НУШ.

2.5. Упровадження інноваційних освітніх практик і методик відповідно до викликів сьогодення.

Зміст освітньої діяльності Академії протягом 2024 року в межах вирішення стратегічних і операційних цілей було спрямовано на професійний розвиток керівників і педагогічних працівників закладів дошкільної, загальної середньої та позашкільної освіти Харківської області. Спільні зусилля фахівців Академії, спеціалістів місцевих органів управління у сфері освіти, центрів професійного розвитку педагогічних працівників та інших стейкхолдерів було спрямовано на надання науково-методичної допомоги й підтримки педагогічних працівників, розвиток їхніх професійних компетентностей в умовах воєнного стану та здійснення освітнього процесу в дистанційному форматі.

Розглянемо практичні кроки реалізації стратегічних і операційних цілей через навчальну, наукову та науково-методичну роботу.

Навчальна робота

Умовні позначки у звіті:

КПК – курси підвищення кваліфікації

ОП – освітня програма

ТСК – тематичний спецкурс

КВРО – кафедра виховання й розвитку особистості

КМДПО – кафедра методики дошкільної та початкової освіти

КМНМЛ – кафедра методики навчання мов і літератури

КМПМО – кафедра методики природничо-математичної освіти

КСГО – кафедра суспільно-гуманітарної освіти

У 2024 році якість освітнього процесу в Центрі професійного розвитку працівників освіти КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» забезпечували навчальний відділ, 5 кафедр і 3 секції.

Кафедра виховання й розвитку особистості та секція спеціальної та інклюзивної освіти здійснювали освітню діяльність із підвищення кваліфікації педагогічних працівників за такими напрямками: *учителі трудового навчання, фізичної культури, предмета «Захист Вітчизни», образотворчого мистецтва та художньої праці, музичного мистецтва, педагоги-організатори, керівники гуртків, педагоги закладів позашкільної освіти, інструктори з фізичної культури закладів дошкільної освіти.*

Т. в. о. завідувача кафедри Олена БАЙНАЗАРОВА, ст. викладачка.

Кафедра методики дошкільної та початкової освіти та секція розвивального навчання спрямовували свою діяльність на визначення якісних орієнтирів щодо підвищення кваліфікації відповідних категорій педагогів: *учителів початкових класів і педагогічних працівників ЗДО – урахуванням стратегічної мети державної політики в галузі освіти, положення кваліфікаційних характеристик підвищення кваліфікації, особливостей навчання дорослих і особистісно орієнтованого підходу.*

Завідувачка кафедри Маріанна КОЧЕНГІНА, кандидат педагогічних наук.

Кафедра методики навчання мов і літератури розв'язувала проблему з актуалізації пріоритетних завдань сучасної *мовно-літературної та іншомовної освіти.*

Завідувачка кафедри Галина ДЕГТЯРЬОВА, доктор педагогічних наук.

Кафедра методики природничо-математичної освіти та секція інформаційних технологій в освіті забезпечували підвищення якості й застосування інформаційно-комунікаційних технологій у післядипломній освіті *вчителів природничо-математичних дисциплін.*

Завідувачка кафедри Світлана КАПЛЮН, кандидат педагогічних наук, доцент.

Кафедра соціально-гуманітарної освіти працювала над науковою темою «Розвиток ціннісних професійних орієнтацій *керівників і педагогів закладів освіти*», трансформуючи ключові аспекти власних досліджень у свої лекції та заняття зі слухачами.

Завідувачка кафедри Марія АСТАХОВА, кандидат педагогічних наук.

Протягом звітної періоду освітній процес у Центрі професійного розвитку працівників освіти КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»

проходив відповідно до планового завдання щодо підвищення кваліфікації педагогічних працівників регіону (згідно з ліцензійованим обсягом – 6000 слухачів).

Головними орієнтирами та метою діяльності було визначено неперервний професійний розвиток педагогічних працівників, удосконалення раніше набутих і/або набуття нових ключових і професійних компетентностей згідно з державною стратегією в галузі освіти та Концепцією «Нова українська школа».

Очікувані результати:

- набуття нових загальних і професійних компетентностей згідно з державною стратегією в галузі освіти та Концепцією «Нова українська школа»;
- здатність педагогічних працівників до навчання впродовж життя;
- готовність педагогічних працівників Харківщини до реалізації індивідуальної траєкторії професійного розвитку в умовах сьогодення.

Освітня діяльність (навчальна та науково-методична робота) в Академії здійснювалася на основі [комплексних освітніх програм](#) підвищення кваліфікації педагогічних працівників, особливість яких у контексті вимог законодавства полягає у створенні умов кожному педагогу для реалізації його права на підвищення кваліфікації та неперервну освіту в міжтестатійний період у регіональному закладі післядипломної педагогічної освіти (у нашому випадку – Харківській академії неперервної освіти), які діють не перший рік.

Метою комплексної освітньої програми підвищення кваліфікації є *неперервний професійний розвиток педагогічних працівників, удосконалення раніше набутих і/або набуття нових ключових і професійних компетентностей згідно з державною стратегією в галузі освіти та Концепцією «Нова українська школа».*

Основні завдання, які визначені в комплексній освітній програмі:

- формування в керівників і педагогічних працівників закладів освіти готовності та відповідних компетентностей щодо реалізації стратегічних завдань розвитку дошкільної, загальної середньої, позашкільної освіти, інтеграції освіти у світовий освітній простір;
- формування в педагогів здатності до планування власного професійного розвитку з метою надання якісних освітніх послуг;
- мотивування педагогічних працівників до постійного професійного самовдосконалення тощо.

Так, за звітний період було **реалізовано 37 комплексних освітніх програм**.

У 2024 році розроблено **3 нові** комплексні освітні програми для таких категорій:

- керівники і педагогічні працівники центрів професійного розвитку педагогічних працівників.

- учителі початкових класів,
- педагогічні працівники, які викладають предмети соціальної та здоров'язберезувальної галузі.

Курси підвищення кваліфікації були організовані для педагогічних працівників за **63 напрямми** (рис. 1).

Рис. 1. Напрями курсів підвищення кваліфікації

У 2024 році навчально-науково-методичне забезпечення підвищення кваліфікації керівних кадрів і педагогічних працівників освіти відповідно до їх індивідуальних потреб і запитів **відбувалося за 112 освітніми програмами**. Із них кафедрами було створено **більше 60 нових освітніх програм**, інші оновлено відповідно до актуальних потреб часу (рис. 2).

Рис. 2. Кількість нових і оновлених освітніх програм по кафедрах

Під час розроблення нових освітніх програм підвищення кваліфікації педагогічних працівників викладачами академії були враховані всі виклики щодо

професійного розвитку педагогів у контексті модернізації системи освіти відповідно до стратегічних цілей діяльності освітньої сфери в умовах воєнного стану.

Відповідно до освітніх програм усі групи слухачів за різними напрямками були укомплектовані в повному обсязі, що свідчить про якісний добір навчальних тем, їх актуальність, сучасність і відповідність потребам педагогічних працівників, а також про якісно організовану комунікацію (сайт Академії, соціальні мережі, месенджери, особисте спілкування) працівників ЦПРПО та керівників ЗО з педагогами Харківщини щодо анонсу змісту курсів підвищення кваліфікації для тієї чи іншої категорії.

РОБОТА НАВЧАЛЬНОГО ВІДДІЛУ

Діяльність навчального відділу (завідувачка Тетяна ПАПЕРНОВА) була спрямована на забезпечення чіткості та злагодженості в підготовці, організації та проведенні курсів підвищення кваліфікації, тематичних спецкурсів, оформленні відповідної навчальної документації.

У 2024 році охоплено **КПК – 6000 слухачів**, відповідно було **сформовано 247 груп** (для вчителів-предметників укомплектовано 150 груп – 3616 слухачів; для інших категорій: 97 груп – 2384 слухачі). Охоплено **тематичними спецкурсами 822 педагоги (29 груп)** (рис. 3).

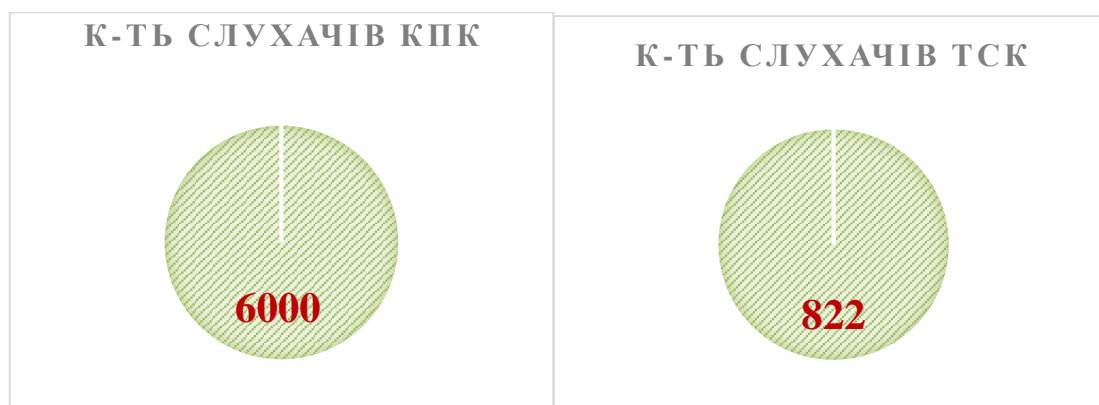

Рис. 3. Охоплення слухачів курсами підвищення кваліфікації та тематичними спецкурсами у 2023/2024 році

Головним принципом тематичних спецкурсів є індивідуальний підхід і принцип вибірковості. Було обрано теми ТСК за **16 напрямками**, найбільш актуальні серед них:

1. Психологічна підтримка.
2. Домедична допомога.
3. Робота з дітьми з ООП.
4. ІІІ.

За звітний період навчальним відділом **узагальнено 247 РПНЗ**, на підставі яких створено місячний план проведення КПК для керівних кадрів і педагогічних працівників закладів освіти в дистанційній формі. За кожною групою закріплено куратора, про що підготовлено відповідний наказ по Академії. З метою організації якісної роботи ЦПРПО за звітний період сплановано **навчання 247 груп**, відповідно складено **247 планів-розкладів**.

Для чіткого обліку слухачів, які пройшли навчання, було підготовлено накази про зарахування та випуск кожної навчальної групи заїздів. Для кожного з **6000 слухачів КПК та 822 слухачів ТСК**, які успішно завершили навчання у 2024 році, підготовлено електронне/ий свідоцтво/сертифікат, що можна завантажити за відповідним покликанням у розділі «Накази про випуск» сайту Академії.

Співробітники навчального відділу, використовуючи різні технічні засоби комунікації, постійно надавали консультативну допомогу педагогам Харківщини з питань організації підвищення кваліфікації. Також увага приділялася співпраці із завідувачами кафедр із метою забезпечення виконання щомісячного навантаження кожним викладачем.

АДРЕСНІ ТЕМАТИЧНІ СПЕЦКУРСИ

У 2024 році продовжена реалізація ідеї надання адресної допомоги педагогічним працівникам громад. **Охоплено 204 слухачі, сформовано 9 груп** за темами (рис. 4):

Рис. 4. Залученість в АТСК

Рис. 5. Кількісні показники проведення АТСК по кафедрах

Відповідно до освітньої програми АТСК навчальні заняття проводилися в *дистанційному форматі*. Особливістю АТСК була робота за інтерактивною методикою *«перевернутий клас»*: кожна тема подавалась у формі презентації з консультацією, а практична складова опрацьовувалася під час онлайн-занять.

ОРГАНІЗАЦІЯ ВИКОРИСТАННЯ СУБВЕНЦІЇ

На виконання Постанови Кабінету Міністрів України «Питання надання освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам (за спеціальним фондом державного бюджету) у 2023 році» від 19 вересня 2023 р. № 1023, що передбачає спрямування коштів на підготовку педагогічних працівників до роботи на першому адаптаційному циклі загальної середньої освіти, підвищення кваліфікації щодо посилення розуміння та сприйняття ідей реформи на засадах Концепції «Нова українська школа» у 2023 році, **було здійснено такий обсяг робіт:**

підготовлено у грудні 2023 року – січні 2024 року **851 тренера-педагога**;
з 05 лютого 2024 року до 01 червня 2024 року організовано та здійснено комплекс заходів із підвищення кваліфікації **534 керівників, 592 заступників керівників і 8800 учителів закладів освіти**, які забезпечували реалізацію Державного стандарту базової середньої освіти на першому (адаптаційному – 5-6 класи) циклі базової середньої освіти у 2023/2024 навчальному році та **69 вчителів пілотних класів**.

Для забезпечення ефективності та якості реалізації субвенції в *короткий термін і в позаробочий час* було:

- визначено **19 регіональних координаторів** від кожної освітньої галузі, які пройшли відповідне навчання для подальшої підготовки тренерів-педагогів, які здійснюватимуть комплекс заходів із підвищення кваліфікації педагогічних працівників відповідно до нових методик, згідно з Концепцією реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа»;
- укладено **16 робочих навчальних програм і календарно-тематичних планів підвищення кваліфікації** вчителів за кошти освітньої субвенції (на основі

Типової програми підвищення кваліфікації вчителів закладів загальної середньої освіти, які впроваджують новий Державний стандарт базової середньої освіти (затверджено наказом МОН України від 12.10.2022 № 904).

Кожна **робоча навчальна програма має 4 модулі:**

1. Нормативно-правове забезпечення реформи загальної середньої освіти.
2. Організація освітнього процесу на адаптаційному циклі базової середньої освіти в умовах дистанційного навчання.
3. Сучасні підходи до викладання *предмета* на адаптаційному циклі базової середньої освіти.
4. Організаційно-рефлексивний.

• На основі зазначених навчальних програм були проведені **спецкурси-тренінги**(30 годин, онлайн) із таких предметів:

1. Українська мова і література
2. Зарубіжна література
3. Іноземна мова (англійська)
4. Математика
5. Географія
6. Інтегровані курси освітньої галузі «Природника»
7. Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»
8. Етика
9. Вступ до історії України та громадянської освіти (5 клас)
10. Історія України. Всесвітня історія (6 клас)
11. Інформатика
12. Технології
13. Музичне мистецтво
14. Образотворче мистецтво
15. Інтегрований курс «Мистецтво»
16. Фізична культура

Харківською академією неперервної освіти в умовах дистанційного формату навчання було обрано й успішно використано *методику перевернутого навчання*, а саме: кожна тема робочої навчальної програми має дві частини: теоретичну (лекція теоретичного конструювання – інтерактивна презентація з консультативною підтримкою тренера-педагога) та практичну (інтерактивна лекція – тренінгове заняття) – виконання завдань, вправ, проведення лабораторних і практичних досліджень, індивідуальні консультації вчителя тощо.

За результатами навчання всі педагогічні працівники **уточнили та розширили знання з таких актуальних тем:**

- Сутність і зміст реформування освіти в Україні на засадах Концепції «Нова українська школа»;
- Сучасний дизайн уроку в НУШ. Оцінювання в НУШ: загальні аспекти;
- Цифрове освітнє середовище педагога Нової української школи;
- Особливості викладання навчальних дисциплін відповідно до вимог ДСБСО та модельних навчальних програм;

- Кооперативне навчання та проєктний підхід до розвитку компетентнісного потенціалу української мови й літератури;
- Діяльнісний підхід у НУШ;
- Організація ігрової діяльності учнів / учениць у різних форматах навчання;
- Способи мислення учнів як складова набутих компетентностей і результат навчання української мови й літератури;
- Моніторинг освітніх втрат і їх подолання як актуальне завдання Нової української школи в умовах її розбудови.

Також усі вчителі 5-6 класів набули такі компетентності:

- *предметно-методичну* (здатність добирати й використовувати сучасні методики та технології викладання дисциплін за оновленими програмами в межах окремих освітніх галузей);
- *інноваційну* (здатність використовувати інновації у професійній діяльності відповідно до мети та завдань Нової української школи).

У навчальній програмі для керівників ЗЗСО були зроблені акценти на стратегічних напрямках упровадження Державного стандарту базової середньої освіти на засадах Концепції «Нова українська школа», а завданнями навчальної програми для заступників керівників ЗЗСО було визначено :

- розкриття особливостей організації освітнього процесу в Новій українській школі, забезпечення розвитку ціннісного ставлення керівників закладів освіти до управлінської діяльності в умовах соціальних і освітніх змін;
- удосконалення вміння та навичок стратегічного планування в умовах реалізації нового ДСБСО, розбудови внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти, управління професійним зростанням педагогів НУШ;
- ознайомлення із сучасними технологіями, методами та прийомами, електронними освітніми ресурсами, інформаційно-комунікаційними технологіями, навчальними онлайн-платформами, онлайн-сервісами, програмами доповненої та віртуальної реальності тощо.

Як підсумок, по закінченню навчання в керівників ЗЗСО та їх заступників були сформовані такі компетентності:

- *когнітивна* (здатність до системного та критичного мислення, аналізу та синтезу інформації з різних джерел, бачення комплексного розвитку подій, спроможності особистості адекватно і глибоко пізнавати оточуючий світ: природне і соціальне середовище, самого себе);
- *компетентність стратегічного управління закладом освіти* (здатність визначати і враховувати запити та очікування всіх учасників освітнього процесу; здатність до інноваційного управління розвитком закладу освіти; управляти змінами; приймати й ухвалювати рішення, що ґрунтуються на

оцінці існуючих альтернатив і ризиків; здійснювати контроль та оцінювати ефективність управлінської діяльності);

- *інформаційно-цифрова* (здатність орієнтуватися в інформаційному просторі та ефективно використовувати цифрові технології в освітньому процесі);
- *інноваційна* (здатність генерувати й упроваджувати в управлінську практику нові, перспективні ідеї, освітні інновації).

З метою покращення методик проведення тренінгових онлайн-занять фахівці навчального відділу, відповідальні за організацію освітнього процесу підвищення кваліфікації за субвенцією, щотижня проводили опитування слухачів, які завершили навчання на курсах підвищення кваліфікації.

Опитування пройшло загалом **4615 респондентів-учителів 5-6 класів.**

Найбільш актуальними напрямками підвищення кваліфікації для педагогічних працівників під час цього навчання були (рис. 6):

- Сучасні підходи до навчання НУШ (83,9 %);
- Технології організації освітнього процесу НУШ в умовах дистанційного навчання (81,7 %);
- Оцінювання навчальних досягнень учнів (48,7 %).

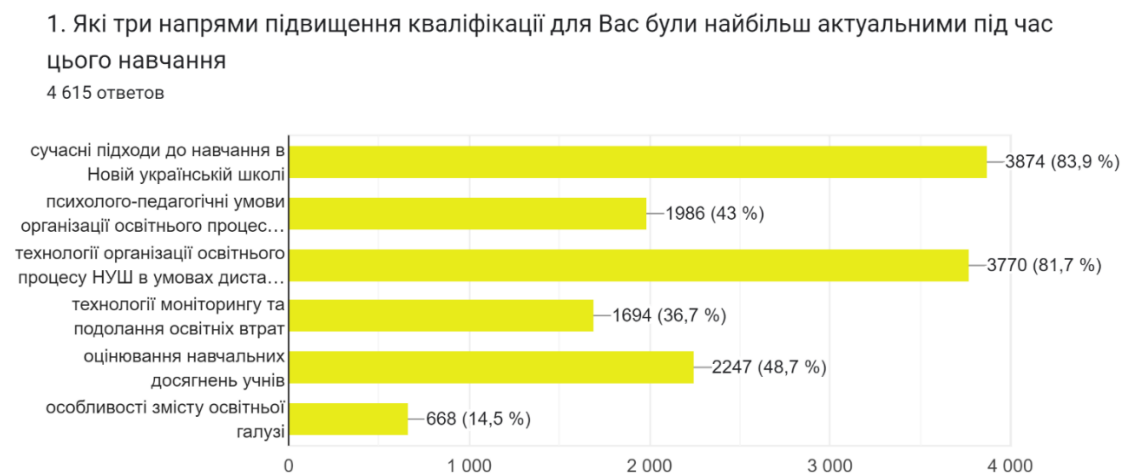

Рис. 6. Актуальні напрями підвищення кваліфікації

На питання «Чи підвищився рівень інформаційно-цифрової грамотності?» **98,8 %** відповіли стверджувально «так» (рис. 7).

7. Чи підвищився у Вас рівень інформаційно-цифрової грамотності
4 615 ответов

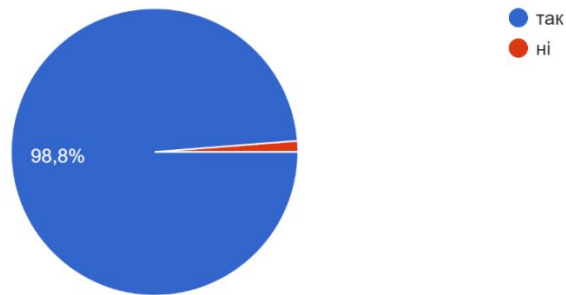

Рис. 7. Інформаційно-цифрова грамотність педагогічного працівника

99,3 % відповіли, що *оновили / поповнили знання та вміння з інноваційної педагогіки* (рис. 8).

8. Чи оновили / поповнили знання та вміння з інноваційної педагогіки,
4 615 ответов

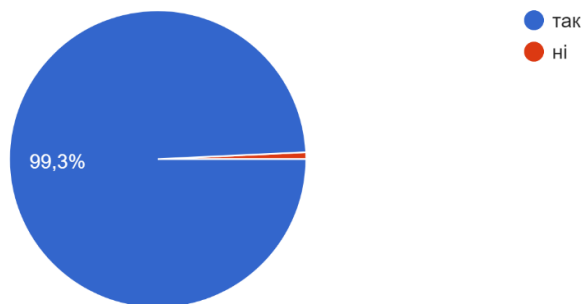

Рис. 8. Рівень оновлення знань і вмінь з інноваційної педагогіки

Майже **стовідсотково (99,4%)** педагоги відповіли, що *оновили / поповнили знання та вміння із сучасної методики викладання навчальних дисциплін за програмами НУШ в межах окремих освітніх галузей* (рис. 9).

9. Чи оновили / поповнили знання та вміння з сучасної методики викладання дисципліни за програмами НУШ в межах окремих освітніх галузей.
4 615 ответов

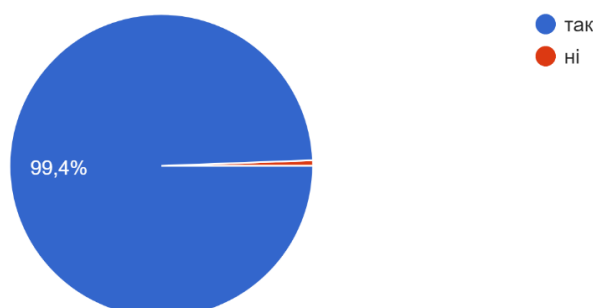

Рис. 9. Рівень оновлення знань і вмінь із сучасної методики викладання дисципліни за програмами НУШ в межах окремих освітніх галузей

Навчання на курсах підвищення кваліфікації за субвенцією розвинуло в педагогів розуміння про те, як створити нову українську школу, де буде приємно навчатись, яка даватиме учням не тільки знання, а й уміння застосовувати їх у повсякденному житті.

Крім того, набуті знання та компетентності сприятимуть продовженню реформи НУШ з 01 вересня 2024 року в 7–9 класах.

Усього підвищенням кваліфікації вдалося охопити 10846 педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти з усіх ТГ області та м. Харкова й використати в повному обсязі виділені за субвенцією кошти.

НАВЧАННЯ в межах проєкту DECIDE

18 березня 2024 року підписано меморандум про співпрацю між Комунальним вищим навчальним закладом «Харківська академія неперервної освіти» та Громадською організацією «Розвиток громадянських компетентностей в Україні» щодо впровадження Швейцарсько-українського проєкту DECIDE –

«Децентралізація для розвитку демократичної освіти».

Меморандум про співпрацю підписано в особі Любові ПОКРОЄВОЇ, ректорки КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти», заслуженого працівника України, к. пед. н, доцентки, та Наталі ПРОТАСОВОЇ, голови ГО DOCCU, директорки Проєкту DECIDE, д. пед. н., професорки (рис. 10).

Рис. 10 Процес підписання меморандуму про співпрацю

Меморандум передбачає багатосторонню співпрацю, що спрямована на реалізацію Швейцарсько-українського проєкту міжнародної технічної допомоги DECIDE – «Децентралізація для розвитку демократичної освіти» щодо розбудови спроможності органів місцевого самоврядування в упровадженні реформи децентралізації у сфері освіти, включаючи стратегії відновлення та розвитку освіти і їх реалізацію, розвитку співробітництва територіальних громад у сфері освіти та трансформацію шкіл (включно в сільській місцевості) в освітні центри ТГ, упровадження більш демократичного та відповідального управління закладами освіти, з одного боку, і посиленню їх ролі в громадському житті – з іншого. У межах співпраці буде реалізовано Ініціативу «Стаємо сильнішими разом!».

Спільна ініціатива Проєкту DECIDE, Уповноваженого Верховної Ради України, МОН, Мінвідновлення покликана допомогти дітям, які постраждали від війни. Підписана міжнародна угода є черговим кроком Харківської академії неперервної освіти до Євроінтеграції та глобальної співпраці у сфері освіти й сучасних технологій.

У травні – червні та в жовтні 2024 року у форматі Zoom-конференції стартували **методичні семінари-тренінги для 6-ти груп** учасників курсів підвищення кваліфікації за темою *«Відновлення спроможності інклюзивно-ресурсних центрів забезпечувати якісні послуги у громадах в умовах війни»* в межах ініціативи «Стаємо сильнішими разом!». Зміст заходу спрямований на посилення професійної спроможності та розвиток фахових компетентностей фахівців інклюзивно-ресурсних центрів і практичних психологів закладів дошкільної та загальної середньої освіти, розвиток їх професійної майстерності та забезпечення спроможності надання рекомендацій закладам освіти при забезпеченні навчання осіб з особливими освітніми потребами та дітей, які мають психологічну травму. **Навчання пройшли 210 педагогів.**

У червні та в жовтні 2024 року педагогічними працівниками КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти», майстрами-тренерами проєкту DECIDE, **проведено тематичні спецкурси-тренінги «Стаємо сильнішими разом!»** для працівників закладів дошкільної, загальної середньої та позашкільної освіти в межах упровадження програм з ОДГ/ОПЛ задля сприяння інтеграції дітей, які опинилися в умовах війни. **Навчання пройшли 349 педагогів.**

Матеріали івентів розміщені в Google-класах, до якого мають доступ усі учасники.

НОВОВВЕДЕННЯ В НАВЧАЛЬНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

«ПЕРЕВЕРНУТЕ НАВЧАННЯ». За роки війни з РФ всі учасники освітнього процесу адаптувалися до нових складних умов діяльності, адже дистанційне навчання, навчання через телефон, на жаль, для українських школярів і вчителів уже стало нормою. Харківська академія неперервної освіти перебуває в постійному пошуку досконалих форм навчання з підвищення кваліфікації педагогічних працівників. І якщо на початку 2022 року освітній процес відбувався майже весь в асинхронному режимі дистанційної форми навчання, то у 2024 році було здійснено перехід на проведення онлайн-занять на курсах підвищення кваліфікації та тематичних спецкурсах у синхронному форматі.

Цьому сприяло впровадження в I півріччі 2024 року технології «**перевернутого навчання**» – форми активного навчання, що дозволяє побудувати освітній процес таким чином, щоб запропоновані напередодні відеоматеріали лекції, презентації, відповідні відеофрагменти з навчальним матеріалом були спочатку самостійно відпрацьовані слухачами з консультативною підтримкою науково-педагогічних працівників Академії, а вже під час онлайн-заняття, що проводиться у практичній формі (тренінг, семінар тощо) із застосуванням різних цифрових ресурсів та інструментів, на основі отриманих знань у слухачів формуються відповідні навички (рис. 11).

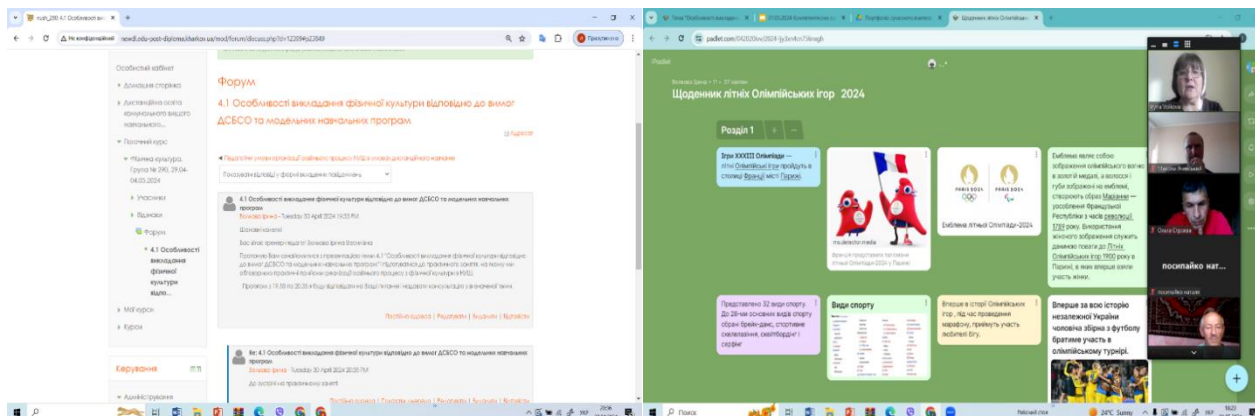

Рис. 11. Фрагменти «перевернутого навчання»

Ефективність «перевернутого навчання» полягає також у можливості використовувати навчальний час для групових занять, де слухачі можуть обговорити зміст теми, перевірити свої знання та взаємодіяти один із одним у практичній діяльності. Під час таких навчальних занять роль викладача – виступати тьютером, ментором, фасилітатором або консультантом, заохочуючи слухачів до самостійного дослідження та спільної роботи.

ЛІТНІЙ ЧЕЛЕНДЖ «ДИТИНА МАЄ ПРАВА...». Викладачами кафедри методики дошкільної та початкової освіти було ініційовано проведення **II-го Літнього челенджу «Дитина має права...»** до Міжнародного дня захисту дітей і Міжнародного дня гри.

Мета: підвищення професійних компетентностей педагогічних працівників закладів дошкільної освіти й закладів загальної середньої освіти, актуальних для організації безпечного, здорового й розвивального освітнього середовища та дозвілля влітку дітей дошкільного й молодшого шкільного віку.

Завдання:

– актуалізувати знання педагогів щодо важливості гри, рухової активності, позитивного мислення для розвитку особистості дитини дошкільного та молодшого шкільного віку, її академічних успіхів, збереження та відновлення психічного та фізичного здоров'я;

– ознайомити учасників челенджу з особливостями дитячої гри під час війни;

– висвітлити умови створення безпечного й розвивального освітнього, ігрового та книжкового простору для дітей дошкільного й молодшого шкільного віку;

- розкрити важливість педагогіки партнерства для забезпечення якості дошкільної та початкової освіти;
- надати педагогічним працівникам закладів дошкільної та загальної середньої освіти методичні рекомендації, практичні матеріали (з питань організації літнього відпочинку, відновлення освітнього процесу в ЗДО, шляхів підтримки дитячої гри, популяризації читання та книги), що можуть бути використані в роботі з батьками здобувачів освіти.

Цільова аудиторія – педагогічні працівники ЗДО, учителі початкових класів, вихователі ГПД. **Усього охоплено більше 100 учасників.**

Організація роботи щодо здійснення супервізії у 2024 році

Комунальний вищий навчальний заклад «Харківська академія неперервної освіти» як регіональний заклад післядипломної педагогічної освіти, згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 05.07.2024 № 796 «Деякі питання надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на забезпечення якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти “Нова українська школа” у 2024 році» та наказом Міністерства освіти і науки України від 20.09.2024 № 1349 «Про деякі питання організації надання професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам (здійснення супервізії) у сфері загальної середньої освіти», забезпечує організацію та моніторинг надання професійної підтримки (здійснення супервізії) у сфері загальної середньої освіти.

Фахівці Комунального вищого навчального закладу «Харківська академія неперервної освіти» Олена Байназарова, старший викладач, т. в. о. завідувачки кафедри виховання й розвитку особистості, та Ігор Капустін, завідувач Центру моніторингу якості освіти, у період із 23.09.2024 по 04.10.2024 пройшли навчання за освітньою програмою підготовки (підвищення кваліфікації) надавачів послуг із професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам (здійснення супервізії) у сфері загальної середньої освіти, що було організовано Державною установою «Український інститут розвитку освіти» за підтримки Європейського центру імені Вергленда в рамках Програми підтримки освітніх реформ в Україні «Демократична школа». По завершенню навчання фахівці Академії отримали іменні сертифікати тренерів, що підтверджують їх право здійснювати навчання супервізорів у сфері загальної середньої освіти.

З метою організаційного супроводу підготовки надавачів послуг із професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам (супервізорів) Оленою Байназаровою розроблено [план дій щодо організації та навчання супервізорів, професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам](#).

На основі Типової програми підготовки (підвищення кваліфікації) надавачів послуг із професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам (здійснення супервізії) у сфері загальної середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 13.09.2024 № 1311, укладено [освітню програму підготовки \(підвищення кваліфікації\) надавачів послуг із професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам \(здійснення супервізії\) у сфері загальної середньої освіти](#).

Тренерами для навчання супервізорів Оленою Байназаровою та Ігорем Капустіним підготовлено [навчально-методичне забезпечення освітньої](#)

[програми підготовки \(підвищення кваліфікації\) надавачів послуг із професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам \(здійснення супервізії\) у сфері загальної середньої освіти](#), інструментарій для проведення тренінгових занять; створено [Googleклас](#) та забезпечено його наповнення навчальними матеріалами.

З 29 жовтня до 11 листопада 2024 року відповідно до освітньої програми підготовки (підвищення кваліфікації) надавачів послуг із професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам (здійснення супервізії) у сфері загальної середньої освіти **підготовлено 89 супервізорів** із числа науково-педагогічних і педагогічних працівників КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти», спеціалістів місцевих органів управління у сфері освіти, фахівців центрів професійного розвитку педагогічних працівників і вчителів, які пройшли сертифікацію. Усі супервізори опанували практичну складову навчального курсу, успішно склали підсумкове тестування та отримали сертифікати.

Списки супервізорів, які пройшли навчання за кошти субвенції з державного бюджету на забезпечення якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти «Нова українська школа», [опубліковані на сайті КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»](#) і [надіслані до Державної установи «Український інститут розвитку освіти»](#).

13 листопада 2024 року проведено організаційно-установчу нараду для спеціалістів місцевих органів управління у сфері освіти, фахівців центрів професійного розвитку педагогічних працівників і керівників закладів освіти державного та обласного підпорядкування, на якій були розглянуті основні підходи до здійснення супервізії в закладах загальної середньої освіти ([план проведення наради](#)). Участь у заході **взяли 128 осіб**.

На виконання [листів КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» «Про надання запитів щодо проведення супервізій»](#) надано запити на проведення супервізій від закладів загальної середньої освіти.

Ураховуючи безпекову ситуацію в області, супервізія здійснювалася в дистанційній формі з 02 до 14 грудня 2024 року:

- кількість супервізій – 54, з них: індивідуальних – 39, групових в одному закладі освіти – 14, групових у різних закладах освіти – 1;
- кількість супервізорів, які проводять супервізію, – 38;
- кількість супервізантів – 116.

За результатами супервізії супервізанти отримали [свідоцтва про проходження супервізії](#).

Підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів освіти, які забезпечують викладання навчального предмета «Захист України»

За дорученням Департаменту науки і освіти Харківської обласної державної адміністрації від 26.06.2024 року щодо участі в реалізації інноваційного освітнього проєкту на всеукраїнському рівні за темою «Теоретико-методичні засади викладання навчального предмета / інтегрованого курсу «Захист України» на базі осередків викладання предмета «Захист України» **було визначено координатора від КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»** – Лузан Людмилу Олександрівну, проректора з навчальної роботи, яка здійснюватиме науково-методичний супровід реалізації інноваційного освітнього проєкту.

Лузан Л. О. пройшла навчання в м. Києві в період 9 – 14 червня 2024 року. **Видано наказ ХАНО** від 28.06.2024 № 42 «Про підготовку вчителів закладів освіти Харківської області до впровадження нової модельної навчальної програми "Захист України. Інтегрований курс"», яким включено до плану науково-методичної роботи КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» на 2024-2025 навчальний рік проведення циклу навчально-методичних вебінарів для вчителів за темою «Особливості викладання за новою модельною навчальною програмою інтегрованого курсу "Захист України"».

Розроблено та затверджено регіональний навчально-методичний проєкт «Підготовка вчителів закладів освіти Харківської області до впровадження нової модельної навчальної програми інтегрованого курсу "Захист України"», метою якого є організація підготовки вчителів закладів освіти Харківської області до впровадження нової модельної навчальної програми інтегрованого курсу «Захист України» на основі навчально-методичного забезпечення програми «Особливості викладання за новою модельною навчальною програмою інтегрованого курсу "Захист України"».

Утворено творчу групу з розробки змісту навчальної програми «Особливості викладання за новою модельною навчальною програмою інтегрованого курсу "Захист України"» для підготовки вчителів закладів освіти Харківської області до впровадження нової модельної навчальної програми інтегрованого курсу «Захист України» та затверджено її склад, до якого ввійшли фахівці Харківської академії неперервної освіти та досвідчені вчителі навчального предмета «Захист України» Харківщини.

Розроблено програму навчально-методичних вебінарів для вчителів за темою «Особливості викладання за новою модельною навчальною програмою інтегрованого курсу "Захист України"» (30 годин / 1 кредит), напрямом якої є підвищення кваліфікації, розвиток загальних і професійних компетентностей учителів інтегрованого курсу «Захист України», необхідних для втілення державної політики у сфері загальної середньої освіти. Програма навчально-методичних вебінарів передбачає набуття/розширення загальних, професійних і спеціальних компетентностей учителів.

З кожною територіальною громадою проведено відповідну роботу, що дало можливість залучити до участі в навчально-методичних вебінарах **450 учителів** навчального предмета «Захист України» Харківщини.

У серпні 2024 року в КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» **розпочато цикл навчально-методичних вебінарів** за темою «Особливості викладання за новою модельною навчальною програмою "Захист України. Інтегрований курс"» за дистанційною формою (онлайн). **У серпні – грудні 2024 року проведено 6 навчально-методичних вебінарів.**

Для кращої комунікації з учасниками навчально-методичних вебінарів фахівцями ХАНО **створено сторінку Classroom**, на якій розміщуються всі навчально-методичні матеріали та відеозаписи вебінарів.

З метою проведення практичних занять із питань військового спрямування **установлено партнерську взаємодію із такими закладами вищої освіти:** Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба; Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»;

Національний університет цивільного захисту України;
Військовий інститут телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут;
Державний науково-дослідний інститут випробувань і сертифікації озброєння та військової техніки;

Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди;

а також з іншими організаціями:

Громадська організація «Центр тактичної медицини Схід імені Мухіна Єфрема Йосиповича» Комунального некомерційного підприємства Харківської обласної ради «Центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф»;

Комунальна установа «Обласний центр підготовки населення до національного спротиву» Харківської обласної ради.

06 – 12 листопада 2024 року проведено курси для підготовки тренерів-педагогів. **Усього підготовлено 68 тренерів-педагогів «Захист України».** До списку ввійшли фахівці воєнної справи з перелічених вище закладів вищої освіти, громадських та інших організацій; науково-педагогічні та педагогічні працівники КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти», які в лютому та в жовтні 2024 року пройшли підвищення кваліфікації в межах проєкту «Майстер-клас: навчання для тренерів НУШ» за темою «Особливості реформи Нової української школи» на базі ГС «Освіторія» у співпраці з Міністерством освіти і науки України та Командою підтримки відновлення та реформ Міністерства освіти і науки України й отримали сертифікат тренера НУШ.

З усіх територіальних громад зібрано заявки на підготовку вчителів, які будуть викладати предмет «Захист України» з 2027 року в осередках. Відповідно до заявок було визначено кількість потенційних викладачів предмета «Захист України. Інтегрований курс» у майбутніх закладах-осередках. На курси підвищення кваліфікації в КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» зареєструвалося та пройшли навчання 150 педагогів.

Протягом 14 листопада – 16 грудня 2024 року було організовано навчання вчителів предмета «Захист України», які будуть викладати цей предмет із 2027 року в осередках (за субвенцією на оплату цих курсів виділено 348,6 тис. грн). Підготовлено 150 учителів.

Укладено 34 договори з лекторами, до виплати 242,7 тис. грн.

Наукова робота

Комунальним вищим навчальним закладом «Харківська академія неперервної освіти» на виконання Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року проведено в дистанційному форматі 19 та 20 грудня 2024 року **Всеукраїнську науково-практичну конференцію з теми «Реалізація цілей сталого розвитку в контексті концептуальних перетворень освітньої системи України».**

Партнерами конференції Харківської академії неперервної освіти були Державна установа «Український інститут розвитку освіти», Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди та Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна.

Метою конференції була популяризація ефективних форм, технологій, методик і засобів навчання, що застосовуються для реалізації цілей сталого розвитку в контексті концептуальних перетворень освітньої системи України.

Комунальний вищий навчальний заклад «Харківська академія неперервної освіти» протягом багатьох років є лідером у підготовці педагогів, здатних упроваджувати ідеї сталого розвитку в освітній процес. Конференція об'єднала однодумців у справі реалізації цілей сталого розвитку. У її роботі взяли участь науковці, науково-педагогічні працівники та педагоги-практики Харківської, Київської, Полтавської, Сумської, Херсонської та Миколаївської областей (104 особи).

Науково-педагогічними працівниками Академії здійснено **рецензування та експертизу монографій, підручників, навчально-методичних посібників, науково-методичних матеріалів, словників, довідників, дисертацій, авторефератів, наукових статей, наукових проєктів, дослідницьких робіт учнів-учасників МАН:**

- Алла ОСТАПЕНКО, проректор з науково-методичної роботи, кандидат педагогічних наук, **рецензувала Типову програму підвищення кваліфікації педагогічних працівників кадрового резерву для роботи в закладах загальної середньої освіти на деокупованих територіях України** (розробники: Гладкова Г. В., начальник відділу професійного розвитку педагогічних працівників ДУ «УІРО»; Новик І. М., кандидат педагогічних наук, методист відділу професійного розвитку педагогічних працівників ДУ «УІРО»);

- Галина ВОРОНІНА, доцент кафедри виховання й розвитку особистості, кандидат педагогічних наук, **рецензувала навчальну програму з позашкільної освіти художньо-естетичного напрямку «Майстерня писанкарства», розроблену Брежко О. Л., керівником гуртка Чугуївського будинку дитячої та юнацької творчості Чугуївської міської ради Харківської області; науково-дослідницьку роботу Омельчука В. В., учня 8-Б класу Харківського ліцею № 64 Харківської міської ради Харківської області за темою «Пісні спротиву. Відродження національного визвольного духу в сучасному звучанні історичних українських пісень початку ХХ ст. – 50-х років ХХ ст.»;**

- Галина ДЕГТЯРЬОВА, завідувач кафедри методики навчання мов і літератури, доктор педагогічних наук, **рецензувала дистанційний курс з української літератури «Народна обрядова пісня, її різновиди» для учнів 6-го класу закладів загальної середньої освіти** (авторка: Кожухар Ірина Сергіївна, учителька української мови та літератури Харківського ліцею № 16 Харківської міської ради);

- Людмила ЛУЗАН, професор кафедри методики навчання мов і літератури, кандидат педагогічних наук, надала **відгук на дисертацію Марчук Інни Володимирівни «Державно-громадське управління розвитком закладу загальної середньої освіти», подану на спеціалізовану вчену раду, створену згідно з наказом ректора ДЗВО «Університет менеджменту освіти» № 01-01/716 від**

20.12.2023 на підставі рішення Вченої ради ДЗВО «Університет менеджменту освіти» (протокол №15 від 20 грудня 2023 р.) (2024_23.02); здійснила **рецензування підручника** для здобувачів вищої освіти всіх спеціальностей першого (бакалаврського) рівня **«Українська мова (за професійним спрямуванням)»**, 2-ге вид., випр., та доповн. (автори: О. С. Черемська, В. Г. Сухенко);

- Оксана РУМ'ЯНЦЕВА-ЛАХТІНА, старший викладач кафедри методики навчання мов і літератури, доктор філософії, **рецензувала освітню програму «Українська мова і література, зарубіжна література в закладах освіти»** другого (магістерського) рівня вищої освіти Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

- Ірина ВОЛКОВА, старший викладач кафедри виховання й розвитку особистості, здійснила **експертизу: рукопису підручника «Здоров'я, безпека та добробут. 7 клас»**, розробленого відповідно до модельної навчальної програми «Здоров'я, безпека та добробут» 7–9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори: Гущина Н. І., Василяшко І. П.); **модельної навчальної програми міжгалузевого курсу «STEM 7–9 класи»** для закладів загальної середньої освіти (автори Засекіна Т.М., Коршунова О.В., Василяшко І. П.);

- Маріанна КОЧЕНГІНА, завідувач кафедри методики дошкільної та початкової освіти, кандидат педагогічних наук, узяла **участь як співавтор у розробленні навчального посібника в 6 частинах «Українська мова. 2 клас»** (автори – Тимченко Л. І., Цєпова І. В., Коченгіна М. В.).

Викладачі кафедри методики дошкільної та початкової освіти спільно з Центром громадянського виховання організували проведення Літнього членджу до Міжнародного дня захисту дітей «Діти мають права...» (червень 2024), підготували матеріали для педагогічних працівників ЗДО, учителів початкових класів, педагогічних працівників закладів дошкільної освіти.

Галина ДЕГТЯРЬОВА, завідувачка кафедри методики навчання мов і літератури, доктор педагогічних наук, є членкинею робочої групи з розроблення **проекту концепції «цифрової гігієни» для дітей дошкільного віку** (наказ МОН України від 15.11.2024 № 1612 «Про утворення робочої групи»).

Фахівцями кафедри соціально-гуманітарної освіти підготовлено видання: **Здоров'язбережувальна складова освіти: навчально-методичний посібник**. Харків: Харківська академія неперервної освіти, 2024. 128 с. URL: <http://edu-post-diploma.kharkov.ua/?news=%d0%bd%d0%be%d0%b2%d0%b5-%d0%b2%d0%b8%d0%b4%d0%b0%d0%bd%d0%bd%d1%8f-10>.

Укладено посібники:

- Дегтярєва Г., Астахова М., Байназарова О., Гніда Т. Навігатор медіапедагога: теорія, методика, практичні завдання : науково-методичний посібник / за загальною редакцією Г. Дегтярєвої. Київ : Академія української

преси, Центр вільної преси. 197 с.;

- Калейдоскоп медіаосвітніх вправ : матеріали обласного фестивалю. 20 квітня – 20 червня 2024 р., м. Харків / укладач Г. А. Дегтярьова. – Харківська академія неперервної освіти, 2024. – 176 с., до якого ввійшли роботи переможців Фестивалю. URL:

<http://edu-post-diploma.kharkov.ua/?news=%d0%bd%d0%be%d0%b2%d0%b5-%d0%b2%d0%b8%d0%b4%d0%b0%d0%bd%d0%bd%d1%8f-%d0%bc%d0%b0%d1%82%d0%b5%d1%80%d1%96%d0%b0%d0%bb%d0%b8-%d0%be%d0%b1%d0%bb%d0%b0%d1%81%d0%bd%d0%be%d0%b3%d0%be-%d1%84%d0%b5%d1%81>

Захищено дисертації

Оксана РУМЯНЦЕВА-ЛАХТІНА 24.06.2024 захистила кандидатську дисертацію з теми «Жанрово-стильові особливості сімейного роману в українській літературі ХХІ століття» (спеціальність 035 Філологія) у ХНПУ імені Г. С. Сковороди.

Юлія ЗАМАЗІЙ здобула ступінь доктора філософії з галузі знань 23 Соціальна робота, спеціальність 231 Соціальна робота (дисертаційна робота за темою «Підготовка працівників психологічної служби до формування соціального здоров'я молодших школярів у системі післядипломної освіти», наказ КЗ «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради від 18.09.2024 № 138-од «Про видачу диплома доктора філософії Замазій Ю.О.», диплом Н24 № 003787 від 23.09.2024 р.).

Здійснено наукове керівництво дисертацією: Людмила ЛУЗАН, проректор із навчальної роботи КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» – науковий керівник СКРИПКИ Катерини Сергіївни, тема «Управління готовністю керівників ЗЗСО до організації інклюзивного навчання в системі методичної роботи» (захист 28.02.2024).

II. Науково-методична робота

Пролонговані навчально-методичні форми підвищення кваліфікації педагогів за різними напрямками

На основі комплексного підходу до професійного розвитку педагогів КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» організовує та проводить пролонговані навчально-методичні форми підвищення кваліфікації керівників і педагогічних працівників закладів освіти області. У 2024 році організовано роботу 36 пролонгованих навчально-методичних форм підвищення кваліфікації керівників і педагогічних працівників закладів освіти Харківської області, у межах яких проведено 158 заходів. Навчанням у пролонгованих навчально-методичних формах підвищення кваліфікації охоплено 2067 педагогів.

Пролонговані навчально-методичні форми підвищення кваліфікації було організовано для різних категорій педагогічних працівників з актуальних тем в умовах імплементації реформи НУШ:

ШКОЛИ педагогічної майстерності

- Школа ефективного управління закладом загальної середньої освіти для новопризначених керівників ЗЗСО (керівники: Віктор ЄЖЕЛИЙ, Марія АСТАХОВА, 60 годин – 2 кредити ЄКТС, 1-ша група, 61 особа);
- Школа ефективного управління закладом загальної середньої освіти для новопризначених керівників ЗЗСО (керівники: Віктор ЄЖЕЛИЙ, Марія АСТАХОВА, 60 годин – 2 кредити ЄКТС, 2-га група, 63 особи);
- Школа розвитку професійної компетентності вчителя фізики «Розвиток професійної компетентності вчителя фізики в умовах упровадження нового Державного стандарту базової середньої освіти» (керівник Світлана ФЕДЧЕНКО, 27 осіб, 15 годин – 0,5 кредиту ЄКТС);
- Школа молодого фахівця психологічної служби «Розвиток професійної компетентності молодого фахівця психологічної служби» (керівник Юлія ЗАМАЗИЙ, 15 годин – 0,5 кредиту ЄКТС, 27 осіб);
- Школа молодого фахівця «Реалізація змісту соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі в контексті Нової української школи» (керівник Ліана ОГНЬОВА, 15 годин – 0,5 кредиту ЄКТС, 27 осіб);
- Школа педагогічної майстерності «Класи безпеки як складова системи роботи базових (опорних) закладів із питань БЖД та ЦЗ». Доповнено змістом тематичного спецкурсу (керівник Андрій ПАНАСЕНКО, 15 годин – 0,5 кредиту ЄКТС, 27 осіб).

Педагогічні майстерні:

- педагогічна майстерня новопризначеного керівника територіального методичного об'єднання «ТМО – майданчик професійного розвитку педагогів громади» для новопризначених керівників територіальних методичних об'єднань учителів (керівники: Віктор ЄЖЕЛИЙ, Марія ПРОЦАЙ, 15 годин – 0,5 кредиту ЄКТС, 33 особи);
- педагогічна майстерня «Як забезпечити власний і суспільний добробут: методичні лайфхаки» (керівник Олександр САВВІЧ, 30 осіб, 15 годин – 0,5 кредиту ЄКТС);
- педагогічна майстерня «Географічна освіта НУШ. Планування освітньої діяльності на уроках географії у 7 класі на основі академічної свободи у виборі форм і методів навчання» (керівники: Олександр САВВІЧ, Олександр ГРІНЧЕНКО, 83 особи, 15 годин – 0,5 кредиту ЄКТС);
- педагогічна майстерня для вчителів фізики «Фізичні задачі як засіб формування ключових компетентностей учнів в умовах реформування сучасної шкільної фізичної освіти» (керівник Світлана ФЕДЧЕНКО, 35 осіб, 15 годин – 0,5 кредиту ЄКТС);
- методично-творча майстерня «Організація творчої діяльності учнів щодо використання жанрового та тематичного багатства сучасної літератури рідного

краю на засадах інтегрованого підходу в навчанні» (керівник Світлана КЛІМОВА, 82 особи, 15 годин – 0,5 кредиту ЄКТС);

- педагогічна майстерня «Організація освітнього процесу з фізичної культури в умовах НУШ» для вчителів фізичної культури з досвідом роботи до 3-х років закладів загальної середньої освіти (керівник Ірина ВОЛКОВА, 25 осіб, 15 годин – 0,5 кредиту ЄКТС);

- *тематична майстерня для класних керівників закладів загальної середньої освіти з досвідом роботи до 3-х років «Превентивне виховання в роботі класного керівника на засадах педагогіки партнерства»* (керівник В'ячеслав БАНДУРА, 33 особи, 15 годин – 0,5 кредиту ЄКТС);

- *педагогічна майстерня вчителів хімії «Дидактична трансформація хімічної освіти: інтегрований підхід до реалізації навчальної програми з хімії за принципами НУШ у 7 класах закладів загальної середньої освіти»* (керівник Олексій ГРИГОРОВИЧ, 364 особи);

- *педагогічна майстерня для вчителів інтегрованих курсів природничої освітньої галузі (5-6 клас) «Інтегровані курси природничих наук: ефективні стратегії навчання»* (керівники: Олексій ГРИГОРОВИЧ, Олександр САВВІЧ, 100 осіб).

Воркшопи:

- *воркшоп «Особливості навчання української мови в умовах Нової української школи: методичний та практичний аспекти»* (керівник Юлія РАДЧЕНКО, 35 осіб, 15 годин – 0,5 кредиту ЄКТС);

- *воркшоп «Використання компаративного методу на уроках зарубіжної літератури»* (керівник Оксана РУМ'ЯНЦЕВА-ЛАХТІНА, 42 особи, 15 годин – 0,5 кредиту ЄКТС);

- *воркшоп «Шляхи підтримки благополуччя молодших школярів у реаліях сьогодення»* для вчителів початкових класів (керівник Галина ВЛАСЕНКО, 15 годин – 0,5 кредиту ЄКТС, 44 особи);

- *воркшоп «Вимірювання та шляхи подолання навчальних втрат і розривів у закладі освіти»* (керівник Ігор КАПУСТІН, 15 годин – 0,5 кредиту ЄКТС, 54 особи);

- *методичний воркшоп «Сучасні концепти діяльності вчителя предмета «Захист України»* (керівник Андрій ПАНАСЕНКО, 15 годин – 0,5 кредиту ЄКТС, 21 особа).

Онлайн-тренінги

- модульний онлайн-тренінг учителя-предметника «Інтеграція ключових умінь ХХІ століття в навчальні предмети Нової української школи» (керівники: Оксана ЗАЙЦЕВА, Ольга МОЛІНА, 29 осіб, 15 годин – 0,5 кредиту ЄКТС);

- онлайн-тренінг «Вивчаючи міжнародне гуманітарне право» (керівник Валентина СІДОРЧУК, 30 осіб, 15 годин – 0,5 кредиту ЄКТС);

- навчальні тренінги «Поглиблюємо розуміння віддаленого навчання» за «Програмою віддаленого навчання англійської мови для закладів загальної середньої освіти» (керівник Ольга МОЛІНА, 15 осіб, 30 годин – 1 кредит ЄКТС);

- *онлайн-тренінг «Алгоритм якісної підготовки здобувачів освіти до Всеукраїнської учнівської олімпіади з української мови та літератури*

в умовах освітніх втрат» для вчителів української мови та літератури закладів загальної середньої освіти ТГ області (керівник Юлія РАДЧЕНКО, 39 осіб, 15 годин – 0,5 кредиту ЄКТС).

Методичні кластери

- Методичний кластер «Потенціал технологічної освітньої галузі в професійній орієнтації здобувачів освіти» (керівник Людмила СИНИЦЯ, 30 осіб, 15 годин – 0,5 кредиту ЄКТС).

Постійно діючі семінари:

– постійно діючий семінар для керівників територіальних методичних об'єднань, для директорів/заступників директорів із навчально-виховної роботи ЗЗСО (керівник Віктор ЄЖЕЛИЙ, 15 годин – 0,5 кредиту ЄКТС, 61 особа);

– постійно діючий семінар «Упровадження нового Державного стандарту базової середньої освіти у світлі концепції Нової української школи на уроках хімії в 7-9 класах (цикл базового предметного навчання)» (керівник Олексій ГРИГОРОВИЧ, 283 особи, 15 годин – 0,5 кредиту ЄКТС);

- постійно діючий семінар «Система роботи закладів освіти щодо організації та забезпечення здорового харчування» (керівник Ліана ОГНЬОВА, 23 особи, 15 годин – 0,5 кредиту ЄКТС).

Професійні діалоги

- Професійний діалог «Творчий потенціал текстів "нової природи" в мистецькому просторі закладу освіти» (керівники: Людмила СИНИЦЯ, Галина ВОРОНІНА, 26 осіб, 15 годин – 0,5 кредиту ЄКТС).

Методичний коворкінг

- *Методичний коворкінг «Забезпечення розвитку дітей дошкільного віку в умовах дистанційної освіти»* для вихователів-методистів, вихователів закладів дошкільної освіти (керівник Наталія КАПУСТІНА, 15 годин, 83 особи).

Методичний серфінг

- *Методичний серфінг «Ключові питання організації виховного процесу в ЗЗСО: на хвилях актуальності»* (керівник Тетяна ГОРБЕНКО, 15 годин, 26 осіб).

Інклюзивний марафон

- Інклюзивний марафон для фахівців інклюзивно-ресурсних центрів «Сучасні орієнтири діяльності інклюзивно-ресурсних центрів як основа ефективної інклюзивної освіти» (керівник Інна МАЛАКЕЙ, 15 годин, 33 особи).

Бібліотечний практикум

– *Бібліотечний практикум «Професійне становлення» для шкільних бібліотекарів зі стажем роботи до 3-х років.* (керівники: Людмила ВОРФЛІК, Зоя ЖЕРЕБКІНА, 15 годин – 0,5 кредиту ЄКТС).

За результатами навчання за програмами пролонгованих навчально-методичних форм підвищення кваліфікації учасники розвинули професійні компетентності, визначені професійними стандартами керівника та педагогічних працівників закладу освіти, отримали сертифікати на відповідну кількість годин.

Здійснено кількісний аналіз участі педагогічних працівників закладів освіти Харківської області та м. Харкова у пролонгованих навчально-

методичних формах підвищення кваліфікації протягом 2024 року. Для аналізу територіальні громади області об'єднано в 5 груп, райони м. Харкова – у 3 групи за кількістю педагогічних працівників.

Серед територіальних громад із найбільшою кількістю педагогів (група 1) найактивнішими були педагоги Дергачівської, Берестинської, Балаклійської, Сахновщинської, Зміївської ТГ (рис. 12).

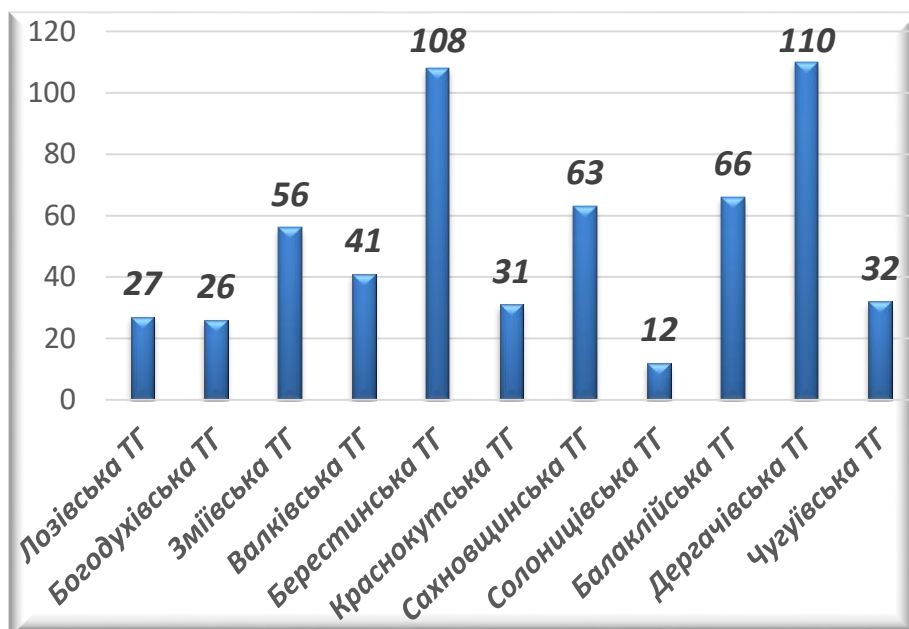

Рис.12. Кількість учасників пролонгованих навчально-методичних форм підвищення кваліфікації (група 1 – ТГ з найбільшою кількістю педагогів)

Серед територіальних громад із групи 2 найактивнішими були педагоги Люботинської, Златопільської, Слобожанської, Кегичівської, Височанської ТГ (рис. 13).

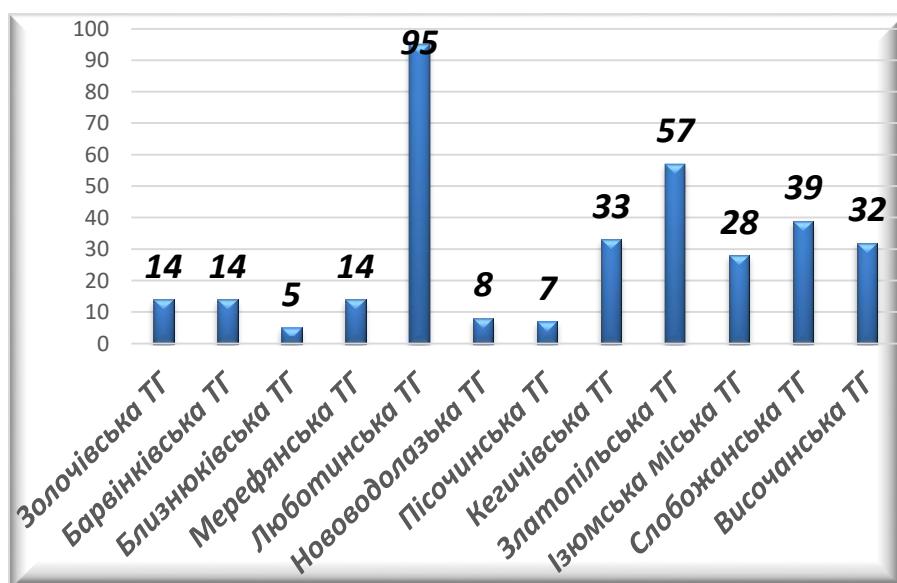

Рис.13. Кількість учасників пролонгованих навчально-методичних форм підвищення кваліфікації (група 2)

Серед територіальних громад із групи 3 найактивнішими були педагоги Наталинської, Зачепилівської, Донецької, Вовчанської, Безлюдівської ТГ (рис. 14)

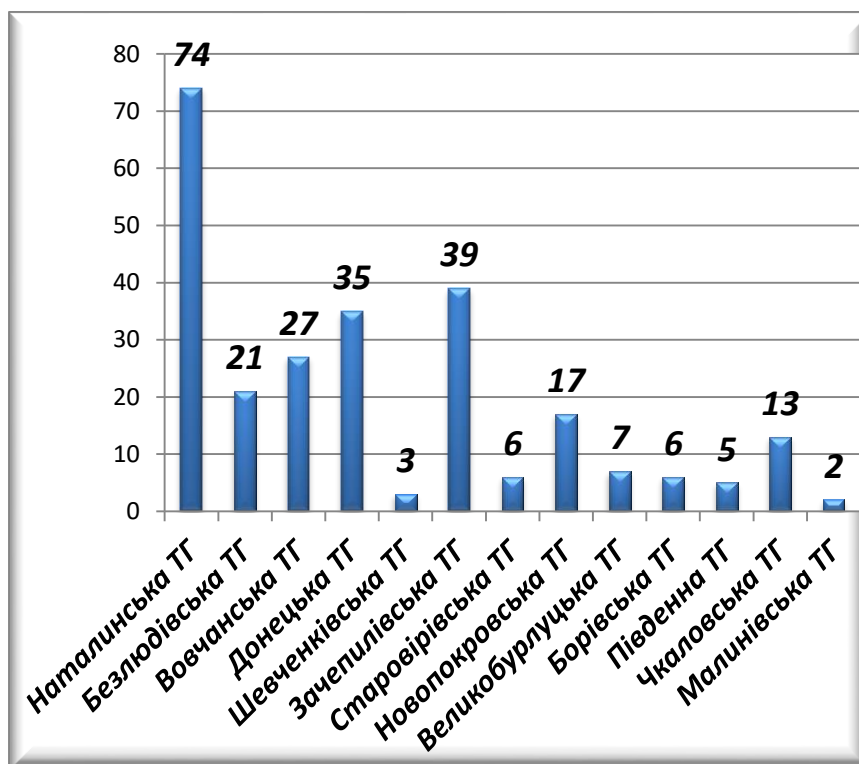

Рис.14. Кількість учасників пролонгованих навчально-методичних форм підвищення кваліфікації (група 3)

Серед територіальних громад із групи 4 найактивнішими були педагоги Куп'янської, Коломацької, Старосалтівської ТГ (рис. 15).

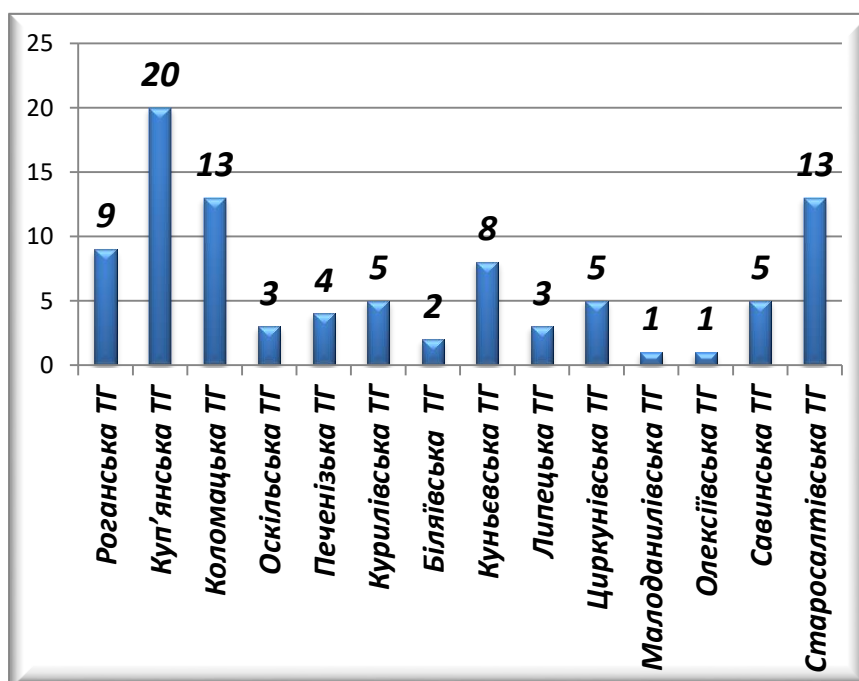

Рис.15. Кількість учасників пролонгованих навчально-методичних форм підвищення кваліфікації (група 4)

Серед територіальних громад із групи 5, у яку об'єднано найменші за чисельністю ТГ, найактивнішими були педагоги Дворічанської та Кіндрашівської ТГ (рис. 16).

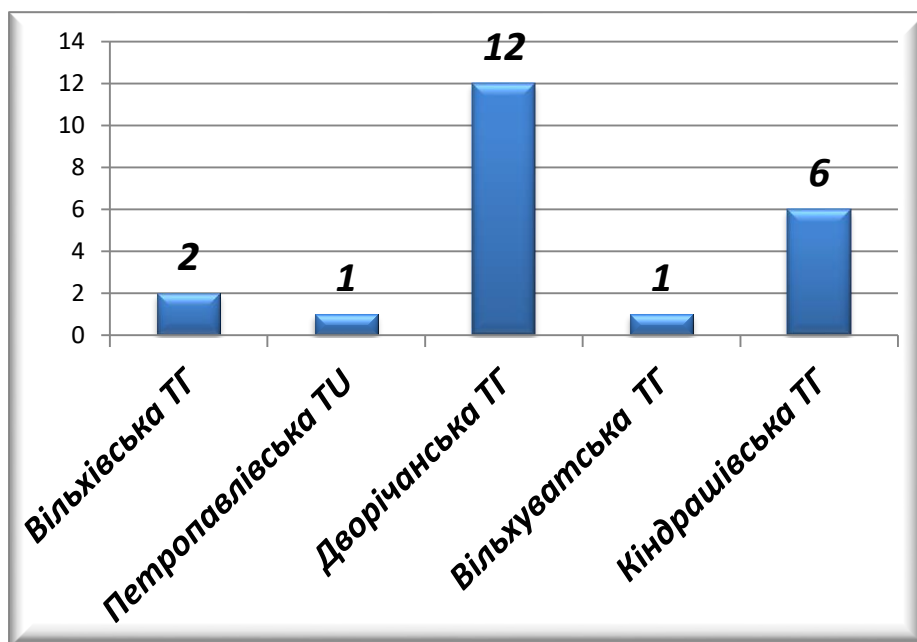

Рис.16. Кількість учасників пролонгованих навчально-методичних форм підвищення кваліфікації (група 5)

Райони міста Харкова об'єднані в три групи за чисельністю педагогічних працівників. Серед районів першої групи найактивнішими були педагоги Київського району. Серед районів другої групи високу активність продемонстрували педагоги Слобідського та Індустріального районів. Відповідно серед районів третьої групи (з найменшою кількістю педагогів) найактивнішими були представники Холодногірського району (рис. 17).

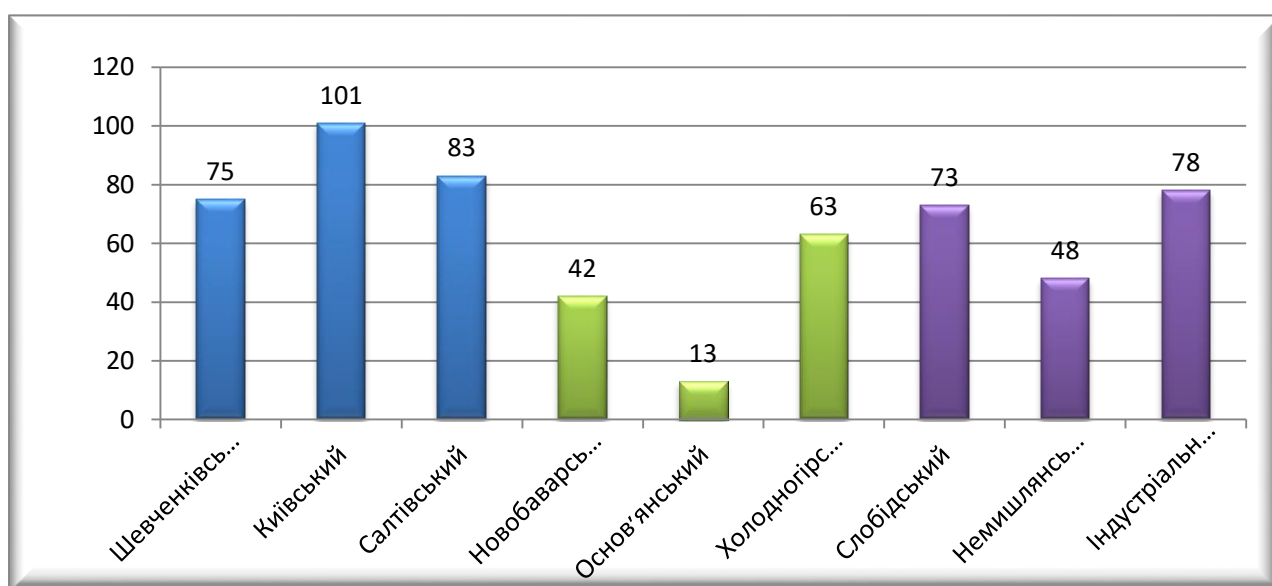

Рис.17. Кількість учасників пролонгованих навчально-методичних форм підвищення кваліфікації з районів м. Харкова (групи 1-3)

Слід зазначити, що участь педагогів саме в пролонгованих навчально-методичних формах підвищення кваліфікації свідчить про реалізацію в ТГ чи районі м. Харкова комплексного та системного підходів до професійного розвитку педагогічних працівників.

У 2025 році продовжать роботу 3 пролонговані навчально-методичні форми підвищення кваліфікації. А також оновлено та розроблено нових **24 програми** пролонгованих навчально-методичних форм підвищення кваліфікації.

Створення комплексної моделі професійного розвитку керівників закладів освіти та педагогів НУШ

Протягом 2024 року здійснювалася діяльність щодо створення комплексної моделі професійного розвитку керівників закладів освіти та педагогів НУШ завдяки партнерській взаємодії Харківської академії неперервної освіти з місцевими органами управління у сфері освіти, центрами професійного розвитку педагогічних працівників області та центрів освітніх інновацій районів м. Харкова.

Організаційно-методична робота щодо підтримки ЦПРПП

З метою розширення професійних компетентностей фахівців місцевих органів управління у сфері освіти, де ЦПРПП не створені, Центрів професійного розвитку педагогічних працівників, Центрів освітніх технологій, керівних і педагогічних працівників закладів освіти області, ЗЗСО обласного та державного підпорядкування науково-педагогічними й педагогічними працівниками КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» спільно із зовнішніми стейкхолдерами в умовах імплементації реформи НУШ та професійного розвитку педагогічних працівників протягом 2024 року проведено низку заходів:

– *методичний кластер* «Розбудовуємо систему професійного зростання педагогів Харківської області» (10.04.2024, 98 осіб) із метою визначення ключових напрямів партнерської взаємодії Академії з центрами професійного розвитку педагогічних працівників і місцевими органами у сфері освіти щодо професійного розвитку педагогів Харківщини в умовах воєнного стану;

– *нараду-семінар* «Основні питання щодо організації закінчення 2023/2024 н. р.» спільно з *Департаментом науки і освіти ХОДА* за участі *Управління Державної служби якості освіти в Харківській області* (модератори: Олена КОНОНЕНКО, Любов ПОКРОЄВА, 22.05.2024, 126 осіб) із метою сприяння підвищенню компетентності керівників МОУСО та директорів ЦПРПП щодо основних питань закінчення 2023/2024 н. р., підготовки до 2024/2025 н. р.;

– *нараду-семінар* «Основні питання щодо організації закінчення 2023/2024 н. р.» спільно з *Департаментом науки і освіти ХОДА* (модератори: Ірина СЧАСТНА, Любов ПОКРОЄВА, 11.06.2024, 39 осіб) для керівних і педагогічних працівників закладів освіти обласного та державного підпорядкування.

У межах *серпневої педагогічної декади* «**Реформа “Нова українська школа”**: ключові ініціативи, освітні тренди та виклики 2024/2025 н. р.» з метою розширення професійних компетентностей фахівців місцевих органів управління у сфері освіти, Центрів професійного розвитку педагогічних працівників, Центрів освітніх технологій, керівних і педагогічних працівників закладів освіти Харківської області щодо організації освітнього процесу у

2024/2025 навчальному році в умовах реалізації Концепції НУШ та подолання освітніх втрат і розривів проведено:

– *методичну панораму «Реформа ”Нова українська школа”*: **ключові ініціативи, освітні тренди та виклики 2024/2025 н. р.**» (спікер Любов ПОКРОЄВА, 22.08.2024, 140 осіб);

– *вебсемінар «Реформа Нова українська школа: ключові ініціативи, освітні тренди та виклики 2024/2025 н. р.»* спільно з Департаментом науки і освіти Харківської обласної військової адміністрації (спікер Любов ПОКРОЄВА, 29.08.2024, 59 осіб) для директорів закладів загальної середньої освіти обласного, державного підпорядкування та приватних ЗЗСО.

Центром організаційно-методичної роботи з керівними кадрами (методист Людмила СИРОВАЦЬКА) здійснювалася аналітична діяльність за такими напрямками:

– Проаналізовано сайти *64 закладів загальної середньої освіти територіальних громад регіону* щодо використання в освітній діяльності наскрізної освітньої програми, розробленої для декількох рівнів освіти, або однієї освітньої програми на кожному рівні (циклі) повної загальної середньої освіти щодо відповідності змісту освітніх програм закладу освіти вимогам ст.11 Закону України «Про повну загальну середню освіту» (*квітень 2024*).

– Здійснено вивчення та узагальнення даних про поточний стан створення та функціонування *центрів професійного розвитку педагогічних працівників* у Харківському регіоні з метою підготовки інформації для Міністерства освіти і науки України. За результатами об'єктивних даних, отриманих від керівників МОУСО, в області станом на 1 жовтня 2024 року функціонує 26 центрів професійного розвитку педагогічних працівників. Серед них Центр професійного розвитку педагогічних працівників Олексіївської сільської ради, створений у 2024 році (*жовтень 2024*).

– Зібрано та проаналізовано інформацію від МОУСО області щодо *запровадження педагогічної інтернатури в закладах загальної середньої освіти Харківського регіону*. За результатами об'єктивних даних узагальнено інформацію щодо запровадження в Харківській області педагогічної інтернатури в 37 територіальних громадах, 97 закладах загальної середньої освіти. Кількість інтернів у 2024/2025 навчальному році становить 157 осіб (*жовтень 2024*).

Навчально-методична робота з керівними кадрами

Важливе місце в комплексній системі підвищення кваліфікації педагогічних працівників регіону посідає **робота з керівними кадрами**.

Центром організаційно-методичної роботи з керівними кадрами (керівник Віктор ЄЖЕЛИЙ) продовжено роботу таких пролонгованих методичних форм підвищення кваліфікації керівних і педагогічних працівників регіону: *Школи ефективного управління* закладом загальної середньої освіти, *постійно діючого науково-методичного семінару* для керівників територіальних методичних об'єднань директорів/заступників директорів з НВР ЗЗСО; *педагогічної майстерні* новопризначеного керівника територіального методичного об'єднання *«ТМО – майданчик професійного розвитку педагогів громади»*.

З метою забезпечення на рівні територіальних громад розвитку ціннісного та системного ставлення керівників закладів освіти до управлінської діяльності в умовах соціальних та освітніх втрат і розривів, формування стратегії розвитку безпечного освітнього середовища, формування ефективної системи управління професійним розвитком педагогічних працівників в умовах воєнного стану організовано роботу досвідчених керівників ЗЗСО ТГ за **Програмою постійно діючого семінару для керівників ТМО директорів/заступників директорів із навчально-виховної роботи закладів загальної середньої освіти.**

У 2024 році Центром організовано та проведено:

– *вебсемінар* «Формування й розвиток лідерських, емоційно-етичних та громадянських компетентностей керівника закладу загальної середньої освіти» (керівник Віктор ЄЖЕЛИЙ, 15.03.2024, 83 особи);

– *вебсемінари* в межах серпневої педагогічної декади «Актуальні питання управління процесами впровадження Державного стандарту базової середньої освіти та методології моделювання мережі закладів профільної середньої освіти на території громад» (керівник Віктор ЄЖЕЛИЙ, 22.08.2024 – 84 директори ЗЗСО; 23.08.2024 – 89 заступників директорів із НВР ЗЗСО);

– *вебсемінар* «Кадрова автономія закладу освіти та управління професійним розвитком педагогів на основі концепції НУШ в сучасних умовах» (керівник Віктор ЄЖЕЛИЙ, 07.11.2024, 67 осіб);

У межах **Школи ефективного управління закладом загальної середньої освіти** (керівники: Віктор ЄЖЕЛИЙ, Марія АСТАХОВА) організовано та проведено 12 науково-практичних вебсемінарів.

Зміст заходів передбачав розгляд таких актуальних питань: управління освітнім процесом закладів освіти в умовах імплементації НУШ, формування сучасного безпечного освітнього середовища, національно-патріотичного виховання молоді, підготовки до якісного змістовного та своєчасного виконання управлінських функцій в умовах децентралізації, якісної організації освітнього процесу в дистанційному форматі в умовах воєнного часу. Формат Школи є оперативною адресною науково-методичною (науково-практичною) допомогою новопризначеним керівникам, особливо керівникам закладів освіти деокупованих територій Харківського регіону щодо управління закладом загальної середньої освіти в сучасних умовах.

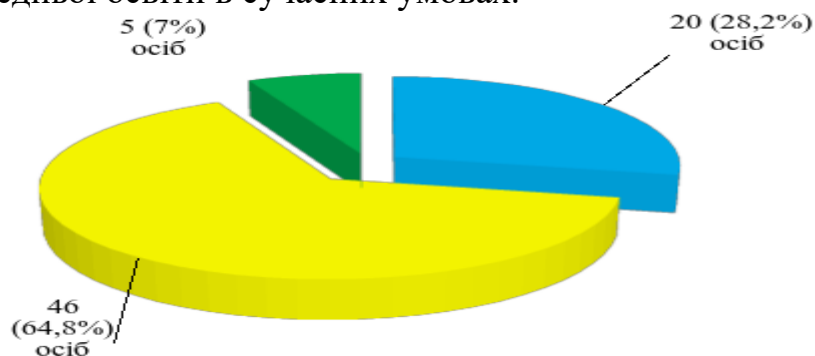

Рис. 18. Загальні показники якості навчальних досягнень слухачів Школи ЕУ ЗЗСО (2024)

Оцінка процесу навчання у Школі ЕУ ЗЗСО проводилася засобами тестування, за результатами виконання практичних завдань і на основі вивчення якості портфоліо самоаналізу особистісного професійного розвитку, що складені

слухачами. Загальні показники якості навчальних досягнень слухачів Школи ефективного управління ЗЗСО у 2024 році наведено на рисунку 18.

Навчання новопризначених керівників закладів освіти за програмою Школи ЕУ ЗЗСО сприяло підвищенню рівня професійних компетентностей стратегічного управління закладом освіти, забезпечення якості освітньої діяльності та функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти, педагогічного, соціального та мережевого партнерства.

У зв'язку з успішним засвоєнням програми Школи ЕУ ЗЗСО видано 71 *сертифікат* про підвищення кваліфікації в обсязі 60 годин/ 2 кредити ЄКТС за дистанційною формою навчання (наказ по КВНЗ «ХАНО» від 24.05.2024 № 32).

З вересня 2024 року *продовжено роботу ШЕУ ЗЗСО (2024/2025)* (керівники: Віктор ЄЖЕЛИЙ, Марія АСТАХОВА) з новим складом слухачів (63 особи) за новою програмою (наказ КВНЗ «ХАНО» від 30.08.2024 № 50). Протягом II півріччя 2024 року проведено 5 занять Школи (12.09.2024, 26.09.2024, 17.10.2024, 14.11.2024, 12.12.2024).

У межах реалізації програм *продовжених форм підвищення кваліфікації* здійснювались активна взаємодія та партнерство Центру з іншими працівниками – внутрішніми й зовнішніми стейкхолдерами: методичними службами та кафедрами Академії, науковими працівниками ХНПУ ім. Г. С. Сковороди, фахівцями ДНіО ХОДА, Східного міжрегіонального управління Державної служби якості освіти, Радою керівників закладів загальної середньої освіти Харківської області, досвідченими керівниками ЗЗСО області, керівниками інших закладів і установ освіти, використовувались матеріали онлайн-виставок.

У межах проведених занять використовувалася методика «перевернутого навчання» (наприклад, *вебсемінар «Розбудова внутрішньої системи забезпечення якості освіти»* (12.12.2024, 47 осіб) із метою розвитку компетентності забезпечення якості освітньої діяльності та функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти). Визначення якості освітньої діяльності керівника закладу освіти здійснювалося за допомогою відеоматеріалів XVII обласної тематичної онлайн-виставки ефективного педагогічного досвіду «Освіта Харківщини ХХІ століття», використовуючи розроблені самостійно та «захищені» критерії оцінювання якості освітньої діяльності закладу.

У межах *педагогічної майстерні новопризначеного керівника територіального методичного об'єднання «ТМО – майданчик професійного розвитку педагогів громади»* для новопризначених керівників ТМО вчителів ЗЗСО (керівники: Віктор ЄЖЕЛИЙ, Марія ПРОЦАЙ) організовано та проведено:

- *науково-методичний вебсемінар «Засади системної ефективної роботи територіального методичного об'єднання»*(29.03.2024);
- *науково-методичний вебсемінар «Підгрунття створення безпечного освітнього середовища закладу освіти»*(24.05.2024, 33);
- *науково-методичний вебсемінар «Пошук ефективних шляхів реалізації Концепції НУШ»* (19.09.2024);
- *заключний науково-методичний вебсемінар «Маркери результативності діяльності ТМО»* (20.11.2024), де було підбито підсумки роботи педагогічної майстерні.

Навчанням були охоплені **33 керівники ТМО**.

У межах заходів педагогічної майстерні новопризначеного керівника територіального методичного об'єднання актуальними для розгляду й обговорення були такі основні питання: планування роботи ТМО вчителів-предметників (аналітико-коригувальна та прогностична складові, цілепокладання, вибір шляхів реалізації визначених завдань); створення безпечного освітнього середовища закладу освіти; цифровізація функціонування методичного об'єднання: управлінський та організаційно-методичний аспекти; про SoftSkills у сучасному керівництві: забезпечення успіху й ефективності в роботі методичного об'єднання; тематичний та діяльнісний підходи в організації інтегрованого навчання тощо.

Учасники, які успішно засвоїли зміст програми педагогічної майстерні (33 особи, з яких 5 педагогів м. Харкова), отримали сертифікати на 15 академічних годин (0,5 кредиту ЄКТС). Навчання новопризначених керівників територіальних методичних об'єднань сприяло підвищенню рівня професійних компетентностей педагогічного партнерства та здатності до навчання впродовж життя.

Комунальним вищим навчальним закладом «Харківська академія неперервної освіти» у 2024 році організовано проведення навчальних тренінгів за програмою підвищення кваліфікації керівників (директорів і заступників директорів) ЗЗСО «Діяльнісний підхід у загальній середній освіті в реаліях сьогодення». Навчання здійснюється в межах Меморандуму про взаємопорозуміння між Міністерством освіти і науки України та міжнародним фондом the LEGO Foundation щодо співпраці у сфері освіти та науки, на виконання наказу Міністерства освіти і науки України від 13 вересня 2024 року № 1312 «Про реалізацію програми підвищення кваліфікації керівників (директорів та заступників директорів) «Діяльнісний підхід у загальній середній освіті в реаліях сьогодення».

Зміст навчальних тренінгів спрямовано на забезпечення неперервного професійного розвитку керівників закладів загальної середньої освіти з реалізації управлінського супроводу діяльнісного підходу задля сталості імплементації реформи «Нова українська школа» в умовах воєнного та повоєнного часу.

Учасники тренінгів розвинули та набули таких компетентностей:

загальних компетентностей (громадянська, соціальна, культурна, когнітивна);

професійних компетентностей (стратегічного управління закладом освіти; стратегічного управління персоналом; управління якістю освітньої діяльності; лідерської; педагогічного, соціального та мережевого партнерства; інноваційної; здатності до навчання впродовж життя).

Протягом листопада регіональними тренерами проведено 36 тренінгів, у яких узяли участь **902 директори та заступники директорів ЗЗСО**. Учасники отримали сертифікати про підвищення кваліфікації в обсязі 8 годин (0,3 кредиту ЄКТС).

З метою сприяння розвитку професійної компетентності **заступників директорів із навчально-виховної роботи закладів загальної середньої освіти обласного та державного підпорядкування** щодо використання ефективних інструментів управління освітнім процесом і забезпечення якості освіти *Центром організаційно-методичної роботи з керівними кадрами спільно*

з Департаментом науки і освіти Харківської обласної (військової) адміністрації проведено:

– науково-практичний вебсеминар «Оновлення управлінських функцій керівника закладу загальної середньої освіти щодо реалізації концепції НУШ в умовах воєнного стану» (керівники: Віктор ЄЖЕЛИЙ, Ірина СЧАСТНА, 17.04.2024, 28 осіб);

– науково-практичний вебсеминар «Ефективні шляхи і способи формування системи професійного розвитку керівників та педагогів закладів освіти в умовах воєнного стану» (керівники: Віктор ЄЖЕЛИЙ, Ірина СЧАСТНА, 23.10.2024, 39 осіб).

З метою надання методичної допомоги різним категоріям педагогічних працівників з актуальних тем щодо організації освітнього процесу в умовах війни та дистанційної форми навчання проведено низку інших методичних форм підвищення кваліфікації.

Підготовлено та розміщено матеріали **вебконсультації** за темами:

- **«Забезпечення партнерської взаємодії з батьками вихованців в умовах дистанційної освіти»** для директорів (консультантів) ЦПРПП, які відповідають за дошкільну освіту, керівників і педагогів ЗДО (Наталія КАПУСТИНА, 23.01.2024, 1026 осіб);

- **«Інноваційні підходи до формування педагогічної культури батьків: партнерство закладу освіти та сім'ї»** для класних керівників, заступників директорів із виховної роботи ЗЗСО (Тетяна ГОРБЕНКО, 15.04.2024, 62 особи);

- **«Актуальні питання виховної роботи в ЗЗСО в умовах боротьби за Україну»** для класних керівників, заступників директорів із виховної роботи ЗЗСО (Тетяна ГОРБЕНКО, 12.12.2024, 81 особа).

Педагогічні працівники Академії здійснюють активну **консультативну діяльність** за індивідуальними зверненнями керівників і педагогічних працівників закладів освіти. Так, протягом року здійснено:

індивідуальне консультування:

– методистами Центру організаційно-методичної роботи з керівними кадрами (Віктор ЄЖЕЛИЙ, Марія ПРОЩАЙ, Людмила СИРОВАЦЬКА) працівників Центрів професійного розвитку педагогічних працівників і місцевих органів управління у сфері освіти, де ЦПРПП не створені, керівних і педагогічних працівників ЗЗСО та закладів загальної середньої освіти обласного та державного підпорядкування з питань управління освітньою діяльністю закладу освіти, актуальних питань діяльності центрів професійного розвитку педагогічних працівників, організації роботи з педагогічними кадрами, атестації керівних і педагогічних кадрів, діяльності новопризначених керівників ЗЗСО, напрямів роботи в закладах загальної середньої освіти з питань запровадження та організації роботи педагогічної інтернатури (423 особи, серед них *126 осіб у межах вебсеминарів*);

– працівниками бібліотеки надано **237** індивідуальних консультацій для спеціалістів, консультантів центрів професійного розвитку педагогічних

працівників, бібліотекарів закладів освіти обласного підпорядкування, ЗЗСО з питань планування роботи шкільної бібліотеки на 2023/2024, 2024/2025 навчальні роки; щодо списання підручників, застарілої літератури, інвентаризації, індексації, поповнення бібліотечного фонду; обліку шкільних підручників, виданих за спонсорські кошти; організації бібліотечних заходів до знаменних і пам'ятних дат; використання вебсторінки шкільної бібліотеки для популяризації читання дітей.

Фахівці Ресурсного центру з підтримки інклюзивної освіти протягом 2024 року проводили індивідуальні консультації для різних категорій педагогічних працівників із таких питань:

- про дистанційне навчання для дітей з ООП;
- про запровадження безбар'єрності освітніх послуг у ЗДО;
- про створення окремої команди супроводу дитини з ООП;
- про надання доступу відповідальним у закладі освіти до АС-«ІРЦ»;
- про мережу ЗПТО для дітей з ООП;
- про оформлення ЦПУ із закладами освіти для надання послуг дітям з ООП.

Усього надано **120 консультацій** педагогічним працівникам закладів освіти та фахівцям ІРЦ із 40 територіальних громад Харківської області.

Протягом 2024 року методистами Центру методичної та аналітичної роботи проводилося систематичне спілкування в інтернет-спільнотах з учителями-предметниками та керівниками ТМО, ШМО з питань організації освітнього процесу 5-7-х класів НУШ, 8-х пілотних класів за новою Типовою освітньою програмою для 5-9 класів ЗЗСО, упровадження модельних навчальних програм в освітній процес; особливостей оцінювання учнів 5–7-х класів, 8-х пілотних класів НУШ в умовах дистанційного формату навчання, організації II-III етапів Всеукраїнських учнівських олімпіад, учнівських мовно-літературних конкурсів. Методистами Центру надавалися індивідуальні консультації з означених вище актуальних питань і під час проведення обласних методичних заходів для вчителів різних навчальних дисциплін, керівників ТМО учителів-предметників, організаторів олімпіадних змагань, конкурсів учнівської творчості. Загалом протягом року фахівцями Центру надано **653** індивідуальні консультації.

Фахівці Центру громадянського виховання протягом 2024 року проводили індивідуальні консультації для різних категорій педагогічних працівників із питань оцінки готовності дитини дошкільного віку за комплексом діагностичних завдань «Чарівні перетворення» (17 осіб), визначення рівня розвитку дитини шляхом експрес оцінювання наскрізних навичок дитини, безпечні та відновлювані форми роботи з дітьми; безпечне та здорове освітнє середовище для дошкільників в умовах дистанційної освіти для педагогів ЗДО (22 особи).

Навчання педагогів вимірювання та подолання освітніх втрат і розривів, реалізації принципів НУШ

Питанню вимірювання та подолання освітніх втрат і розривів у 2024 році було присвячено низку науково-методичних заходів для різних категорій

керівних і педагогічних кадрів закладів освіти області.

Центром методичної та аналітичної роботи проведено онлайн-тренінг «Алгоритм якісної підготовки здобувачів освіти до Всеукраїнської учнівської олімпіади з української мови та літератури в умовах освітніх втрат» для вчителів української мови та літератури закладів загальної середньої освіти ТГ області (керівник Юлія РАДЧЕНКО, 5 методичних заходів, 39 осіб).

У межах **регіонального освітнього проєкту «Підвищення якості й результативності загальноосвітньої підготовки, конкурентоспроможності випускників в умовах викликів сучасності»**, підготовки до ЗНО (НМТ) у 2024-2025 рр. були проведені такі заходи:

- ресурсна зустріч за темою «Успішне складання НМТ з географії: долаємо освітні втрати, підвищуємо мотивацію до навчання, розвиваємо компетентності» (14.03.2024, Олександр САВВІЧ, Олександр ГРІНЧЕНКО, 98 осіб);

- вебсемінар-практикум «Дієві методики щодо забезпечення якісної підготовки здобувачів освіти до НМТ з української мови та літератури в умовах освітніх втрат» (15.03.2024, Юлія РАДЧЕНКО, Світлана КЛІМОВА, 69 осіб);

- вебсемінар «Підготовка до НМТ з математики в умовах подолання навчальних втрат» (20.03.2024, Зоя КРАВЧЕНКО, 134 особи);

- ресурсна зустріч «Успішне складання НМТ з історії України: долаємо освітні втрати, підвищуємо мотивацію до навчання, розвиваємо компетентності» (28.03.2024, Валентина СІДОРЧУК, 99 осіб);

- коворкінг «Підвищення іншомовної компетентності (іспанська мова) здобувачів освіти» (11.04.2024, Катерина КОСЕНКО, 5 осіб);

- методичний івент «Подолання навчальних втрат із фізики під час підготовки до НМТ» (17.04.2024, Світлана ФЕДЧЕНКО, 54 особи);

- вебсемінар-практикум «Подолання навчальних втрат із хімії під час підготовки до НМТ» (19.04.2024, Олексій ГРИГОРОВИЧ, 26 осіб);

- вебсемінар-практикум «Подолання навчальних втрат із біології під час підготовки до НМТ» (25.04.2024, Оксана ЗАЙЦЕВА, 97 осіб);

- ресурсна зустріч «Результативність складання національного мультипредметного тесту з математики: статистика, аналіз типових помилок і шляхи їх усунення» (22.10.2024, Зоя КРАВЧЕНКО, 178 осіб);

- ресурсна зустріч «Результативність складання НМТ – 2024 з історії України: статистика, аналіз типових помилок і шляхи їх усунення» (29.10.2024, Ганна ЯЦЕНКО, 89 осіб);

- ресурсна зустріч «Результативність складання НМТ – 2024 з української мови та літератури: статистика, аналіз типових помилок і шляхи їх усунення» (31.10.2024, Юлія РАДЧЕНКО, Світлана КЛІМОВА, 59 осіб);

- ресурсна зустріч «Результативність складання національного мультипредметного тесту з фізики: статистика, аналіз типових помилок і шляхи їх усунення» (13.11.24, Світлана ФЕДЧЕНКО, 38 осіб);

- ресурсна зустріч «Результативність складання національного мультипредметного тесту з географії: статистика, аналіз типових помилок і шляхи їх усунення» (14.11.2024, Олександр САВВІЧ, Олександр ГРІНЧЕНКО, 55 осіб);

- ресурсна зустріч «Результативність складання національного мультипредметного тесту з хімії: статистика, аналіз типових помилок і шляхи їх усунення» (14.11.2024, Олександр САВВІЧ, Олександр ГРІНЧЕНКО, 55 осіб);

усунення» (28.11.2024, Олексій ГРИГОРОВИЧ, 9 осіб);

- ресурсна зустріч «Результативність складання національного мультипредметного тесту з англійської мови: статистика, аналіз типових помилок і шляхи їх усунення» (19.12.2024, Ольга МОЛІНА, 50 осіб).

Учасників заходів було детально ознайомлено з результатами НМТ-2024 з різних навчальних предметів (за даними офіційного звіту про проведення НМТ у 2024 році УЦОЯО та аналізу результатів НМТ-2024 випускників ЗЗСО Харківської області, здійсненого Центром моніторингу якості освіти КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»), визначено типові помилки, яких припускалися тестовані, і складено алгоритм щодо їх відпрацювання; акцентовано увагу на тому, як потрібно виявляти освітні втрати й прогалини в знаннях здобувачів освіти; окреслено шляхи якісної підготовки одинадцятикласників до НМТ-2025 у дистанційному (змішаному) форматах в умовах сучасних освітніх викликів.

У межах *серпневої педагогічної декади* «Реформа “Нова українська школа”»: **ключові ініціативи, освітні тренди та виклики 2024/2025 н. р.** педагогічними та науково-педагогічними працівниками Академії проведено предметні сесії для різних категорій педагогів, згідно з програмами яких розглядалися питання подолання освітніх втрат і розривів, надано учасникам рекомендації щодо конкретних шляхів їх запобігання:

-презентаційний онлайн-семінар щодо проєкту SWITLO (SkillsandWellbeinginTeacherLearningOpportunities) (22.05.2024, Ольга МОЛІНА, 70 осіб);

- тренінги за програмою віддаленого навчання англійської мови для закладів загальної середньої освіти (29.05.2024 - 18.06.2024, Ольга МОЛІНА, 15 осіб);

- предметна сесія «Особливості викладання української мови та літератури у 2024/2025 н. р.: нові освітні тренди в умовах НУШ» (22.08.2024, Юлія РАДЧЕНКО, Світлана КЛІМОВА, 73 особи);

- предметна сесія «Особливості викладання іноземної мови у 2024/2025 н. р.: нові освітні тренди в умовах НУШ» (22.08.2024, Ольга МОЛІНА, Альна АКІМЕНКО, 63 особи);

- предметна сесія «Навчання фізики в Новій українській школі: особливості та нові можливості» (22.08.2024, Світлана ФЕДЧЕНКО, Світлана КАПЛУН, 54 особи);

- предметна сесія «Старт реформи НУШ на уроках хімії» (28.11.2024, Олексій ГРИГОРОВИЧ, 84 особи);

- предметна сесія «Навчання біології в Новій українській школі: нові челенджі» (22.08.2024, Оксана ЗАЙЦЕВА, 81 особа);

- предметна сесія «Нові горизонти викладання географії та економіки: від теорії до практики» (22.08.2024, Олександр САВВІЧ, Олександр ГРІНЧЕНКО, 92 особи);

- предметна сесія «Пріоритетні напрями розвитку сучасної суспільствознавчої освіти» (22.08.2024, Ганна ЯЦЕНКО, 94 особи);

- предметна сесія «Педагогічні ідеї подолання освітніх втрат і розривів під час викладання предметів «Технології» та «Трудове навчання» (22.08.2024, Людмила СИНІЦЯ, 47 осіб);

- предметна сесія для керівників ТМО вчителів початкових класів за темою **«НУШ: навігація в початковій освіті»** (22.08.2024, Галина ВЛАСЕНКО, Маріанна КОЧЕНГІНА, 125 осіб);
- предметна сесія «НУШ: проектування освітнього процесу з фізичної культури на базовому циклі предметного навчання» (22.08.2024, Ірина ВОЛКОВА, Олена БАЙНАЗАРОВА, 57 осіб);
- предметна сесія **«Виховні втрати: сутність, проблеми, шляхи подолання»** для консультантів ЦПРПП із питань виховної роботи, керівників ТМО заступників директорів з ВР та класних керівників (22.08.2024, Тетяна ГОРБЕНКО, Олена БАЙНАЗАРОВА, 89 осіб);
- *предметна сесія* для керівників закладів позашкільної освіти за темою **«Забезпечення права дітей на позашкільну освіту у 2024/2025 навчальному році»** (22.08.2024, Тетяна ГОРБЕНКО, 89 осіб);
- *предметна сесія* для керівників ТМО вчителів соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі за темою **«Стратегічні напрями реалізації концепції НУШ на другому циклі базової середньої освіти: соціальна та здоров'язбережувальна освітня галузь»** (22.08.2024, Ліана ОГНЬОВА, 54 особи);
- *педагогічна майстерка* **«Практичні поради вчителям української мови та літератури від переможців обласних і всеукраїнських фахових конкурсів для словесників»** (23.08.2024, Юлія РАДЧЕНКО, Світлана КЛІМОВА, 86 осіб);
- *педагогічна майстерка* **«Практичні поради вчителям історії від переможців фестивалю добрих практик «Майстри педагогічної справи презентують» у номінації «Громадянська освіта. Історія, правознавство». Долаємо освітні втрати»** (23.08.2024, Ганна ЯЦЕНКО, 84 особи);
- педагогічна майстерка **«Інтеграція медіаосвіти в навчання англійської мови: створення кейсів медіаосвітніх вправ»** (23.08.2024, Ольга МОЛІНА, 86 осіб);
- *педагогічна майстерка* **«Практичні поради вчителям математики від тренерів НУШ, переможців фестивалю добрих практик «Майстри педагогічної справи презентують» у номінації «Математика»** (23.08.2024, Зоя КРАВЧЕНКО, 98 осіб);
- *педагогічна майстерка* **«Перспективи розвитку шкільної географічної освіти. Проведення дослідження «Віртуальна подорож річкою в умовах дистанційного навчання»** (23.08.2024, Олександр САВВІЧ, Олександр ГРІНЧЕНКО, 100 осіб);
- *предметна майстерка* **«Педагогічні ідеї подолання освітніх втрат і розривів під час викладання предметів «Технології» та «Трудове навчання»** (23.08.2024, Людмила СИНИЦЯ, 88 осіб);
- *педагогічна майстерка* **«Освітні втрати в розвитку соціально-громадянської, мовленнєвої компетентностей дошкільників і шляхи їх подолання в сучасних умовах»** (23.08.2024, Наталія КАПУСТІНА, 236 осіб);

- педагогічна майстерка за темою «Шляхи подолання освітніх втрат і розривів у початковій школі» (23.08.2024, Галина ВЛАСЕНКО, 706 осіб);

- предметна сесія «Особливості організації освітнього процесу із зарубіжної літератури в закладах загальної середньої освіти у 2024/2025 навчальному році» (13.09.2024, Оксана РУМЯНЦЕВА-ЛАХТІНА, Світлана КЛІМОВА, 92 особи);

- предметна сесія для керівників ТМО вчителів мистецької освітньої галузі «Педагогічні ідеї подолання освітніх втрат і розривів під час викладання предметів мистецької освітньої галузі» (16.09.2024, Людмила СІНИЦЯ, 30 осіб);

- організаційна зустріч із лідерами професійних спільнот учителів англійської мови «Реалізація проєкту «Skills and Well-being in Teacher Learning Opportunities» (SWITLO) в Харківській області» (30.09.2024, Ольга МОЛІНА, 7 осіб).

Під час методичних заходів фахівці Академії реалізували мету щодо розвитку професійних компетентностей фахівців місцевих органів управління у сфері освіти, Центрив професійного розвитку педагогічних працівників, Центрив освітніх технологій м. Харкова, педагогічних працівників закладів освіти Харківської області щодо організації освітнього процесу у 2024/2025 навчальному році в умовах реалізації Концепції НУШ та подолання освітніх втрат і розривів. Презентовано кращі практики переможців і лауреатів всеукраїнського конкурсу «Учитель року», фестивалю добрих практик «Майстри педагогічної справи презентують», ефективні педагогічні досвіди вчителів-предметників Харківщини.

На допомогу педагогічним працівникам закладів базової середньої освіти розроблено методичні рекомендації щодо подолання освітніх втрат і розривів, які розміщено на сайті Академії (<http://edu-post-diploma.kharkov.ua/?news=%d0%bd%d0%be%d0%b2%d0%b5-%d0%b2%d0%b8%d0%b4%d0%b0%d0%bd%d0%bd%d1%8f-11>). А також підготовлено такі рекомендації для вчителів початкових класів.

З метою підготовки вчителів до реалізації принципу інтеграції фахівцями Центру методичної та аналітичної роботи організовано й проведено:

- педагогічну майстерню вчителів хімії «Дидактична трансформація хімічної освіти: інтегрований підхід до реалізації навчальної програми з хімії за принципами НУШ у 7 класах закладів загальної середньої освіти» (керівник Олексій ГРИГОРОВИЧ, 364 особи). Учасникам надано методичну й практичну допомогу вчителям хімії щодо розвитку предметно-методичної, наукової та оцінювально-аналітичної компетентностей для організації освітнього процесу в 7 класах відповідно до концепції НУШ та вимог Державного стандарту, ознайомлено з методичними інструментами щодо застосування інноваційних педагогічних підходів для мотивації учнів, формування в них навичок критичного мислення та розв'язування навчальних і життєвих проблем, запровадження ефективного використання інноваційних навчальних стратегій, включаючи STEM-освіту, проєктне навчання, використання ІКТ у навчанні хімії;

- 2 заходи педагогічної майстерні для вчителів інтегрованих курсів

природничої освітньої галузі (5-6 клас) «Інтегровані курси природничих наук: ефективні стратегії навчання» (керівники: Олексій ГРИГОРОВИЧ, Олександр САВВИЧ, 100 осіб) з метою розвитку предметно-методичної компетентності та здатності до інноваційної діяльності (профкомпетентність – здатність до навчання впродовж життя) вчителів щодо планування освітньої діяльності для організації освітнього процесу в 5-6 класах відповідно до концепції НУШ та вимог Державного стандарту базової середньої освіти, реалізації принципу інтеграції; забезпечення методичними інструментами вивчення інтегрованих курсів природничих наук тощо.

У 2025 році педагогічна майстерня для вчителів інтегрованих курсів природничої освітньої галузі (5-6 клас) «Інтегровані курси природничих наук: ефективні стратегії навчання» продовжить роботу.

- Практична медіаграмотність у НУШ. 5–7 класи. Навчальний посібник / за ред. Волошенюк О., Дегтярьової Г., Шаламова Р. Київ: ЦВП. 2024.

Психолого-педагогічна підтримка учасників освітнього процесу, розвиток компетентності педагогічних працівників із питань збереження ментального здоров'я

Протягом 2024 року Центром практичної психології, соціальної роботи та здорового способу життя (завідувач Юлія ЗАМАЗІЙ, доктор філософії) спільно з фахівцями кафедри виховання й розвитку особистості (завідувач Олена БАЙНАЗАРОВА) здійснювалася активна діяльність щодо психолого-педагогічної допомоги учасникам освітнього процесу. Організовано та проведено заходи в межах пролонгованих методичних форм.

- У межах **Школи молодого фахівця для вчителів СЗО закладів загальної середньої освіти з досвідом роботи до 3 років «Реалізація змісту соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі в контексті Нової української школи»** (керівник Ліана ОГНЬОВА) проведено 5 методичних заходів і тематичний спецкурс «Домедична допомога в системі роботи педагога в умовах воєнного стану» (загальний обсяг підвищення кваліфікації для слухачів – 30 годин / 1 кредит ЄКТС). Під час заходів презентовано практичний досвід педагогів Харківської області: учителя комунального закладу «Чугуївський ліцей № 2» Чугуївської міської ради Харківської області Серік О.В. – переможниці обласного фестивалю «добрих практик» у номінації «Основи здоров'я»; учителя вищої категорії, практичного психолога КЗ «Шелудьківський ліцей ім. Ю.Є. Кравцова» Слобожанської сільської ради Чугуївського району Харківської області Жадан О.М. – переможниці Всеукраїнського конкурсу «Учитель року - 2023» у номінації «Основи здоров'я»; учителя комунального закладу «Харківський ліцей № 102 Харківської міської ради», спеціаліста вищої категорії Абазіної Л.В., яка посіла II місце на обласному фестивалі «добрих практик» у номінації «Основи здоров'я».

- У межах **Школи молодого фахівця психологічної служби «Розвиток професійної компетентності молодого фахівця психологічної служби»** (керівник Юлія ЗАМАЗІЙ) для практичних психологів і соціальних педагогів

зі стажем роботи до 3-х років проведено 5 вебсемінарів (загальний обсяг підвищення кваліфікації для слухачів – 15 годин / 0,5 кредиту ЄКТС).

- У межах **постійно діючого семінару для керівників закладів освіти «Система роботи закладів освіти щодо організації та забезпечення здорового харчування»**(керівник **Ліана ОГНЬОВА**) проведено 3 вебсемінари (загальний обсяг підвищення кваліфікації для слухачів – 9 годин / 0,3 кредиту ЄКТС). Програма постійно діючого семінару розроблена відповідно до Розпорядження Кабінету Міністрів України від 27 жовтня 2023 р. № 990-р «Про схвалення Стратегії реформування системи шкільного харчування на період до 2027 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2023-2024 роках. Для участі у вебсемінарах було запрошено стейкхолдерів: заступника начальника управління – начальника відділу безпечності харчових продуктів та кормів Управління безпечності харчових продуктів та ветеринарної медицини Головного управління Держпродспоживслужби в Харківській області Ситнікова В.С. та директора Комунального підприємства «Обласний комбінат харчування» Харківської обласної ради Дехтярьову Н.В.

- У межах **тематичної майстерні для класних керівників закладів загальної середньої освіти з досвідом роботи до 3 років «Превентивне виховання в роботі класного керівника на засадах педагогіки партнерства»** (керівник **В'ячеслав БАНДУРА**) проведено 4 засідання. Під час роботи майстерні було акцентовано увагу на профілактиці небезпечної поведінки підлітків в інтернеті, булінгу в закладах освіти; формуванні здорового способу життя здобувачів освіти в умовах дистанційного навчання та навичок безпечної поведінки під час військових дій; а також психоемоційна підтримка учасників освітнього процесу в умовах воєнного стану.

- 4 засідання **методичного колоквіуму «Психосоціальна підтримка учасників освітнього процесу в умовах війни»** для керівників (координаторів) психологічних служб, методичних об'єднань практичних психологів, соціальних педагогів територіальних громад і районів Харківської області (керівники – **Володимир НОСЕНКО, Юлія ЗАМАЗІЙ**) (загальний обсяг підвищення кваліфікації для слухачів – 15 годин / 0,5 кредиту ЄКТС). Метою роботи колоквіуму було ознайомлення та поширення кращих практик працівників психологічної служби закладів освіти громад області, керівників психологічних служб щодо психосоціальної підтримки всіх учасників освітнього процесу в умовах воєнного стану, профілактики та попередження соціально-негативних явищ в освітньому середовищі, організації діяльності психологічної служби в територіальних громадах області/районах м. Харкова.

Таким чином, у **23** науково-методичних заходах у межах пролонгованих форм узяли участь і отримали сертифікати **135 педагогічних працівників**.

Поза межами пролонгованих форм із метою надання фахової та психосоціальної підтримки було організовано й проведено вебсемінари для педагогічних працівників закладів освіти деокупованих громад, а саме:

– *Вебсемінар* за темою «Методика впровадження інтегрованих курсів соціальної та здоров'язбережувальної галузі у 5-6 класах нової української школи у 2023/2024 н. р.» (11.01.2024, **В'ячеслав БАНДУРА, Ліана ОГНЬОВА**). У заході взяли участь 17 педагогічних працівників Донецької, Печенізької,

Старосалтівської селищних і Курилівської та Петропавлівської сільських громад.

– 2 *вебсемінари* за темою «**Психосоціальне благополуччя дітей та педагогів у воєнний та післявоєнний час**». У заходах узяли участь 87 педагогічних працівників Балаклійської, Великобурлуцької, Дворічанської, Дергачівської, Донецької, Золочівської, Кіндрашівської, Курилівської, Новопокровської, Петропавлівської, Печенізької, Савинської громад (29.01.24, 29.02.24, Володимир НОСЕНКО, Юлія ЗАМАЗІЙ).

Також **поза межами пролонгованих форм** працівниками Центру було організовано та проведено:

– організаційно-методичний *вебсемінар для працівників психологічної служби спеціальних, санаторних закладів освіти та навчально-реабілітаційних центрів* за темою «**Сучасні тенденції розвитку спеціальної освіти: соціалізація особистості та адаптація семикласників у санаторних та спеціальних закладах освіти в умовах нової української школи**», під час якого учасники розглянули пріоритетні напрями роботи психологічної служби та визначили основні орієнтири у 2024/2025 навчальному році. А також окреслили актуальні питання реформи освітньої галузі, проблеми соціалізації та адаптації семикласників, які навчаються в умовах нової української школи; актуалізували проблему здійснення корекційно-розвиткової роботи з дітьми з ООП в умовах дистанційного формату навчання; ознайомилися з досвідом розробки та впровадження нейропсихологічних і кінезіологічних вправ зі здобувачами освіти (10.10.24, керівник Юлія ЗАМАЗІЙ, у заході взяли участь 23 особи);

– *ознайомчий вебсемінар* за темою «**Упровадження «Уроків щастя» в освітній процес ЗЗСО у 2025 році**» для педагогічних працівників ЗЗСО та ЗДО Харківської області з метою ознайомлення зі змістом програми та особливостями її впровадження в Україні (відповідно до листа Міністерства освіти і науки України № 6/872-24 від 04.11.2024 р. про навчання фахівців та фахівчинь щодо впровадження в освітній процес програми «Уроки щастя» (українська адаптація оригінальної програми «Well-Being» (США), (03.12.2024, керівник Ліана ОГНЬОВА, у заході взяли участь 98 осіб).

У науково-методичних заходах поза межами пролонгованих форм узяли участь **279 педагогічних працівників**.

В асинхронному форматі працівниками Центру було проведено **7 тематичних вебконсультацій** для педагогічних працівників, що передбачали надання адресної методичної допомоги керівникам, координаторам психологічних служб, практичним психологам, соціальним педагогам закладів освіти, класним керівникам, учителям основ здоров'я та іншим педагогічним працівникам, а саме:

-«Перша психологічна допомога. Алгоритм дій» (Володимир НОСЕНКО, 18.01.24, 383 особи);

-«Профілактика негативних проявів у поведінці підлітків у закладі освіти» (В'ячеслав БАНДУРА, 10.01.24, 31 особа);

-«Профілактика шкідливих звичок та формування здорового способу життя під час освітнього процесу в ЗЗСО» (В'ячеслав БАНДУРА, 08.03.24, 73 особи);

- «Залучення батьків до виховної та профілактичної роботи в закладі освіти» (В'ячеслав БАНДУРА, 28.05.24, 38 осіб);
- «7 клас НУШ: основні напрями реалізації реформи у соціальній та здоров'язбережувальній освітній галузі у 2024/2025 навчальному році» (Ліана ОГНЬОВА, 16.09.24, 20 осіб);
- «Місце превентивної роботи в освітньому процесі в закладі освіти» (В'ячеслав БАНДУРА, 03.10.24, 16 осіб);
- Вирішення конфліктів мирним шляхом. Алгоритм дій закладу освіти» (В'ячеслав БАНДУРА, 13.12.24, 22 особи).

Усього долучилися до вивчення матеріалів тематичних вебконсультацій **583 педагогічних працівники.**

Також протягом року працівниками Центру проведено **індивідуальні консультації для педагогічних працівників** (усього 1035 осіб) із питань:

- превентивної роботи, здорового способу життя та викладання інтегрованого курсу за вибором «Культура добросусідства у 5-6 класах;
- провадження інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут» і предмета «Основи здоров'я»;
- психосоціальної підтримки здобувачів освіти, педагогічних працівників, організації діяльності психологічної служби з реалізації Всеукраїнської програми збереження ментального здоров'я «Ти як?» тощо.

У листопаді 2024 року на сайті КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» **створено Канал зв'язку з педагогами та батьками** «Психосоціальна підтримка учасників освітнього процесу». Працівниками Центру розміщено матеріали за темами: «Турбота про власне психічне здоров'я» (14.11.2024, відповідальна Юлія ЗАМАЗІЙ), «Взаємодія батьків та педагогів – один із головних чинників формування усіх складових здоров'я учнів» (23.12.2024, відповідальна Ліана ОГНЬОВА). З матеріалами ознайомилися 123 педагогічних працівники та батьки.

Фахівцями Центру протягом 2024 року підготовлено **методичні рекомендації для працівників психологічної служби щодо підтримки ментального та соціального здоров'я здобувачів освіти в умовах воєнного стану та дистанційного навчання.**

З метою формування компетентностей педагогів щодо збереження ментального здоров'я та психосоціальної підтримки учасників освітнього процесу **працівники Центру протягом 2024 року взяли участь у методичних заходах інших підрозділів КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»** (всього 10 виступів) за такими темами: «Психологічна підтримка учасників освітнього процесу в закладах загальної середньої та дошкільної освіти», «Фізична культура НУШ як складова збереження ментального здоров'я особистості», «Підґрунтя створення безпечного освітнього середовища закладу освіти», «Психосоціальне благополуччя педагогів як основа ефективності освітнього процесу», «Психологічний практикум: вправи на дихання, заземлення тощо», «Про формування та збереження соціального здоров'я школярів в умовах дистанційного навчання: проблеми та шляхи вирішення» тощо.

У межах організаційно-методичної та аналітичної діяльності Центру практичної психології, соціальної роботи та здорового способу життя здійснено:

- організацію та проведення обласного етапу Всеукраїнського конкурсу авторських програм практичних психологів, соціальних педагогів «Нові технології у новій школі» у номінації «Корекційно-розвиткові програми» (протягом 2023-2024 н. р.), у номінації «Розвивальні програми» (з грудня 2024 року). До роботи у складі журі конкурсу активно долучилися науково-педагогічні працівники й інших закладів вищої освіти Харківської області, а саме: ХНПУ імені Г. С. Сковороди; Харківська гуманітарно-педагогічна академія;
- підготовку звітної інформації за дорученням Департаменту науки і освіти Харківської обласної державної адміністрації щодо реалізації в Харківській області **Концепції розвитку охорони психічного здоров'я в Україні до 2030 року**, стану виконання **Концепції безпеки закладів освіти**, звітування Координаційному центру з психічного здоров'я Кабінету Міністрів України (про результативність **упровадження на рівні регіону Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?»**), реалізації комплексної регіональної **Програми забезпечення публічної безпеки і порядку та протидії злочинності на території Харківської області** (раз на півріччя), виконання **Регіонального плану заходів із виконання Державної соціальної програми запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі** на період до 2025 року (раз на півріччя).
- На виконання протоколу засідання Міжвідомчої координаційної ради з питань охорони психічного здоров'я та надання психологічної допомоги особам, які постраждали внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України від 10 травня 2023 року, листа Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти» 21/08-479 від 29.03.2023 **«Про Всеукраїнську програму ментального здоров'я «Ти як?»** щомісяця фахівцями Центру готувалася інформація щодо найкращого досвіду з реалізації програми збереження ментального здоров'я «Ти як?» у громадах області.

○

○ **Підготовка до формування інклюзивного, безбар'єрного освітнього простору**

З метою створення єдиного інклюзивного, безбар'єрного освітнього простору в закладах освіти Харківської області **фахівці Ресурсного центру з підтримки інклюзивної освіти КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»** (завідувач **Інна МАЛАКЕЙ**) та **кафедри виховання й розвитку особистості** (т. в. о. завідувача **Олена БАЙНАЗАРОВА**) протягом 2024 року здійснювали освітню діяльність, спрямовану на професійний розвиток фахівців ІРЦ та педагогічних працівників закладів освіти, які працюють із дітьми ООП.

Ресурсним центром з підтримки інклюзивної освіти(завідувач **Інна МАЛАКЕЙ**) спільно з **кафедрою виховання й розвитку особистості** (т.в.о. завідувача **Олена БАЙНАЗАРОВА**) протягом року проведено низку заходів:

- *науково-методичний вебсемінар «Організація методичних форм роботи з педагогічними працівниками закладів освіти з інклюзивною формою навчання»* для керівників та фахівців інклюзивно-ресурсних центрів (узяли участь **50** осіб);
- *предметна сесія «Пріоритетні напрями роботи інклюзивно-ресурсних*

центрів Харківської області щодо створення інклюзивного освітнього середовища для дітей з ООП у 2024/2025 н. р.» для керівників та фахівців інклюзивно-ресурсних центрів (узяли участь **114** осіб);

- **2** вебінари за темою «Запровадження безбар'єрності освітніх послуг у закладах освіти» для керівників, вихователів-методистів, вихователів та інших педагогічних працівників закладів дошкільної освіти; директорів, заступників директорів і вчителів закладів загальної середньої освіти з усіх територіальних громад Харківської області та районів м. Харкова (взяли участь **876** осіб);

- **2** вебсемінари-практикуми за темою «Універсальний дизайн інклюзивного освітнього середовища в закладах дошкільної та загальної середньої освіти» для керівників, вихователів-методистів ЗДО, директорів і заступників директорів із навчально-виховної роботи ЗЗСО (взяли участь **175** осіб);

- **2** вебсемінари-практикуми за темою «Адаптація та соціалізація дітей з ООП в закладі освіти» для вихователів спеціальних та інклюзивних груп ЗДО та класних керівників інклюзивних класів ЗЗСО (взяли участь **382** особи).

Учасники цих заходів отримали консультації з таких питань:

- запровадження безбар'єрності в освіті;

- сучасні підходи до інклюзивного навчання;

- алгоритм адаптації навчального контенту для дітей з різними типами ООП.

Також проведено **2** вебсемінари-практикуми для фахівців ІРЦ щодо використання Мобільного інклюзивно-ресурсного центру в роботі з дітьми з особливими освітніми потребами (січень, лютий, узяли участь **45** осіб).

Протягом лютого – червня 2024 року з метою вивчення практичної роботи інклюзивно-ресурсних центрів щодо ведення баз обліку, обстеження дітей з особливими освітніми потребами та відпрацювання спільних підходів в організації якісного психолого-педагогічного супроводу в ІРЦ, за попереднім погодженням і з урахуванням безпекової ситуації, було здійснено **5 методичних виїздів до інклюзивно-ресурсних центрів Харківської області**. Також проведено **8 методичних онлайн-зустрічей** з колективами ІРЦ.

У межах реалізації **аналітичного напрямку діяльності Ресурсного центру з підтримки інклюзивної освіти** проведено аналіз і узагальнення даних про інклюзивно-ресурсні центри Харківської області та фахівців ІРЦ, які працюють з дітьми ООП. Так, станом на грудень 2024 року в Харківській області працюють **35 ІРЦ** у 7 районах області та 2 в м. Харкові. В ІРЦ працюють 204 фахівці, з них: директорів – 35, фахівців (консультантів) за напрямками: логопедія – 59, дефектологія – 33, практична психологія – 46, реабілітологія – 22.

Також здійснено аналіз і узагальнення даних щодо педагогічних працівників, які надають психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги дітям з особливими освітніми потребами в закладах освіти Харківської області. Так, у Харківській області налічується **62 заклади дошкільної освіти**, у яких працюють **62** асистенти вихователя, **43** практичних психологів, **45** учителів-логопедів і **18** учителів-дефектологів; **297 закладів загальної середньої освіти**, у яких працюють **765** асистентів учителя, **206** практичних психологів, **126** учителів-логопедів і **75** учителів-дефектологів. Якісний аналіз кадрового забезпечення закладів освіти з інклюзивним навчанням викладено в окремій аналітичній довідці.

З метою подальшої реалізації завдань розвитку інклюзивної освіти в

Харківській області у 2025 році Ресурсним центром з підтримки інклюзивної освіти КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» (завідувач Інна МАЛАКЕЙ) буде започатковано роботу пролонгованих навчально-методичних форм підвищення кваліфікації для таких категорій педагогічних працівників: вихователів-методистів, вихователів, практичних психологів ЗДО та класних керівників, учителів-предметників, практичних психологів ЗЗСО.

Методичні заходи для педагогів дошкільної освіти

З метою забезпечення професійного розвитку педагогів дошкільної освіти в межах відкритого партнерства **Центром громадянського виховання** (завідувач **Тетяна ГОРБЕНКО**, методист **Наталія КАПУСТИНА**) у 2024 році проведено низку методичних заходів. Організовано роботу **методичного коворкінгу** «Забезпечення розвитку дітей дошкільного віку в умовах дистанційної освіти» для вихователів-методистів, вихователів закладів дошкільної освіти (12.02.2024, 11.04.2024, 22.05.2024, 16.10.2024, 83 особи, керівник **Наталія КАПУСТИНА**, методист Центру громадянського виховання). У межах занять педагоги вдосконалили знання та навички з питань організації та підтримки безпечного освітнього простору для забезпечення розвитку дітей дошкільного віку, здійснення освітньої діяльності з дошкільниками в партнерській взаємодії з батьками; забезпечення психолого-педагогічної підтримки учасників освітнього процесу в дистанційній формі; набули практичних умінь визначати рівень розвитку дитини старшого дошкільного віку в умовах дистанційної освіти.

Учасники методичного коворкінгу вдосконалили організаційну та предметно-методичну професійні компетентності щодо забезпечення розвитку дітей дошкільного віку в умовах дистанційної освіти. За результатами навчання учасники отримали сертифікати (15 год/0,5 кредиту).

Протягом 2024 року спільно з Департаментом науки і освіти Харківської обласної військової адміністрації за участі Східного міжрегіонального управління Державної служби якості освіти проведено **вебсемінари** за темами «Аналіз роботи закладів дошкільної освіти у 2023/2024 н. р., завдання на літній період і на 2024/2025 н. р.»(12.06.2024, 93 особи), «Аналіз роботи закладів дошкільної освіти у 2024 році та завдання на 2025 рік» (20.12.2024, 96 осіб) та **науково-практичний вебсемінар**, присвячений Всеукраїнському Дню дошкільця «Пріоритетні вектори розвитку дошкільця Харківщини в сучасних умовах»(24.09.2024, 172 особи) для спеціалістів місцевих органів управління у сфері освіти, директорів (консультантів) центрів професійного розвитку педагогічних працівників, центрів освітніх технологій м. Харкова, відповідальних за організацію дошкільної освіти, заступників директорів із навчально-виховної роботи закладів загальної середньої освіти обласного підпорядкування. Зміст заходів був спрямований на вдосконалення організаційної та предметно-методичної професійних компетентностей учасників вебсемінарів щодо визначення шляхів підвищення якості освітньої діяльності в закладах дошкільної освіти в літній період, у 2024/2025 н. р. та у 2025 році за результатами аналізу розвитку дошкільної галузі Харківської області у 2023/2024 н. р. та у 2024 році; надання науково-методичної та

практичної допомоги щодо реалізації пріоритетних векторів розвитку дошкілля Харківщини в сучасних умовах.

До участі в зазначених вебсемінарах було залучено Світлану ФРОЛОВУ, головного спеціаліста сектору інституційного аудиту, моніторингу та взаємодії з органами місцевого самоврядування відділу моніторингу, сертифікації та контролю у Харківській області Східного міжрегіонального управління Державної служби якості освіти. Темі виступу: «Про стан внутрішньої системи забезпечення якості освіти в закладах дошкільної освіти регіону» (12.06.2024), «Про систему забезпечення якості дошкільної освіти у Законі України «Про дошкільну освіту» № 3788-ІХ» (24.09.2024) та «Забезпечення якості освіти дошкільної освіти в Харківській області» (20.12.2024).

Із метою підвищення професійних компетентностей педагогів закладів дошкільної освіти щодо формування у дітей навичок безпечної поведінки **Центром громадянського виховання (завідувач Тетяна ГОРБЕНКО, методист Наталія КАПУСТИНА)** спільно з кафедрою соціально-гуманітарної освіти (завідувач **Марія АСТАХОВА**) та Ресурсним центром з підтримки інклюзивної освіти (завідувач **Інна МАЛАКЕЙ**) проведено **онлайн-семінар «Формування у дітей навичок безпечної поведінки»** для педагогів закладів дошкільної освіти. Під час заходу охарактеризовано особливості безпечного освітнього середовища для забезпечення розвитку дітей у сучасних умовах, розкрито пріоритетні аспекти профілактики дитячого травматизму в умовах закладу дошкільної освіти, визначено роль гри в організації безпечного освітнього простору (11.11.2024, 75 осіб).

Із метою надання методичної та практичної допомоги педагогам закладів дошкільної освіти з питань комунікації з батьками вихованців **Центром громадянського виховання (завідувач Тетяна ГОРБЕНКО, методист Наталія КАПУСТИНА)** проведено **вебконсультацію «Забезпечення партнерської взаємодії з батьками вихованців в умовах дистанційної освіти»** для директорів (консультантів) ЦПРПП, які відповідають за дошкільну освіту, керівників і педагогів ЗДО (Наталія КАПУСТИНА, 23.01.2024, 1026 осіб).

У 2024 році на сайті Академії з метою забезпечення системної допомоги батькам майбутніх першокласників щодо питань розвитку їх дітей у сучасних складних умовах **Центром громадянського виховання (завідувач Тетяна ГОРБЕНКО, методист Наталія КАПУСТИНА)** організовано роботу **Каналу зв'язку для батьків дітей старшого дошкільного віку «Ефективна комунікація»**, який містить рекомендації для батьків дітей старшого дошкільного віку та педагогів ЗДО з актуальних тем: «Як правильно спілкуватися з дитиною для налагодження ефективної комунікації» (11.01.2024, 1485 осіб); «Роль літературних творів у розвитку дітей» (12.03.2024, 1543 особи); «Як створити розвивальне середовище вдома» (08.05.2024, 1742 особи); «Готовність дитини до НУШ: важливі аспекти» (23.08.2024, 1407 осіб); «Як навчити дитину працювати за інструкцією та зразком» (10.10.2024, 2345 осіб); «Вплив рухової активності дитини на її на всебічний розвиток» (06.12 2024, 1507 осіб) (в асинхронному форматі).

Для забезпечення якісної взаємодії з місцевими органами управління у сфері освіти, центрами професійного розвитку педагогічних працівників і методистів центрів освітніх технологій районів м. Харкова з питань дошкільної освіти у 2024

році організовано взаємодію з використанням месенджерів Viber, WhatsApp, соціальної мережі Facebook; наповнення WhatsApp-каналу «Дошкілля Харківщини» інформаційними повідомленнями з актуальних питань, продовжено ведення бази даних відповідальних за організацію дошкільної освіти в територіальних громадах і створено базу даних керівників ТМО педагогів закладів дошкільної освіти.

Протягом останніх років недостатньо уваги приділялося питанню вдосконалення професійного розвитку керівників ЗДО Харківської області. Тому з метою забезпечення якості дошкільної освіти, розвитку професійних компетентностей керівників ЗДО у 2025 році буде організовано роботу **Школи педагогічної майстерності** директорів закладів дошкільної освіти «Упроваджуємо професійний стандарт «Керівник (директор) закладу дошкільної освіти».

Методичні заходи для вчителів початкових класів

Протягом 2024 року Академією спільно із the LEGO Foundation реалізовано проєкт «НУШ Імпульс», у межах якого проведено онлайн-тренінги за програмою підвищення кваліфікації для вчителів початкових класів «Діяльнісний підхід у початковій школі в реаліях сьогодення». Навчання здійснювалося відповідно до Меморандуму про взаємопорозуміння між Міністерством освіти і науки України та the LEGO Foundation щодо співпраці у сфері освіти та науки, з метою сталої та якісної підтримки реалізації Концепції «Нова українська школа».

Зміст навчальних тренінгів передбачав поглиблення та розширення знань учителів початкових класів з ефективних стратегій реалізації діяльнісного підходу в початковій школі в умовах воєнного та повоєнного часу. Учасники вдосконалювали вміння впроваджувати в освітньому процесі діяльнісні методи навчання, зокрема спрямовані на підтримку психосоціального благополуччя дітей, подолання освітніх розривів і втрат.

Різні форми роботи сприяли активізації розвитку значущих професійних якостей педагогів, зокрема агентності, гнучкості мислення, психологічної стійкості, рефлексивності, мотивації до професійного самовдосконалення, самоменеджменту в умовах сьогодення.

А також пройшли навчання асистенти вчителів початкових класів ЗЗСО територіальних громад Харківській області, де є класи з інклюзивним навчанням.

Пройшли навчання всього 3875 осіб. За результатами навчання учасники отримали сертифікати про підвищення кваліфікації в обсязі 8 год/0,3 кредиту.

З метою вдосконалення вміння вчителів початкових класів упроваджувати в освітньому процесі діяльнісні методи навчання, зокрема спрямовані на підтримку психосоціального благополуччя дітей, подолання освітніх розривів і втрат, у 2024 році (протягом лютого – жовтня) організовано роботу воркшопу «Шляхи підтримки благополуччя молодших школярів у реаліях сьогодення» (28.02.2024, 04.04.2024, 20.05.2024, 23.09.2024, 16.10.2024).

Учителі початкових класів, які взяли участь у роботі воркшопу, удосконалили предметно-методичну (здатність добирати й використовувати сучасні та ефективні методики і технології навчання, виховання та розвитку учнів у реаліях сьогодення) та інноваційну (здатність використовувати інновації

у професійній діяльності) компетентності, отримали сертифікати про підвищення кваліфікації в обсязі 15 годин – 0,5 кредиту ЄКТС (44 особи).

З метою надання допомоги батькам першокласників на сайті Комунального вищого навчального закладу «Харківська академія неперервної освіти» протягом 2024 року було підготовлено та розміщено матеріали до **Каналу зв'язку для батьків учнів 1-2 класів НУШ** за такими темами: «Допомога батьків у формуванні ключових компетентностей першокласників: володіння державною мовою та математична компетентність» (20.03.2024); «Канікули з математикою» (11.06.2024); «Створення безпечного освітнього простору першокласника в умовах дистанційного/змішаного навчання» (17.09.2024); «Читання – ключ до розвитку дитини» (22.11.2024).

У науково-методичних матеріалах Каналу висвітлювались актуальні питання щодо навчання молодших школярів, адаптації їх до сучасних умов; особливостей освітнього процесу в дистанційному форматі тощо.

У 2025 році діяльність щодо професійного розвитку вчителів початкових класів буде спрямовано на вдосконалення умінь щодо використання цифрових інструментів і підвищення якості дистанційного уроку в початковій школі.

Виховання в Новій українській школі

З метою вирішення та реалізації виховних завдань у 2024 році **Центром громадянського виховання (керівник Тетяна ГОРБЕНКО)** організовано роботу *методичного серфінгу* «**Ключові питання організації та здійснення виховного процесу в закладах загальної середньої освіти: на хвилях актуальності**». До пролонгованої форми роботи мали змогу долучитися всі бажаючі педагоги, які опікуються питаннями виховання в ЗЗСО: заступники директорів із виховної роботи, класні керівники, педагоги-організатори.

Для педагогічної спільноти було організовано та проведено низку науково-методичних і науково-практичних вебсемінарів.

Тематику зустрічей було обрано відповідно до запитів і вимог сучасного змісту освіти, соціокультурних викликів (воєнний стан, дистанційний формат освітнього процесу) і присвячено актуальним питання національно-патріотичного виховання дітей та молоді («Виховання громадянина патріота – місія сучасного закладу освіти»), ключовим аспектам організації виховної діяльності ЗЗСО в період воєнного стану («Ціннісні орієнтації здобувача освіти: мета і результат виховання»), співпраці учасників виховного процесу в умовах дистанційної освіти («Виховний потенціал сім'ї та соціальних інститутів: виклики сучасності»), розвитку критичного мислення здобувачів освіти («Медіаосвіта як невід'ємний компонент безпечного виховного середовища сучасного закладу освіти»), питанням духовно-морального зростання молоді успішної особистості здобувача освіти в умовах воєнного часу («Сучасний заклад освіти як ціннісна платформа для успішного соціального старту»).

У жовтні 2024 відбулося заключне заняття методичного серфінгу проблемний полілог, де за участі Катерини БЕЗРУК, старшого наукового співробітника ІПВ НАПН України, заступника директора Центру військово-патріотичного виховання «Десантник», актуалізовано питання підготовки педагогів до формування життєвої успішності здобувачів освіти. Поглиблено знання учасників про ціннісні пріоритети освітнього процесу Нової української

школи, проведено роботу в групах за методикою фішбоун щодо проблеми порушення особистісного й соціального розвитку зростаючої особистості та питань психологічної підтримки здобувачів освіти.

До роботи серфінгу активно долучилася спільнота практиків м. Харкова та Харківської області. Цільовій аудиторії були презентовані кращі досвіди роботи з актуальних виховних питань дітей та молоді:

- Олена ЛОБУХІНА, директор, учитель методист КЗ «Харківська гімназія № 148 Харківської міської ради», представила досвід роботи з побудови структурно-функціональної моделі формування соціально-компетентного здобувача освіти;

- Світлана УШИНКІНА, заступник директора з навчально-виховної роботи Красноградського ліцею № 1 ім. О. І. Копиленка Красноградської міської ради Харківської області, поділилася практичним досвідом проведення тренінгових занять із ключових питань шкільної та сімейної медіаосвіти «Медіаосвіта – актуальний компонент Нової української школи»;

- Юлія ЖИГЛОВА, керівник гуртка «Юні історики-краєзнавці» Чугуївського центру туризму та краєзнавства Чугуївської міської ради Харківської області, презентувала досвід роботи щодо можливостей гри «Сокіл» («Джура») у формуванні патріотичного досвіду дітей та молоді;

- Каріна БЄЛЯЄВА, практична психологиня-методист Комунального закладу «Безлюдівський юридичний ліцей імені І.Я.Підкопая Безлюдівської селищної ради», кандидатка педагогічних наук, провела заняття з формування психологічного благополуччя та формування базових навичок психологічної підтримки виховного потенціалу сім'ї.

У результаті навчання за програмою пролонгованої форми педагоги успішно вдосконалили й розширили предметно-методичну, інформаційно-цифрову компетентності та компетентність педагогічного партнерства, набули практичних навичок організації процесу виховання та партнерської взаємодії з урахуванням дистанційного формату навчання, отримали поглиблені знання щодо ціннісного виховання дітей та молоді. Педагоги, які пройшли навчання та успішно засвоїли програму, отримали сертифікати про підвищення кваліфікації обсягом 15 год/0,5 кредиту ЄКТС (14.02.24 - 10.11.2024, 26 осіб).

Розвиток професійної компетентності педагогів як провайдерів виховного впливу, організаторів виховної діяльності потребує їх постійної професійної підготовки з урахуванням потреб суспільства й запитів дітей та молоді в умовах дистанційної освіти. Виклики дистанційного навчання, внутрішня та зовнішня міграція учнів, їх родин, навчання дітей за кордоном потребують нових підходів до роботи з учнівським колективом в умовах дистанційного навчання задля формування системи цінностей та культури учнівської молоді, розвитку життєстійкої, цілісної та щасливої особистості, професіонала, громадянина України. З метою професійного розвитку класних керівників щодо вирішення виховних завдань розроблено програму методичного кластеру «Виховний потенціал учнівських колективів в умовах дистанційки: розуміємо схожість і прославляємо різноманітність», який розпочне свою роботу у 2025 році.

Методичні заходи для педагогів закладів позашкільної освіти

На виконання наказу Департаменту науки і освіти обласної державної (військової) адміністрації від 01.11.2024 № 110 «Про організацію проведення I (районного/міського) та II (обласного) етапів Всеукраїнського конкурсу «Джерело творчості» у 2024/2025 навчальному році» в листопаді 2024 року працівниками **Центру інноваційного розвитку освіти (Аліна БОЛЬШУКІНА, завідувач, Наталя ГАЛУШКО, методист)** розпочато організаційно-методичну роботу щодо супроводу конкурсу за напрямками позашкільної освіти: еколого-натуралістичний (природничий профіль: керівники гуртків «Природа рідного краю», «Дитина і довкілля» для вікової категорії 6-10 років); дослідницько-експериментальний (наукове відділення історії); військово-патріотичний; науково-технічний (інформаційно-технічний профіль: відеомейкінг, 2D-графіка, 2D-анімація, 3D-графіка, цифрове фото, саунд-дизайн, веброзробка, апаратно-програмна розробка, розробка комп'ютерних ігор, розробка на SCRATCH, кібербезпека, інженерія); художньо-естетичний (музичний профіль).

14.11.2024 відкрито доступ до матеріалів вебконсультації за темою «Особливості проведення II (обласного) етапу Всеукраїнського конкурсу «Джерело творчості 2024/2025» для керівників / консультантів / методистів ЦПРПП, керівників, керівників гуртків / секцій, творчих об'єднань закладів позашкільної освіти.

Інформація щодо організації конкурсу знаходиться на офіційній сторінці сайту КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»: розділ сайту «Науково-методична робота», підрозділ «Позашкілля Харківщини», сторінка «Джерело творчості» (швидкий перехід за покликанням: <http://surl.li/lbmmgw>).

Моніторинг якості освіти

У 2024 році діяльність Центру моніторингу якості освіти була спрямована на реалізацію **регіонального освітнього проєкту «Моніторинг навчальних втрат і розривів у системі загальної середньої освіти Харківської області»**, метою якого є зорієнтованість регіональної системи моніторингу якості освіти на проблему вимірювання навчальних втрат і розривів та надання допомоги педагогічним працівникам щодо визначення ефективних шляхів їх подолання.

Відповідно до завдань проєкту фахівцями Центру моніторингу якості освіти було приділено увагу таким **актуальним питанням**:

- інформаційний супровід загальнодержавних моніторингових досліджень;
- організаційне та науково-методичне забезпечення регіональних моніторингових досліджень, спрямованих на виявлення навчальних втрат і розривів;
- підготовка аналітичних матеріалів за підсумками регіональних моніторингових досліджень якості освіти та інформування педагогічних працівників про результати моніторингу;
- розвиток професійної компетентності директорів/заступників директорів із навчально-виховної роботи ЗЗСО щодо виявлення навчальних втрат і розривів та визначення ефективних шляхів їх подолання;
- надання допомоги педагогічним працівникам різних категорій щодо організації та проведення моніторингових досліджень у сучасних умовах;

виявлення навчальних втрат і розривів; аналізу результатів внутрішнього моніторингу; використання результатів моніторингових досліджень для подолання/запобігання навчальних втрат і розривів.

Заходи для педагогів

Із метою вдосконалення нормативно-правової професійної компетентності педагогічних працівників і компетентності організації діяльності закладу освіти на засадах зовнішньої системи забезпечення якості освіти щодо організації та проведення моніторингових досліджень у закладах загальної середньої освіти в сучасних умовах і використання їх результатів для визначення навчальних втрат і розривів проведено:

-2 організаційно-методичні вебсемінари для спеціалістів місцевих органів управління у сфері освіти, консультантів (директорів) центрів професійного розвитку педагогічних працівників, методистів (завідувачів) центрів освітніх технологій управлінь освіти адміністрацій районів м. Харкова, відповідальних за моніторинг у територіальних громадах (районах міста Харкова), керівників закладів загальної середньої освіти за темами: «Основні напрями моніторингових досліджень у 2024 році: мета та завдання» (17.01.2024, керівник: Ігор КАПУСТІН, 101 учасник) та «Особливості моніторингових досліджень якості освіти у 2024/2025 н. р.» (05.09.2024, керівник: Ігор КАПУСТІН, 30 учасників);

-4 вебконсультації для директорів/заступників директорів закладів загальної середньої освіти – учасників регіональних моніторингових досліджень: «Особливості проведення регіональних моніторингових досліджень у лютому-березні 2024 року» (07.02.2024, керівник: Ігор КАПУСТІН, 193 учасники), «Результати регіональних моніторингових досліджень у лютому – березні 2024 року» (16.04.2024, керівник: Ігор КАПУСТІН, 120 учасників), «Особливості проведення регіонального моніторингового дослідження якості початкової освіти у 2024 році» (11.09.2024, керівник: Ігор КАПУСТІН, 172 учасники), «Результати регіонального моніторингового дослідження якості початкової освіти у 2024 році» (26.11.2024, керівник: Ігор КАПУСТІН, 124 учасники).

Із метою підготовки до організації надання професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам (здійснення супервізії) у закладах загальної середньої освіти проведено онлайн-нараду (у форматі Zoom-конференції) спільно з кафедрою виховання й розвитку особистості для спеціалістів місцевих органів управління у сфері освіти, консультантів (директорів) центрів професійного розвитку педагогічних працівників, методистів (завідувачів) центрів освітніх технологій управлінь освіти адміністрацій районів м. Харкова, керівників ЗЗСО закладів загальної середньої освіти державного та обласного підпорядкування за темою «Нормативно-правові та організаційні аспекти здійснення супервізії в ЗЗСО» (13.11.2024, керівники: Людмила ЛУЗАН, Олена БАЙНАЗАРОВА, Ігор КАПУСТІН, 128 учасників).

Фахівці Центру (Ігор КАПУСТІН, Тетяна ГОЛТЯЙ) взяли участь у семінарі-практикумі для директорів і вихователів-методистів закладів дошкільної освіти Холодногірського району «Моніторинг якості дошкільної

освіти». Надана методична допомога педагогам дошкільної освіти району з питань організації моніторингових досліджень якості освіти, розробки програми внутрішнього моніторингу в ЗДО, аналізу занять у дистанційній формі (28.11.2024).

У 2024 році організовано роботу **воркшопу «Вимірювання та шляхи подолання навчальних втрат і розривів у закладі освіти»** (керівник: Ігор КАПУСТІН, 15 год/0,5 кредиту ЄКТС). Мета воркшопу полягала в розвитку інформаційно-цифрової компетентності, компетентності забезпечення якості освітньої діяльності та функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти директорів/заступників директорів закладів загальної середньої освіти щодо виявлення навчальних втрат і розривів, визначення ефективних шляхів їх подолання. Проведено **4 науково-практичні вебсемінари**:

- «Вимірювання та шляхи подолання навчальних втрат і розривів у закладі освіти» (21.02.2024, керівник: Ігор КАПУСТІН);
- «Моніторинг освітнього процесу як інструмент вимірювання навчальних втрат у закладі освіти» (23.04.2024);
- «Моніторинг освітнього процесу як інструмент вимірювання навчальних втрат у закладі освіти» (24.10.2024);
- «Організація діяльності щодо подолання навчальних втрат і розривів у ЗЗСО» (19.12.2024).

За підсумками навчання 54 учасники отримали сертифікати (15 год/0,5 кредиту ЄКТС).

Усі заходи здійснювались у **форматі Zoom-конференції**, що дозволило забезпечити взаємодію з учасниками в режимі реального часу та залучити їх до практичної діяльності шляхом використання різних онлайн-ресурсів.

Найбільш актуальними для учасників заходів виявилися такі питання:

- проблеми щодо організації та проведення моніторингових досліджень у закладах освіти в сучасних умовах;
- особливості проведення регіональних моніторингових досліджень якості освіти у 2024 році;
- використання результатів регіональних моніторингових досліджень у закладах освіти для виявлення навчальних втрат і розривів;
- приклади компетентнісних завдань та їх характеристики;
- алгоритм створення різнорівневих завдань для виявлення навчальних втрат і розривів.

Забезпечено надання адресної допомоги педагогічним працівникам із питань моніторингу якості освіти шляхом індивідуальних консультацій з використанням телефонного зв'язку, месенджерів (Viber, Telegram), електронної пошти.

У 2024 році Центром моніторингу якості освіти здійснено інформаційний супровід **3-х загальнодержавних моніторингових досліджень**:

- самооцінювання загальних і професійних компетентностей науково-педагогічних і педагогічних працівників, учителів-учасників інноваційного освітнього проекту всеукраїнського рівня «Розроблення і впровадження навчально-методичного забезпечення для закладів загальної середньої освіти в умовах реалізації Державного стандарту базової середньої освіти» (січень 2024 року);

-вивчення досвіду організації освітнього процесу в умовах воєнного стану, зокрема проблеми виявлення та подолання навчальних втрат у початковій і базовій середній освіті (квітень 2024 року);

-упровадження реформи НУШ в пілотних закладах загальної середньої освіти-учасників інноваційного освітнього проекту за темою «Розроблення і впровадження навчально-методичного забезпечення для закладів загальної середньої освіти в умовах реалізації Державного стандарту базової середньої освіти» (червень 2024 року).

Організовано та проведено **регіональні моніторингові дослідження за 5-ма напрямками:**

-розвиток ключових компетентностей учнів у базовій школі (13 –23 лютого 2024 року; 4 600 учнів 9 класів, 1 080 учителів української мови та літератури, математики, біології, географії, фізики, хімії);

-готовність учнів 11 класів до вступних випробувань (05 – 15 березня 2024 року; 3 258 учнів 11 класів, 458 учителів української мови, математики, історії України);

-результативність роботи з обдарованими учнями за підсумками Всеукраїнських учнівських олімпіад із навчальних предметів (травень – червень; 1 928 учнів 7-11 класів);

-якість початкової освіти (17-27.09.2024; 4 644 учні 5 класів, 248 учителів початкової школи, які їх навчали);

-результати вступних випробувань випускників закладів загальної середньої освіти (вересень – листопад; 10 994 учні 11 класів).

Охоплено **1 786** педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти, **22 166** учнів 5, 7 – 11 класів закладів загальної середньої освіти (усього: **23 952** особи).

Особливістю регіональних моніторингових досліджень у 2024 році стали:

-спрямованість на вимірювання динаміки результатів навчання учнів на рівні початкової, базової та профільної освіти, виявлення навчальних втрат і розривів;

-проведення тестування та анкетування учасників у комп'ютерному форматі з використанням Google Форм;

-використання інструментарію міжнародних досліджень якості освіти PIRLS, TIMSS, PISA, у тому числі відкритої форми з розгорнутою відповіддю;

-залучення вчителів закладів-учасників дослідження для перевірки результатів виконання учнями завдань відкритої форми з розгорнутою відповіддю;

-надання закладам освіти-учасникам дослідження результатів тестування та анкетування учнів для подальшого аналізу;

-дослідження впливу показників якості освітньої діяльності на результати навчання учнів початкової, базової та профільної школи.

Розробка інструментарію, узагальнення та аналіз результатів регіональних моніторингових досліджень

Із метою організації та проведення регіональних моніторингових досліджень якості освіти розроблено такий інструментарій:

-тестові завдання для учнів 5 класів із використанням завдань PIRLS (з читання), TIMSS (з математики та предметів природничої освітньої галузі); 9 класів на основі завдань PISA з читання, математики та природничих дисциплін; 11 класів за зразками сертифікаційних робіт ЗНО з української мови, математики, історії України;

-анкети для учнів 5, 9, 11 класів та вчителів, які їх навчають, щодо вивчення чинників, що впливають на розвиток уміння читати з розумінням, математичної компетентності та компетентності в галузі природничих наук у початковій та базовій школі, підготовки одинадцятикласників до вступних випробувань.

Для проведення досліджень у комп'ютерному форматі розроблено відповідні Google Форми.

Результати регіонального моніторингу узагальнено та проаналізовано.

Аналіз результатів регіональних моніторингових досліджень дозволив виявити такі проблеми:

1. За підсумками навчання в початковій школі п'ятикласники показують найнижчі результати виконання завдань із читання – на інтерпретацію та узагальнення інформації, пошук і відбір необхідних текстів; з математики – на розв'язування проблем математичного змісту. Погіршилися порівняно з минулим роком результати виконання учнями 5 класів завдань із предметів природничої освітньої галузі (особливо це стосується завдань на знання фактів, концептуальних положень і узагальнення, формулювання висновків).

2. Учні базової школи продовжують стикатися з труднощами при виконанні завдань із читання – на оцінку якості та достовірності інформації, аналіз змісту та форми тексту; з математики – на формулювання ситуацій математично; з природничих дисциплін – на оцінювання та розроблення наукового дослідження.

3. У базовій школі недостатня увага приділяється вчителями української мови й літератури роботі з текстами, що містять діаграми та графіки, множинними текстами, порівнянню книги (тексту) з іншими книгами (текстами) подібної тематики, зіставленню змісту книги (розділу) з власним досвідом, обговоренню в невеликих групах прочитаної книги або розділу; математики – заохоченню учнів до пошуку інших способів розв'язування задач, що відрізняються від тих, які розглядалися на уроці, розгляду типових життєвих проблем, де виникає необхідність використовувати знання математики; природничих дисциплін – складанню учнями плану дослідження, проведенню дослідження або експерименту для перевірки учнями своїх власних ідей.

4. Для учнів 11 класів найбільш складними завданнями ЗНО(НМТ) є завдання з української мови – на вміння правильно розставляти розділові знаки в простому реченні, конструювати складні речення, що оптимально відповідають конкретній комунікативній меті; з алгебри – на встановлення властивостей функції за її графіком; з геометрії – на виконання дій з векторами; з історії України – на встановлення послідовності історичних подій, роботу з візуальними об'єктами.

5. При підготовці до вступних випробувань у роботі з учнями 11 класів недостатня увага приділяється самооцінюванню та взаємооцінюванню результатів виконання завдань, самооцінюванню рівня готовності до НМТ, визначенню індивідуальних завдань щодо підготовки до НМТ; з української мови – завданням на застосування знань у нових ситуаціях; з математики – на

аналіз інформації, наведеної в графічній і текстовій формах, обчислення кількості відсотків від числа, побудову діаграми за відомим розподілом; з історії України – на аналіз і розпізнавання картосхем.

6.Залишаються відмінності в результатах навчання учнів початкової, базової та профільної школи за статтю, місцем розташування закладу освіти, що вказує на наявність навчальних розривів.

7.Погіршилися показники НМТ з української мови та математики, що відповідає загальній тенденції по Україні. При цьому відмінності в результатах тестування за місцем розташування ЗЗСО з української мови посилюються, а з математики – залишаються суттєвими.

8.Результати НМТ з предметів за вибором виявилися нижчими, ніж по Україні.

У межах аналітичної діяльності у 2024 році підготовлено 2 електронні видання:

- «Результати регіонального моніторингу якості освітньої діяльності в дистанційній формі в закладах дошкільної освіти»;

- «Результати регіональних моніторингових досліджень у ЗЗСО в 2023/2024 навчальному році».

Для відстеження участі педагогічних працівників у науково-методичних заходах і надання закладам освіти адресної допомоги за підсумками досліджень продовжено ведення 5-ти баз даних:

- педагогічних працівників, які супроводжують моніторингові дослідження на місцевому рівні;

- учасників регіональних і загальнодержавних моніторингових досліджень;

- портфоліо територіальних громад за результатами моніторингових досліджень;

- результатів зовнішнього незалежного оцінювання (національного мультипредметного тесту);

- слухачів вебсемінарів, пролонгованих методичних заходів.

З огляду на зазначене вище, **пріоритетними завданнями для роботи у 2025 році** визначено такі:

-продовження реалізації регіонального освітнього проєкту «Моніторинг навчальних втрат і розривів у системі загальної середньої освіти Харківської області»;

-здійснення організаційного та науково-методичного супроводу моніторингових досліджень якості освіти регіональних моніторингових досліджень у сучасних умовах;

-удосконалення інформаційно-цифрової компетентності педагогічних працівників і компетентності забезпечення якості освітньої діяльності та функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти щодо виявлення навчальних втрат і розривів, визначення ефективних шляхів їх подолання;

-узагальнення, аналіз результатів регіональних моніторингових досліджень і підготовка відповідних аналітичних матеріалів;

-надання допомоги педагогічним працівникам різних категорій щодо організації моніторингових досліджень в умовах дистанційного навчання, виявлення навчальних втрат і розривів у закладах освіти та визначення ефективних шляхів їх подолання, використання в освітній діяльності результатів зовнішнього моніторингу.

Упровадження інноваційних освітніх практик і методик відповідно до викликів сьогодення

КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» взяла участь у міжрегіональному управлінському віче «Координація діяльності шкіл новаторства Полтавського, Кіровоградського, Харківського регіонів в умовах воєнного стану», що відбулося 31 жовтня 2024 року. Метою діяльності Школи новаторства є виявлення, популяризація інноваційних педагогічних технологій та всебічне впровадження їх у педагогічну практику, пропаганда новаторського досвіду керівних, науково-педагогічних і педагогічних працівників закладів освіти України.

Учасникам міжрегіонального віче було презентовано систему роботи Харківської академії неперервної освіти щодо поширення новаторських практик керівних і педагогічних працівників закладів освіти Харківщини (Алла ОСТАПЕНКО, канд. пед. наук, проректор з науково-методичної роботи, координатор Регіональної школи новаторства Харківщини).

Презентовано новаторські практики управління закладами освіти Харківської області:

– Центру патріотичного виховання як структурного підрозділу опорного ЗЗСО (Наталія ЄВТУШЕНКО, ліцей № 4 Берестинської міської ради Берестинського району);

– Центру освітніх інновацій НУШ в опорному ЗЗСО (Світлана ЗАХАРКІНА, Зміївський ліцей № 1 імені З. Слюсаренка Зміївської міської ради Чугуївського району);

– «Упровадження цифрових технологій в освіті: від організації роботи вчителя до аналізу успішності учнів» (Надія КОТЕЛЕВЕЦЬ, Валківський ліцей імені Олександра Масельського Валківської міської ради Богодухівського району);

– інноваційний досвід «Метрошкола в місті Харкові» (Ірина ТАРАСЕНКО, начальник відділу загальної середньої освіти Департаменту освіти Харківської міської ради).

Під час заходу відбулося обговорення питань функціонування регіональних і районних шкіл новаторства Полтавщини, Кіровоградщини, Харківщини на 2024–2025 роки та перспективи співтворчості. У заході взяли участь 114 осіб. Серед учасників – 46 представників Харківщини (науково-педагогічні працівники, керівники закладів освіти, представники місцевих органів управління у сфері освіти).

Творча атмосфера зустрічі однодумців підтверджує актуальність форми роботи «Міжрегіональне управлінське віче» задля розвитку професіоналізму, інноваційної компетентності менеджерів освітньої галузі в системі неперервної освіти. Діяльність регіональної школи новаторства буде продовжено у 2025 році.

Дослідно-експериментальна, проєктна діяльність

Упродовж 2024 року працівники Центру інноваційного розвитку освіти (Аліна БОЛЬШУКІНА, завідувач, Лариса ЧУБАХА, методист) здійснювали координацію, консультування та наукове супроводження міжнародних (2), всеукраїнських (4), регіональних (10) освітніх проєктів. Оновлено бази даних закладів освіти, які беруть участь у дослідно-експериментальній діяльності всеукраїнського та регіонального рівнів.

Міжнародні проєкти:

1. *«Сприяння освіті»*. Реалізується за ініціативою МОН України та фонду LEGO Foundation (Королівство Данія) (2013 – 2025 роки). Беруть участь 33 заклади дошкільної освіти (28 ЗДО та 5 ЗЗСО обласного підпорядкування) Харківської області (координатор Наталія КАПУСТИНА).

2. Швейцарсько-український проєкт DECIDE – *«Децентралізація для розвитку демократичної освіти»* (2024 рік). Беруть участь усі заклади освіти Харківської області (координатор Людмила ЛУЗАН).

Всеукраїнські проєкти:

1. *«Формування життєвої успішності учнів старших класів в умовах поствоєнної реальності»* (Інститут проблем виховання НАПН України, 2023 – 2025 роки). Беруть участь 2 заклади освіти: Балаклійський ліцей № 3, Харківська гімназія № 148 (координатор Галина ВОРОНІНА).

2. *«Організаційно-педагогічні умови формування в учнів м'яких навичок шляхом соціально-емоційного та етичного навчання»* (2021 – 2027 роки). Беруть участь 2 заклади освіти: КЗ «Близнюківський ліцей Близнюківської селищної ради Лозівського району Харківської області», «Лозівський ліцей № 5 «Лінгва» Лозівської міської ради Харківської області» (координатор Юлія ЗАМАЗІЙ).

3. *«Розроблення і впровадження навчально-методичного забезпечення для закладів загальної середньої освіти в умовах реалізації Державного стандарту базової середньої освіти»* (2021 – 2027 роки). Беруть участь 4 пілотні заклади освіти: КЗ «Богодухівський ліцей № 2» Богодухівської районної ради Харківської області, КЗ «Хорошівський ліцей Безлюдівської селищної ради», Красноградський ліцей № 1 імені О. І. Копиленка Красноградської міської ради Харківської області, КЗ «Харківський ліцей № 12 Харківської міської ради» (координатор Юлія ПОСМІТНА).

4. *«Організаційні та науково-методичні умови створення STEM- центрів»* (2022 – 2027 роки). Беруть участь 5 закладів освіти: КЗ «Богодухівський ліцей № 2», Красноградський ліцей № 1 ім. О. І. Копиленка, Харківська гімназія № 12, КЗ «Хорошівський ліцей Безлюдівської селищної ради», КЗ «Харківська обласна Мала академія наук Харківської обласної ради» (координатор Сергій СТАВИЦЬКИЙ).

Протягом 2024 року Академією спільно із the LEGO Foundation реалізовано проєкт **«НУШ Імпульс»** через реалізацію підвищення кваліфікації (у форматі онлайн-тренінгів) учителів початкових класів за програмою **«Діяльнісний підхід у початковій школі в реаліях сьогодення»** та керівників (директорів і заступників директорів) ЗЗСО за програмою підвищення кваліфікації **«Діяльнісний підхід у загальній середній освіті в реаліях сьогодення»**. Навчання здійснювалося в межах Меморандуму про взаємопорозуміння між Міністерством освіти і науки України та міжнародним фондом the LEGO Foundation щодо співпраці у сфері освіти та науки (координатор Алла

ОСТАПЕНКО).

Регіональні проєкти:

1. «*Освітній технопарк Харківщини – 2030*» (2021 – 2030 роки). Беруть участь усі заклади освіти Харківської області (координатор Алла ОСТАПЕНКО).

2. «*Моніторинг навчальних втрат і розривів у системі загальної середньої освіти Харківської області*» (2024 – 2026 роки). Беруть участь ЗЗСО Харківської області (координатор Ігор КАПУСТІН).

3. «*Визначення системи ціннісних орієнтацій учасників освітнього процесу закладів загальної середньої освіти Харківського регіону*» (2023 – 2026 роки). Беруть участь 9 ЗЗСО Харківської області (координатор Марина Смирнова).

4. «*Розвиток інклюзивної освіти в Харківській області*» (2024 – 2026 роки). Беруть участь заклади освіти Харківської області (координатор Інна МАЛАКЕЙ).

5. «*Психосоціальна підтримка та психологічне забезпечення освітнього процесу в закладах освіти Харківської області в умовах війни та повоєнного відновлення*» (2024-2025 роки). Беруть участь усі заклади освіти Харківської області (координатор Юлія ЗАМАЗІЙ).

6. «*Організаційні та науково-методичні умови впровадження та розвитку STEM-освіти в закладах освіти Харківської області*» (2022 – 2027 роки). Беруть участь 5 закладів освіти: КЗ «Богодухівський ліцей № 2», Красноградський ліцей № 1 ім. О.І. Копиленка, Харківська гімназія № 12, КЗ «Хорошівський ліцей Безлюдівської селищної ради», КЗ «Харківська обласна Мала академія наук Харківської обласної ради» (координатор Сергій СТАВИЦЬКИЙ).

7. «*Професійна орієнтація у закладах освіти Харківської області в умовах НУШ*» (2024-2025 роки). Беруть участь усі установи та заклади освіти Харківської області (координатор Алла ОСТАПЕНКО).

8. «*Підготовка вчителів закладів освіти Харківської області до впровадження нової модельної навчальної програми інтегрованого курсу «Захист України»*» (2024-2025 роки). Беруть участь учителі інтегрованого курсу «Захист України» в системі загальної середньої освіти (координатор Людмила ЛУЗАН).

9. «*Науково-методичні засади впровадження медіаосвіти в систему роботи навчальних закладів Харківської області*» (Академія української преси, 2019 – 2024 роки). Беруть участь 64 заклади Харківської області (координатор Галина ДЕГТЯРЬОВА).

10. «*Про формування і розвиток підприємливості та фінансової грамотності учнів закладів загальної середньої освіти Харківщини*» (2021 – 2024 роки). Беруть участь 43 заклади освіти Харківської області (координатор Олександр САВВІЧ).

Координатори освітніх проєктів здійснили аналіз їх реалізації у 2024 році, результати якого викладено в аналітичній довідці та буде розглянуто на засіданні науково-методичної ради. **За результатами аналізу виявлено певні проблеми за окремими проєктами:**

- «*Сприяння освіті*» – виявилася менша активність дітей та їх батьків під час використання дистанційної форми роботи через перебої з Інтернетом і виключенням світла;

- *«Організаційно-педагогічні умови формування в учнів м'яких навичок шляхом соціально-емоційного та етичного навчання»* – дистанційний формат навчання СЕЕН не сприяє активному залученню дітей у процес опанування нових навичок;
- *«Розроблення і впровадження навчально-методичного забезпечення для закладів загальної середньої освіти в умовах реалізації Державного стандарту базової середньої освіти»* – питання можливості та доцільності змін обраних модельних навчальних програм, ведення електронного або паперового журналу обліку навчальних досягнень учнів;
- *«Організаційні та науково-методичні умови створення STEM- центрів»* – дистанційна форма освітнього процесу в усіх закладах освіти прифронтової Харківської області, що ускладнює впровадження ідей STEM-освіти й активної діяльності STEM-центрів;
- *«Моніторинг навчальних втрат і розривів у системі загальної середньої освіти Харківської області»* – результати НМТ з предметів за вибором виявилися нижчими, ніж по Україні;
- *«Про формування і розвиток підприємливості та фінансової грамотності учнів закладів загальної середньої освіти Харківщини»* – недостатня адаптація наявних навчальних програм до сучасних викликів;
- *«Професійна орієнтація у закладах освіти Харківської області в умовах НУШ»* – формальний підхід до профорієнтації здобувачів освіти, недостатнє володіння педагогічними працівниками сучасним інструментарієм профорієнтації;
- *«Розвиток інклюзивної освіти в Харківській області»* – недостатня компетентність педагогічних працівників щодо роботи з дітьми з особливими освітніми потребами в умовах закладу освіти з інклюзивною формою навчання та дефіцит кваліфікованих фахівців інклюзивно-ресурсних центрів, які можуть якісно надавати корекційні послуги дітям із особливими освітніми потребами в громадах Харківської області.

Організаційно-методичний супровід проведення професійних конкурсів, виставок Всеукраїнський конкурс «Учитель року»

Протягом січня – лютого 2024 року фахівцями Центру інноваційного розвитку освіти (Аліна БОЛЬШУКІНА, завідувач, Наталя ГАЛУШКО, методист) організовано та проведено перший тур всеукраїнського конкурсу «Учитель року – 2024», у якому взяли участь 161 педагог Харківської області, за номінаціями: «Українська мова та література» – 60 осіб, «Образотворче мистецтво» – 21 особа, «Географія» – 43 особи, «Фізика» – 37 осіб. Конкурсні випробування пройшли в дистанційному форматі у два етапи.

Спільно з фахівцями Центрів і кафедр Харківської академії неперервної освіти були проведені інструктивно-методичні вебінари за темою «Підготовка вчителів до участі в конкурсі «Учитель року – 2024»: важливі акценти» для учасників першого туру конкурсу».

За підсумками засідання організаційного комітету та голів журі затверджено результати II (фінального) етапу першого туру всеукраїнського

конкурсу «Учитель року – 2024», визначено переможця та два лауреати в кожній номінації. Переможцями визначені: номінація «Географія» – Стаханова Наталія Григорівна, учитель Комунального закладу «Харківський лицей № 78 Харківської міської ради», номінація «Фізика» – Погоріла Ірина Олександрівна, учитель Комунального закладу «Харківський лицей № 6 Харківської міської ради», номінація «Українська мова та література» – Калиниченко Оксана Олександрівна, учитель Комунального закладу «Дергачівський лицей № 2» Дергачівської міської ради Харківської області, номінація «Образотворче мистецтво» – Грічанок Сергій Федорович, учитель Комунального закладу «Харківський лицей мистецтв № 133 Харківської міської ради».

Проведені педагогічні консультації з фахової підготовки учасників другого туру всеукраїнського конкурсу «Учитель року – 2024».

У співпраці з внутрішніми та зовнішніми стейкхолдерами – членами журі першого туру конкурсу (працівниками Академії, викладачами ЗВО, учителями ЗЗСО) протягом квітня 2024 року було надано організаційно-методичну та науково-методичну допомогу учасникам другого туру конкурсу. Відбувався постійний зв'язок із конкурсантами у групі viber каналу, електронним листуванням, за їх запитом були надані очні та дистанційні консультації. Проведено психологічний тренінг у змішаному форматі за участі Носенка В.В., завідувача Центру практичної психології, соціальної роботи та здорового способу життя, і запрошених Жадан О.М., та Ткаченко А.М. – переможців минулорічного конкурсу.

Протягом квітня – травня 2024 року відбулися змагання другого туру всеукраїнського конкурсу «Учитель року – 2024», у якому взяли участь учителі з усієї України – серед них чотири педагоги, які представляли Харківську область.

На виконання наказу Департаменту науки і освіти обласної державної (військової) адміністрації від 24.06.2024 № 67 «Про проведення першого туру всеукраїнського конкурсу «Учитель року – 2025» у вересні 2024 року розпочато роботу з організаційно-методичного супроводу в Харківській області першого туру всеукраїнського конкурсу «Учитель року – 2025» у номінаціях: «Зарубіжна література», «Історія», «Технології / Трудове навчання», «Хімія». За підсумками вебконсультації (13.09.2024) за темою «Особливості проведення всеукраїнського конкурсу «Учитель року – 2025» до ознайомлення з матеріалами долучилися 120 педагогів закладів освіти Харківської області.

Шістнадцята міжнародна виставка «Інноватика в сучасній освіті»

Педагогічні працівники Академії взяли участь у шістнадцятій міжнародній виставці «Інноватика в сучасній освіті» в режимі онлайн (23 – 25 жовтня 2024 року).

Організовує та проводить виставку Компанія «Виставковий Світ» за інформаційної та методично-організаційної підтримки Національної академії педагогічних наук України, Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти».

Виставка представила 276 учасників із Вінницької, Дніпропетровської, Житомирської, Запорізької, Івано-Франківської, Київської, Кіровоградської, Луганської, Львівської, Миколаївської, Одеської, Полтавської, Сумської,

Тернопільської, Харківської, Хмельницької, Черкаської, м. Києва, а також Польщі, Литви, Румунії, Угорщини, Естонії.

Каталог виставки за покликанням:

https://innovosvita.com.ua/images/stories/catalogue_exhibition_innovatyka_2024.pdf

Для учасників виставки відбулися конкурси «Лідер інновацій в освіті», «Видатні наукові досягнення в освіті» й конкурс із 15-ти тематичних номінацій. На конкурси подано 272 роботи. Експертну оцінку якості робіт проводили науковці та фахівці наукових установ Національної академії педагогічних наук України, Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти».

Переможці конкурсів удостоєні Почесної нагороди «Лідер інновацій в освіті» та нагороджені золотими, срібними й бронзовими медалями, дипломами, сертифікатами авторів конкурсних робіт.

Почесної нагороди «Лідер інновацій в освіті» удостоєний Комунальний вищий навчальний заклад «Харківська академія неперервної освіти».

У чотирьох тематичних номінаціях було представлено досвіди 5 закладів освіти Харківської області.

Золотою медаллю нагороджені:

– Комунальний вищий навчальний заклад «Харківська академія неперервної освіти» (Покроєва Л. Д, ректор);

номінація: «Безбар'єрний простір у закладі освіти: сучасні виклики й успішні практики»:

Тема досвіду роботи: «Мобільний інклюзивно-ресурсний центр як дієва форма психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами в умовах воєнного часу»;

– Управління освіти адміністрації Салтівського району Харківської міської ради (Карпова Л. Г., начальник);

· номінація: «Педагогіка партнерства як основа формування освітнього простору Нової української школи»:

Тема досвіду роботи: «Партнерська педагогіка: нові правила гри в освітньому просторі Нової української школи»;

– Комунальний заклад «Харківський ліцей № 18 Харківської міської ради» (Панкратова Н. М., директор);

· номінація: «Педагогіка гри в освітньому процесі: інноваційні практики»:

Тема досвіду роботи: «Гейміфікація в освітньому процесі: підвищення мотивації до навчання та розвиток навичок XXI століття»;

– Комунальний заклад «Дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) № 24 Харківської міської ради» (Шмельова Н. О., директор);

· номінація: «Педагогіка гри в освітньому процесі: інноваційні практики»:

Тема досвіду роботи: «Реалізація підходу "навчання через гру" в освітній діяльності закладу дошкільної освіти»;

– Донецький ліцей № 1 Донецької селищної ради Ізюмського району Харківської області (Мальчуженко Л. О., директор);

· номінація: «Формування міжпредметних компетентностей шляхом використання сучасних засобів навчання та обладнання в контексті Нової української школи»:

Тема досвіду роботи: «Упровадження системи інтегрованого навчання з метою формування міжпредметних компетентностей у дистанційному форматі в контексті Нової української школи».

Обласна тематична онлайн-виставка ефективного педагогічного досвіду «Освіта Харківщини ХХІ століття»

У 2024 році фахівцями Центру інноваційного розвитку (**Аліна БОЛЬШУКІНА, завідувач, Наталя ГАЛУШКО, методист**) та спільно з працівниками Центрів Академії проведено 2 обласні тематичні онлайн-виставки ефективного педагогічного досвіду «Освіта Харківщини ХХІ століття»:

15 – 22 квітня 2024 року відбувалася ХVІ онлайн-виставка за темою «Створення безпечного освітнього середовища в закладі освіти в умовах воєнного стану». Широке коло педагогічної громадськості ознайомилося з кращими практиками та творчими надбаннями освітян Харківської області. У заході взяли участь 9 закладів освіти, серед яких 8 закладів загальної середньої освіти та 1 інклюзивно-ресурсний центр. П'ять педагогічних колективів здобули дипломи I ступеня. Учасники презентували свій досвід роботи в чотирьох номінаціях:

- «Інформаційна безпека учасників освітнього процесу» (1 заклад освіти);
- «Психологічна підтримка та супровід учасників освітнього процесу, створення сприятливого соціально-психологічного клімату в колективі» (5 закладів освіти);
- «Сучасні здоров'язберезувальні технології навчання та виховання культури здоров'я учасників освітнього процесу» (1 заклад освіти);
- «Створення безпечного освітнього середовища для інтеграції та соціальної адаптації дітей з особливими освітніми потребами: кращі практики закладів освіти та ІРЦ» (2 заклади освіти).

18 – 22 листопада 2024 року відбувалася ХVІІ обласна тематична онлайн-виставка за темою «Забезпечення якісної освіти згідно з принципами та завданнями НУШ». В онлайн-виставці взяли участь і презентували свій досвід роботи 7 закладів освіти. Педагогічна громадськість ознайомила з матеріалами учасників: із кращими практиками та творчими надбаннями, ідеями щодо створення інноваційного освітнього простору, досвідом упровадження діяльнісного підходу. П'ять педагогічних колективів здобули дипломи I ступеня. Учасники презентували свій досвід роботи в трьох номінаціях:

- «Інноваційні підходи до мотивації учасників освітнього процесу в умовах дистанційної освіти» (3 заклади освіти);
- «Шляхи реалізації діяльнісного підходу в реаліях сьогодення» (2 заклади освіти);
- «Удосконалення професійних компетентностей педагога нової української школи як ключового чинника забезпечення якості освіти» (2 заклади освіти).

Організаційно-методичний супровід проведення Всеукраїнських учнівських олімпіад, учнівських конкурсів, турнірів

У межах реалізації організаційно-методичного проєкту «Підвищення якості підготовки учнів Харківської області до Всеукраїнських учнівських олімпіад і турнірів» та відповідно до чинних нормативно-правових документів у період із 23 січня по 19 лютого 2024 року в дистанційній формі (онлайн), з дотриманням законодавства України в частині забезпечення заходів безпеки, пов'язаних із запровадженням правового режиму воєнного стану в Україні, у складних умовах воєнного часу в Харківській області проведено III етап Всеукраїнських учнівських олімпіад у 2023/2024 навчальному році з 19-ти навчальних предметів.

Для цього методистами Центру методичної та аналітичної роботи спільно з фахівцями Центру громадянського виховання та Центру медіа та інформаційних технологій КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» здійснено організаційно-методичний супровід, а саме:

- узагальнено та оброблено заявки, подані від районних оргкомітетів до оргкомітету III етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад із навчальних предметів у 2023/2024 навчальному році;
- здійснено організаційну роботу з визначення складу оргкомітетів, журі, комісій зі складання завдань (грудень 2023 року – січень 2024 року);
- розроблено графік проведення олімпіад, інструкції для учнів щодо участі у III етапі Всеукраїнських учнівських олімпіад з кожного навчального предмета у 2023/2024 н. р. в дистанційній формі;
- проведено 1 інтернет-семінар за темою «Організаційно-методичний супровід проведення III (обласного) етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад із навчальних предметів у 2023/2024 навчальному році» для відповідальних осіб у районах м. Харкова й області (19.01.2024), у якому взяли участь 68 осіб;
- висвітлено перебіг III етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад із навчальних предметів у 2023/2024 н. р. з кожного предмета на сайті КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»;
- оформлено документи й матеріали за результатами проведення III етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад із навчальних предметів у 2023/2024 н. р. (попередні та остаточні протоколи результатів олімпіад, процедури апеляції, протоколи спільного засідання оргкомітетів і журі щодо визначення переможців олімпіад, складу учасників відбірково-тренувальних зборів, остаточного складу команд для участі в IV етапі олімпіад);
- проведено відбірково-тренувальні збори учасників IV етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад із 13 навчальних предметів у 2023/2024 н. р. (258 онлайн-занять, 331 учасник);

- підготовлено проєкт наказу ДНіО про відзначення дипломами учнів, які посіли I – III призиви місця за результатами проведення III етапу;
- оформлено дипломи в електронному форматі.

Усього в III етапі олімпіад взяло участь **1928 учнів** закладів загальної середньої освіти Харківської області та м. Харкова, із них переможцями стали 970 учнів (у 2022/2023 н. р. відповідно 1553 учасники та 780 переможців):

- із 5-ти районів Харківської області: Богодухівського – 72 (52), Ізюмського – 133 (41), Красноградського – 79 (61), Чугуївського – 110 (58), Харківського – 76 (56) , усього – 471 (268)учень;
- від м. Харків – 1134 (900) учнів і закладів освіти міського підпорядкування – 133 (160) ;
- від закладів освіти обласного підпорядкування – 34 (51);
- від КЗ «Харківський науковий ліцей "Обдарованість"» Харківської обласної ради – 122 (76);
- від Харківського приватного навчально-виховного комплексу «АВТОРСЬКА ШКОЛА БОЙКА» Харківської області – 73 (63).

На жаль, не взяли участь у III етапі Всеукраїнських учнівських олімпіад із навчальних предметів у 2023/2024 н. р. заклади загальної середньої освіти Лозівського району, а також Куп'янського району – у зв'язку з окупацією військовими рф на початку війни та постійними обстрілами й бомбардуваннями території району після деокупації.

Наймасовішими з олімпіад III етапу 2023/2024 н. р. в Харківській області стали олімпіади з таких предметів:

- математики – 256 (202) учасників;
- англійської мови – 177 (86) учасників;
- історії – 175 (129) осіб;
- фізики – (153) 129;
- географії та інформатики – 151 (96 і 143 відповідно).

Найменше учнів узяли участь в олімпіадах з екології – 27 (28), іврити та єврейської літератури – 6 (8), іспанської мови – 11 (7) (рис.19).

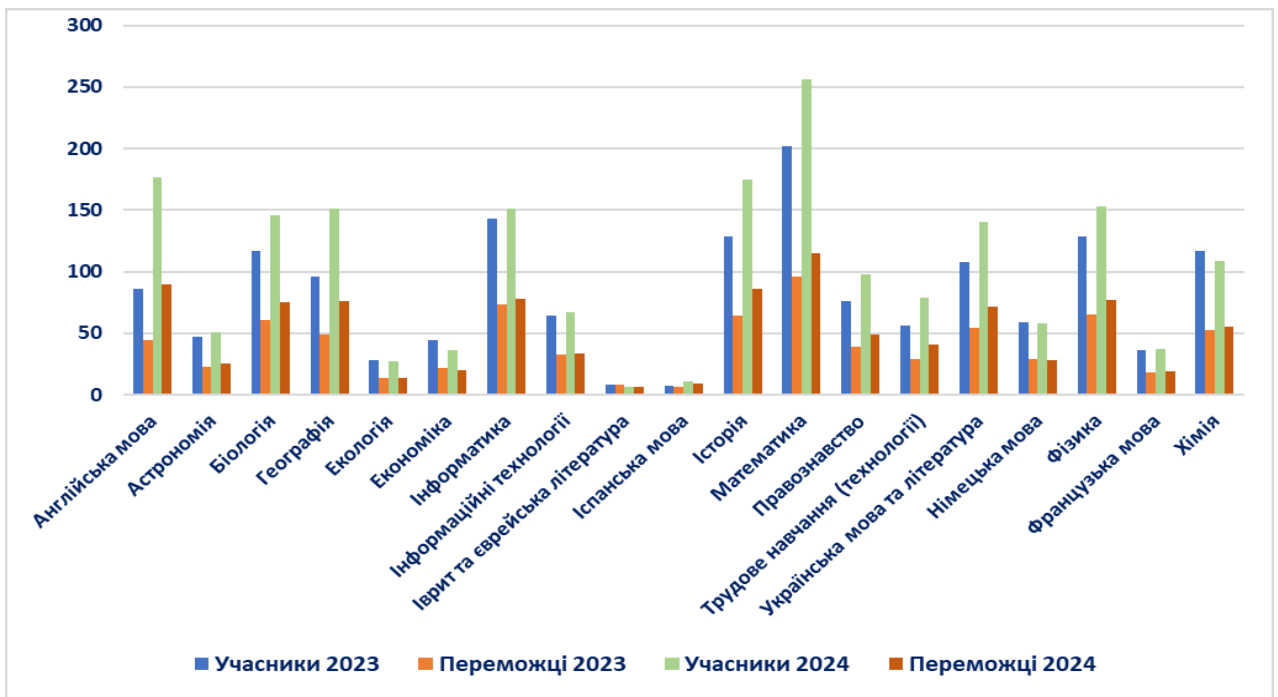

Рис.19. Порівняльний аналіз кількості учасників III етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад у 2022/2023 та 2023/2024 навчальних роках (за навчальними предметами)

Усього відповідно до спільних рішень оргкомітетів і журі III етапу олімпіад, відображених у протоколах, визначено 970 учнів-переможців, яких відзначено дипломами I, II, III ступенів, це 50,10% від загальної кількості учасників III етапу.

На рис. 20 наведено розподіл призових місць III етапу олімпіад у Харківській області у 2023/2024 навчальному році.

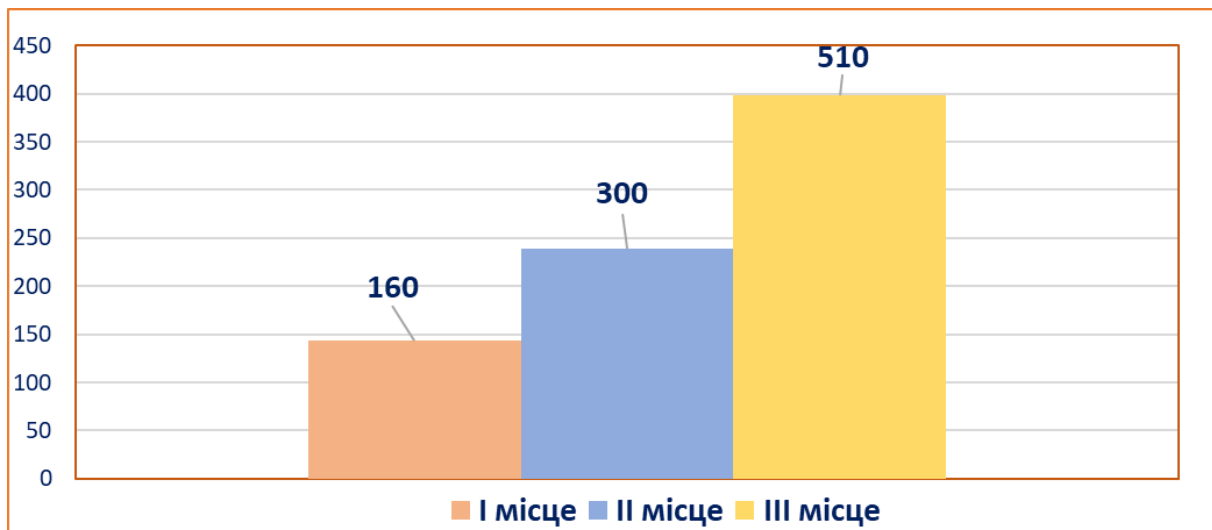

Рис.20. Розподіл призових місць III етапу олімпіад у Харківській області у 2023/2024 навчальному році

Серед переможців III (обласного) етапу олімпіад найбільшу кількість дипломів I – III ступенів – 677 (у 2022/2023 н. р. – 656), отримали учні ЗЗСО м. Харків. Також переможцями стали 148 учнів 26-ти територіальних громад Харківської області (у 2023 році – 74 із 16 ТГ відповідно). Найбільш результативними показали себе учні таких територіальних громад: Зміївської

МТГ – 18 переможців, Красноградської МТГ – 16 переможців, Золочівської СТГ – 13, Чугуївської МТГ, Балаклійської МТГ, Валківської МТГ – 12 (рис. 21). Найбільшу кількість переможців III етапу олімпіад від закладів освіти міста Харків підготували:

- Харківський приватний навчально-виховний комплекс «АВТОРСЬКА ШКОЛА БОЙКА» Харківської області – 65;

- Комунальний заклад «Харківський фізико-математичний науковий ліцей № 27 Харківської міської ради» та Комунальний заклад «Харківський академічний ліцей № 45 Харківської міської ради» – по 62;

- Комунальний заклад «Харківський ліцей № 47 Харківської міської ради» та Комунальний заклад «Харківський ліцей № 161 «Імпульс» Харківської міської ради» – по 30;

- Комунальний заклад «Харківський ліцей № 46 Харківської міської ради» – 21.

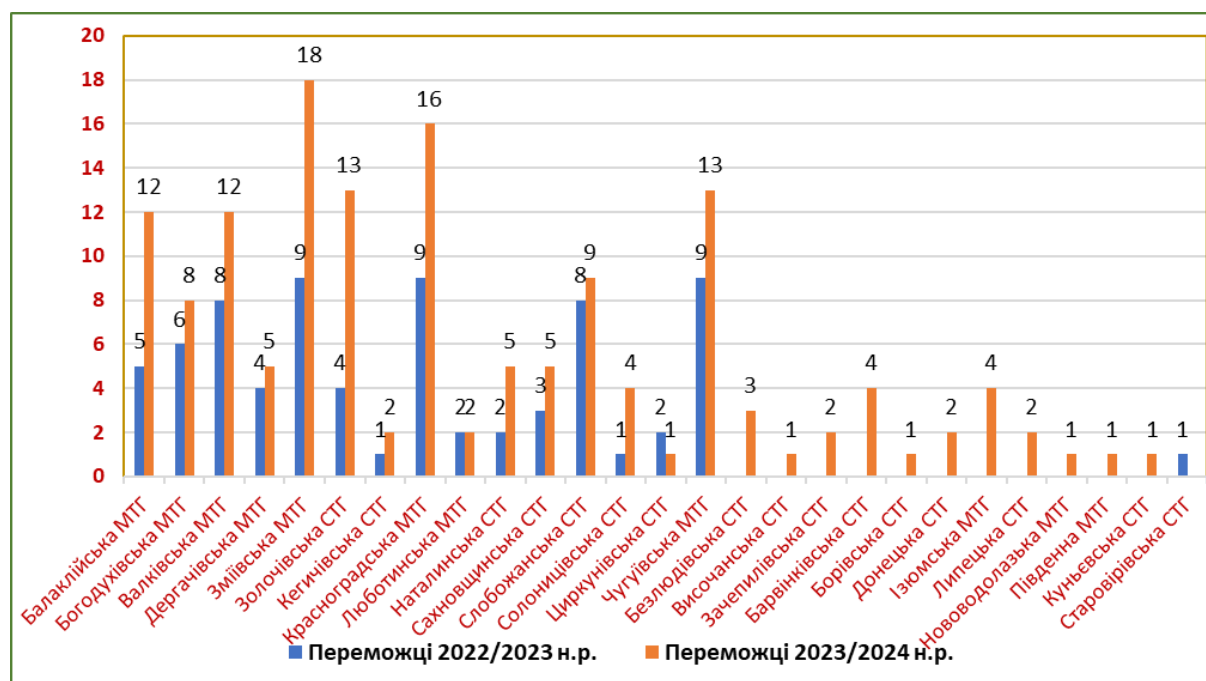

Рис. 21. Порівняльна кількість переможців III етапу олімпіад від територіальних громад Харківської області у 2022/2023 та 2023/2024 навчальних роках

Серед закладів освіти територіальних громад Харківської області найбільшу кількість переможців III етапу олімпіад підготували педагоги таких закладів загальної середньої освіти:

- Комунального закладу «Зміївський ліцей № 1» Зміївської міської ради Чугуївського району Харківської області – 8 учнів;
- Комунального закладу «Слобожанський ліцей № 2» Слобожанської селищної ради Чугуївського району Харківської області та Комунального закладу «Зміївський ліцей № 2» Зміївської міської ради Чугуївського району Харківської області – по 6 учнів;
- Красноградського ліцею № 4 Красноградської міської ради Харківської області – 5 учнів;

- Комунального закладу «Чугуївський ліцей № 2» Чугуївської міської ради Харківської області – 4 учні.

Участь учнів від ЗЗСО обласного підпорядкування Харківської обласної ради в III етапі Всеукраїнських учнівських олімпіад із навчальних предметів у 2023/2024 навчальному році

Усього 70 учнів ЗЗСО обласного та державного підпорядкування (у минулому році – 51) взяли участь у III етапі олімпіад із 11-ти навчальних предметів (рис.22).

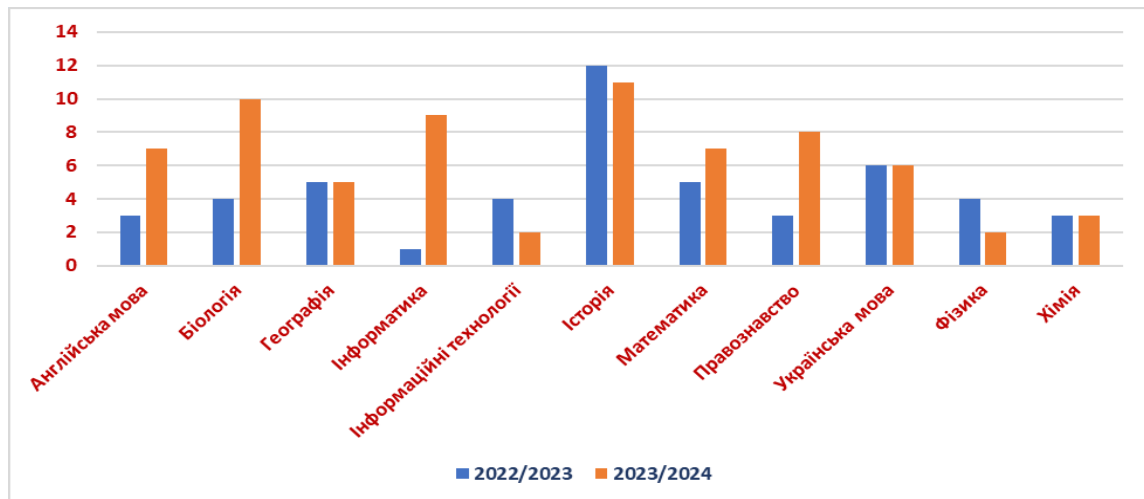

Рис. 22. Порівняльний кількісний аналіз складу учасників від ЗЗСО обласного підпорядкування у III етапі Всеукраїнських учнівських олімпіад із навчальних предметів у 2022/2023 та 2023/2024 навчальних роках

Результатів досягли 28 учнів із 7-ми закладів освіти :

Комунального закладу «Харківський ліцей з посиленою військово-фізичною підготовкою "Рятувальник"» Харківської обласної ради – 9,

Комунального закладу «Харківський ліцей з посиленою військово-фізичною підготовкою "Правоохоронець"» Харківської обласної ради – 9,

Комунальний заклад «Кочетоцька санаторна школа» Харківської обласної ради – 5,

Комунальний заклад «Нововодолазька санаторна школа» Харківської обласної ради – 2,

Комунальний заклад «Харківський фаховий коледж спортивного профілю» Харківської обласної ради – 1,

Комунальний заклад «Люботинський мистецький ліцей "Дивосвіт"» Харківської обласної ради – 1,

Державна гімназія-інтернат з посиленою військово-фізичною підготовкою «Кадетський корпус» – 1.

Окремо відзначимо активну й результативну участь у III етапі Всеукраїнських учнівських олімпіад із навчальних предметів у 2023/2024 н. р. здобувачів освіти Комунального закладу «Харківський науковий ліцей "Обдарованість"» Харківської обласної ради, 116 (у минулому році 76) учнів якого взяли участь в олімпіадах із 12-ти навчальних предметів.

Найбільше учнів Комунального закладу «Харківський науковий ліцей "Обдарованість"» Харківської обласної ради долучилися до участі в олімпіадах з інформатики (16), географії (15), інформаційних технологій (13), фізики (11), англійської мови, астрономії та історії (10), математики та української мови й літератури (9). 52 учні закладу (44,8% від загальної кількості) стали переможцями III етапу олімпіад.

Найбільшу кількість призових місць здобули учні КЗ «Харківський науковий ліцей "Обдарованість"» на олімпіадах з інформатики (9), географії та фізики (7), історії (6), інформаційних технологій (5).

Партнерство із закладами вищої освіти в організації та проведенні учнівських олімпіад

Традиційно, протягом багатьох років в організації та проведенні III етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад із навчальних предметів разом із КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» беруть участь заклади вищої освіти та інші науково-дослідні установи м. Харкова. Уже другий рік поспіль така плідна співпраця сприяла ефективній та чіткій організації олімпіад у дистанційній формі в складних умовах воєнного стану із забезпеченням безпекових і якісних технічних умов учасникам олімпіад. У 7 вишах було створено організаційні комітети та фахові журі кожної олімпіади, які очолили провідні науковці та науково-педагогічні працівники, а останні були залучені й до проведення відбірково-тренувальних онлайн-зборів для відбору учнів-переможців до участі в IV етапі Всеукраїнських учнівських олімпіад.

Таким чином, уже другий рік, попри складні умови правового режиму воєнного стану в країні, небезпеки, пов'язаної з постійними обстрілами Харківської області, завдяки спільним зусиллям партнерів було створено необхідні й безпечні умови та проведено III (обласний) етап олімпіад із 19 навчальних предметів у Харківській області з дотриманням норм Положення про Всеукраїнські учнівські олімпіади, турніри, конкурси з навчальних предметів, конкурси-захисти науково-дослідницьких робіт, олімпіади зі спеціальних дисциплін і конкурси фахової майстерності та інших нормативно-правових документів.

Аналізуючи участь здобувачів освіти в олімпіадах у 2022-2024 та 2023-2024 навчальних роках, можна констатувати, що результатом плідної роботи педагогів Харківської області з обдарованими учнями у складних умовах воєнного часу протягом цього періоду є збільшення кількості участі й особистих досягнення учнів в обласних етапах учнівських олімпіад, що були організовані два роки поспіль у дистанційній формі. Усього протягом двох останніх років учасників предметних олімпіад обласного етапу 3 тисячі 481, із них переможців 1 тисяча 750. Причому цьогоріч кількість учасників і переможців обласних учнівських олімпіад і конкурсів є більшою, що підтверджує зацікавленість учнів презентувати свій інтелектуальний і творчий потенціал та готовність учителів підтримати й розвинути творчі та інтелектуальні здібності здобувачів освіти на шляху пізнання.

Організаційний супровід підготовки до IV етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад із навчальних предметів

У березні – квітні 2024 року здійснювалася підготовка харківських учнівських команд до участі в IV (фінальному) етапі Всеукраїнських учнівських олімпіад із навчальних предметів у 2023/2024 н. р.

В 11 олімпіадах IV етапу, які проводилися очно в західних областях України, та одній (мова іврит і єврейська література), що пройшла в дистанційній формі, узяли участь 12 команд від Харківської області, усього 84 учасники. Відповідно до довідок, наданих оргкомітетами IV етапу олімпіад, нагороджено дипломами I – III ступенів 50 (59,5%) учнів м. Харкова та Харківської області.

Співвідношення дипломів учасників і дипломів переможців до загальної кількості учасників IV етапу олімпіад:

- 2023 рік – 93 учасники: I місце – 8 (8,6%); II місце – 22 (23,6%); III місце – 35 (37,6%) ; учасники – 28 (30,1%);
- 2024 рік – 84 учасники: I місце – 8 (9,5%); II місце – 21 (25%); III місце – 21 (25%) ; учасники – 34 (40,5%).

Ураховуючи, що майже половина учнів – членів команд – знаходилися в різних регіонах України та поза її межами, методистами КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» було проведено якісну організаційну роботу: оформлено та відправлено до Центрального оргкомітету Всеукраїнських учнівських олімпіад НЦ «МАНУ» заявки на участь у IV етапі олімпіад, звіти про проведення III етапу олімпіад у Харківській області; налагоджено тісну комунікацію з керівниками команд, які відповідали за супровід учасників до місця проведення олімпіад, участь у змаганнях і повернення команд до міста Харкова.

За результатами II, III і IV етапів Всеукраїнських учнівських олімпіад із навчальних предметів у 2023/2024 навчальному році фахівцями КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»:

здійснено аналіз якості виконання олімпіадних завдань із кожного навчального предмета;

складено методичні рекомендації педагогічним працівникам закладів загальної середньої освіти щодо роботи з учнями над помилками, удосконаленням системи підготовки обдарованих учнів до участі в олімпіадах усіх рівнів.

У листопаді – грудні 2024 року методистами Центру методичної та аналітичної роботи, Центру медіа та інформаційних технологій запроваджено організаційно-методичний супровід II (районного) етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад із навчальних предметів у 2024/2025 н. р. За орієнтовним графіком протягом 12.11.2024 – 14.12.2024 спільними зусиллями Комунального вищого навчального закладу «Харківська академія неперервної освіти», місцевих органів управління у сфері освіти, Центрів професійного розвитку педагогічних працівників, Центрів освітніх технологій м. Харкова, закладів загальної середньої освіти Харківської області, закладів обласного та державного підпорядкування проведено II (районний) етап Всеукраїнської учнівської олімпіади з 19 навчальних предметів. Усього протягом означеного періоду в олімпіадних змаганнях II етапу взяли участь 17 тисяч 857 здобувачів освіти з 6 районів Харківської області (окрім Лозівського району), що більше на 667 учнів, ніж у минулому році.

XXIV міжнародний конкурс з української мови імені Петра Яцика

16 січня 2024 року відбувся III етап цього конкурсу (**організаційно-методичний супровід – Світлана КЛІМОВА**). З огляду на воєнний стан в Україні конкурс проводився в дистанційному форматі. Усього в III етапі XXIV Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика взяли участь 235 учнів 3-11 класів закладів загальної середньої освіти територіальних громад області та міста Харкова, а також закладів обласного й державного підпорядкування (у минулому навчальному році – 73 учні). Таким чином, кількість учасників обласного етапу збільшилася більше ніж утричі. Спільним рішенням журі та оргкомітету конкурсу визначено 27 (11,49% від числа учасників) переможців III (обласного) етапу Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика.

Через воєнні дії в Україні в Харківському регіоні не взяли участі в обласному етапі конкурсу представники з таких територіальних громад області: Богодухівської, Краснокутської, Борівської, Куньєвської, Оскільської, Савинської, Біляївської, Вовчанської, Старосалтівської, Чкаловської, Південної, Нововодолазької, Вільхівської, усіх громад Куп'янського району. Два роки поспіль не беруть участі в обласному етапі змагання учні Борівської, Вовчанської, Савинської, Куньєвської, Оскільської, Старосалтівської, Чкаловської, усіх громад Куп'янського району.

За результатами III (обласного) етапу Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика фахівцями КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»:

- здійснено аналіз якості виконання конкурсних завдань;
- складено методичні рекомендації фахівцям ЦПРПП та ЦОТ, керівникам ТМО вчителів української мови та літератури, учителям української мови та літератури закладів загальної середньої освіти щодо роботи з учнями над помилками, удосконаленням системи підготовки обдарованих учнів до участі в конкурсних змаганнях усіх рівнів.

IV етап XIV Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

Фінальний етап XIV Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка відбувся 3 лютого 2024 року. Він був проведений в умовах дії в Україні воєнного стану в дистанційному форматі (у форматі відеоконференції Zoom). У фінальному етапі змагання взяли участь 39 учнів, студентів і курсантів закладів загальної середньої освіти, закладів професійної (професійно-технічної) освіти, закладів фахової передвищої та фахової вищої освіти, які посіли 1-3 місця в обласному етапі цього конкурсу. Відповідно до наказу МОН визначені 29 переможців цього конкурсу в Харківському регіоні (серед закладів загальної середньої освіти – 18 із 21 учасника, серед закладів професійної (професійно-технічної) освіти – 3 із 3, серед закладів фахової передвищої освіти – 5 із 6, серед закладів фахової вищої освіти 3 із 9).

21 листопада 2024 року в дистанційному форматі Центром методичної та аналітичної роботи було організовано проведення II етапу Міжнародного мовно-літературного конкурсу з української мови імені Тараса Шевченка у 2024/2025

навчальному році. У II етапі конкурсу взяли участь 1815 учнів із 45 територіальних громад області, 9 районів м. Харкова, 8 закладів освіти обласного та державного підпорядкування. Не взяли участі в II етапі конкурсу представники з 10 громад: Біляївської, Богодухівської, Вільхівської, Дворічанської, Куньєвської, Оскільської, Печенізької, Південної міської, Старосалтівської, Нововодолазької.

18 грудня 2024 року КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» проведено III (обласний) етап XV Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка.

Зважаючи на воєнний стан в Україні, конкурс було проведено в дистанційному форматі (у відеоконференції ZOOM).

Усього в III етапі XV Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка» взяли участь 211 учнів 5 – 11 класів закладів загальної середньої освіти територіальних громад області та міста Харкова, а також закладів обласного й державного підпорядкування.

XXIII всеукраїнський конкурс учнівської творчості

У січні 2024 року в Харківській області був проведений III етап Всеукраїнського конкурсу учнівської творчості, що проходив під гаслом «Об'єднаймося ж, брати мої!» за темою «Народ мій є! Народ мій завжди буде! Ніхто не перекаслить мій народ!». Епіграфом до творчих робіт школярів стали слова Тараса Шевченка: «Смійся, лютий враже! Та не дуже, бо все гине, – Слава не поляже» («До Основ'яненка») (**Світлана КЛІМОВА, Валентина СІДОРЧУК**). В обласному етапі змагання взяли участь 84 учні (у номінації «Література» – 50; у номінації «Історія і державотворення» – 34). У минулому навчальному році учасниками обласного етапу було 105 учнів, що на 20% більше, ніж у 2024 році.

8 робіт переможців III етапу, які посіли перші місця, стали учасниками підсумкового етапу конкурсу, що відбувся в м. Києві. А переможцями (підсумкового) етапу XXIII Всеукраїнського конкурсу учнівської творчості» стали 4 учні:

- у номінації «Література» – 2 учениці з комунального закладу «Смирнівський ліцей» Лозівської міської ради Харківської області та з Ізюмського ліцею № 5 Ізюмської міської ради Харківської області;
- у номінації «Історія і державотворення» – 2 учениці з комунального закладу «Харківський ліцей № 3» Харківської міської ради.

За результатами обласного етапу Всеукраїнського конкурсу учнівської творчості фахівцями Центру методичної та аналітичної роботи КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»:

здійснено аналіз якості виконання конкурсних завдань;

складено методичні рекомендації фахівцям ЦПРПП та ЦОТ, керівникам ТМО вчителів історії та української мови й літератури, учителям історії, української мови й літератури закладів загальної середньої освіти щодо роботи з учнями над типовими помилками, удосконаленням системи підготовки обдарованих учнів до участі в конкурсних змаганнях усіх рівнів.

Обласний фестиваль ораторського мистецтва

У жовтні 2024 року Центром методичної та аналітичної роботи проведено Обласний фестиваль ораторського мистецтва, організовано роботу журі фестивалю в дистанційній формі для визначення переможців і лауреатів (**Світлана КЛІМОВА, методист**). Підбиті підсумки роботи журі, підготовлені та оприлюднені протоколи оцінювання результатів виступів учнів на фестивалі. У заході взяли участь представники 39 територіальних громад області, 9 районів м. Харкова, 4 учасники із закладів освіти обласного та державного підпорядкування, 1 учасник із приватного закладу освіти, усього 53 учні. За підсумками фестивалю дипломами оргкомітету фестивалю відзначено 37 переможців і 16 лауреатів.

Не взяли участі в заході представники з 16 громад: Біляївської, Великобурлуцької, Вільхуватської, Кегичівської, Кіндрашівської, Куньєвської, Малоданилівської, Нововодолазької, Олексіївської, Оскільської, Петропавлівської, Печенізької, Південної, Чкаловської, а також із Вовчанської та Куп'янської МТГ. До Дня української писемності та мови 29 жовтня 2024 року Центром у співпраці з Центром медіа та інформаційних технологій (**Сергій СТАВИЦЬКИЙ**) проведено відеоміст для учнів і вчителів Харківської області, на якому були відзначені переможці та лауреати фестивалю. Усього в заході взяли участь 52 переможці та лауреати фестивалю, а також 36 учителів української мови й літератури – разом 88 осіб.

За результатами фестивалю здійснено аналіз якості виступів учнів, складено методичні рекомендації фахівцям ЦПРПП та ЦОТ, керівникам ТМО вчителів української мови й літератури, учителям української мови й літератури закладів загальної середньої освіти щодо системної та якісної роботи з учнями над удосконаленням прийомів ораторського мистецтва, розвитком їх умінь спілкування, підвищенням рівня загальної мовленнєвої культури школярів.

Усього у 2024 році в учнівських мовно-літературних та інтелектуальних конкурсах узяли участь 703 здобувачі освіти ЗЗСО Харківської області та міста Харкова, з них переможцями стали 114 учнів.

Результати участі учнів закладів загальної середньої освіти Харківської області у Всеукраїнських учнівських турнірах у 2024 році

У 2023/2024 навчальному році відбулися фінальні етапи Всеукраїнських учнівських турнірів: турнір юних фізиків (12.01.2024 – 15.01.2024), турнір юних інформатиків (08.01.2024 – 12.01.2024), юних правознавців (10.04.2024 – 14.04.2024), турнір юних хіміків (26.10.2024 – 31.10.2024), турнір юних істориків (22.11.2024 – 26.11.2024).

Усього у **фінальних змаганнях** узяли участь **135** (64 – у 2023 році) **учнів**, які ввійшли до складу команд закладів загальної середньої освіти Харкова й Харківської області, збірних команд м. Харкова та представили регіон на всеукраїнських турнірних змаганнях. З них стали **переможцями 101** (60 – у 2023 році). Збірна команда України, до якої ввійшли 5 учнів ЗЗСО міста Харкова, стала переможцем (I місце) XXXVII Міжнародного турніру юних фізиків, який проходив 10 – 17 липня 2024 року в Будапешті (Угорщина).

**Організація забезпечення підручниками,
методичний супровід роботи шкільних бібліотек**

Протягом 2024 року роботу відділу планування та розподілу навчальної літератури було спрямовано на якісне забезпечення учнів і педагогічних працівників підручниками та навчальними посібниками, а також на розвиток професійних компетентностей бібліотечних працівників закладів загальної середньої освіти в умовах воєнного стану та здійснення освітнього процесу в дистанційному форматі.

Вибір і замовлення підручників здійснюється з використанням модуля прозорого замовлення підручників на базі інформаційно-телекомунікаційної системи «Державна інформаційна система освіти». До початку терміну заповнення відповідних форм у «ДІСО» працівниками відділу проводиться організаційно-методична робота: вебсемінари для осіб, відповідальних за вибір та замовлення підручників, відповіді на запитання у Viber-групах, індивідуальні консультації. З метою організації якісного замовлення нових підручників для учнів і педагогічних працівників закладів освіти Харківської області фахівцями Відділу планування та розподілу навчальної літератури у 2024 році було проведено 3 організаційно-методичних вебсемінари у форматі Zoom-конференції для спеціалістів місцевих органів управління у сфері освіти, консультантів центрів професійного розвитку педагогічних працівників, методистів центрів освітніх технологій управлінь освіти адміністрацій районів м. Харкова, відповідальних за роботу з підручниками в територіальних громадах (районах міста Харкова), керівників закладів загальної середньої освіти обласного та державного підпорядкування («Проведення конкурсного відбору підручників і посібників (2 клас)», 15.01.2024, 78 осіб; «Проведення конкурсного відбору підручників для 7 класу», 12.02.2024, 74 особи); «Проведення конкурсного відбору підручників для 11 класу» 11.03.2024, 73 особи) та 1 організаційно-методичний вебсемінар у форматі Zoom-конференції для керівників закладів професійно-технічної та фахової передвищої освіти («Проведення конкурсного відбору підручників для 11 класу» 13.03.2024, 23 особи).

Також було проведено вебконсультацію «Додатковий вибір підручників для 11-го класу» (30.04.2024, 86 осіб).

Індивідуальні консультації щодо роботи з підручниками отримали близько 600 осіб.

Найбільша кількість питань була з такої тематики:

- щодо вибору та замовлення нових підручників;
- щодо термінів отримання нових підручників;
- щодо перерозподілу підручників;
- щодо заповнення інвентаризаційних таблиць на базі ІТС «ДІСО»;
- щодо заповнення відомостей про прогнозовані та фактичні учнівські контингенти;
- щодо оформлення документації на отримання нових підручників, виготовлених за кошти донорів (гуманітарна допомога);
- щодо кількості та порядку отримання підручників закладами фахової передвищої освіти.

Відділ продовжив співпрацю з ТОВ «Видавництво «Ранок», яке з 2015 року почало акумулювати всі підручники й забезпечувати доставку їх до територіальних громад області, закладів освіти обласного та державного

підпорядкування, Науково-методичного центру професійно-технічної освіти та закладів фахової передвищої освіти

Забезпечення підручниками

Працівниками відділу планування та розподілу навчальної літератури у 2024 році було здійснено організаційно-методичний супровід вибору й замовлення підручників:

- закладами загальної середньої освіти для учнів 2-х класів (січень-лютий);
- закладами загальної середньої освіти для учнів 7-х класів (нові підручники) (лютий-березень);
- закладами загальної середньої, професійно-технічної та передвищої освіти підручників для учнів 11-х класів: основне та додаткове видання (березень-квітень);
- закладами загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами (лютий).

Узагальнена інформація щодо вибору та замовлення нових підручників і посібників щоразу своєчасно направлялася до ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти».

Також було здійснено:

- організаційно-методичний супровід проведення централізованої інвентаризації бібліотечних фондів підручників (серпень-вересень);
- перевірку та узагальнення форм щодо прогнозованих і фактичних учнівських контингентів (жовтень-листопад);
- оформлення документації на приймання підручників, виготовлених за кошти донорів і отриманих, як гуманітарна допомога (листопад-грудень).

Протягом 2024 року до області надійшло 20 назв, 55318 прим. нових підручників для 1-го класу; 19 назв, 44164 прим. нових підручників для 2-го класу; 19 назв, 77429 прим. нових підручників для 5-го класу; 87 назв, 414181 прим. нових підручників для 7-го класу; 4 назви, 18634 прим. нових підручників для 10-го класу; 2 назви, 7613 прим. нових підручників для 11-го класу закладів загальної середньої освіти; 159 назв, 15417 (з частинами) прим. підручників для дітей з особливими освітніми потребами, із них 38 назв, 314 прим. (з частинами) – (шриффт Брайля).

У 2024 році внаслідок бойових дій виникли певні обставини, що ускладнювали роботу шкільних бібліотек, а саме:

- руйнування закладів освіти, втрата підручників через воєнну агресію, що призвело до незадовільного забезпечення учнів і педагогічних працівників підручниками та методичними посібниками,
- не друкувалися підручники для 9-х класів, що призвело до їх нестачі в закладах загальної середньої освіти, тому що значну кількість таких підручників було отримано у 2017 році для шкіл із російською мовою навчання. Наразі ці підручники в освітньому процесі не використовуються;
- значна кількість бібліотечних працівників знаходиться у відпустці без збереження заробітної плати й відсутня на робочих місцях.

Але практично в усіх громадах здійснювалися вибір і замовлення підручників, посібників для учнів і педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти, проводилася інвентаризація бібліотечного фонду підручників. За відсутності паперових підручників використовувалися електронні варіанти.

Бібліотечні працівники проводили місячник шкільних бібліотек і брали участь у методичних заходах, що проводили працівники Академії.

Традиційно працівниками Відділу протягом 2024 року було організовано спілкування зі спеціалістами МОУО, консультантами ЦПРПП, відповідальними за роботу з підручниками та працівниками шкільних бібліотек за допомогою месенджерів (групи у Viber, Telegram, Facebook тощо). Особливо актуальними були питання щодо роботи з підручниками та забезпечення ними учасників освітнього процесу.

У 2025 році роботу відділу планування та розподілу навчальної літератури буде спрямовано на:

- якісне забезпечення підручниками й навчальними посібниками учнів закладів загальної середньої освіти та педагогічних працівників,
- допомогу працівникам шкільних бібліотек у проведенні інвентаризації бібліотечного фонду з метою виявлення залишків і нестачі підручників для здійснення перерозподілу;
- підвищення рівня професійної компетентності працівників бібліотек закладів загальної середньої освіти, особливо зі стажем роботи до 3-х років;
- методичний супровід діяльності шкільних бібліотек в умовах дистанційного навчання.

У 2024 році робота **бібліотеки** була направлена на інформаційну підтримку педагогічних і бібліотечних працівників Харківщини, оперативне та якісне задоволення інформаційних потреб користувачів. Бібліотека співпрацювала з Державною науково-педагогічною бібліотекою України імені В. О. Сухомлинського, Державною установою «Український інститут книги», ТОВ «Український освітянський видавничий центр «Оріон», шкільними бібліотеками Харківської області.

Спільно з Відділом планування та розподілу навчальної літератури 27 вересня 2024 року до Всеукраїнського дня бібліотек проведено **вебсемінар «Шкільна бібліотека – осередок національно-патріотичного виховання підростаючого покоління»** у форматі Zoom-конференції в рамках реалізації ХАБу «Професійний розвиток педагогів» регіонального проекту «Освітній технопарк Харківщини». Узяло участь 100 консультантів центрів професійного розвитку педагогічних працівників, бібліотекарів закладів освіти обласного підпорядкування.

Здійснено організаційно-методичний супровід **Всеукраїнського місячника шкільних бібліотек у рамках Міжнародного місячника шкільних бібліотек**. Бібліотеки закладів загальної середньої освіти Харківської області взяли активну участь у Місячнику, який проходив із 1 по 31 жовтня під гаслом «**Читаюча шкільна родина – стратегічне завдання бібліотеки**». Головна мета Місячника: сприяння партнерській взаємодії учнів, учителів, батьків і бібліотекарів щодо формування в дітей читацької компетентності, поваги й любові до книги та читання.

У Місячнику брали участь учні 1 – 11 класів, класні керівники, вихователі, учителі початкової школи, учителі-предметники, батьки, шкільні бібліотекарі Харківщини. Заходи проводилися в метрошколі, офлайн, але частіше в онлайн-форматі. Перебіг Місячника висвітлено на вебсторінках бібліотек сайтів освітніх закладів Харківської області та в соціальних мережах.

Найактивніших користувачів бібліотек, які долучилися до організації та проведення Місячника, було нагороджено грамотами, новими дитячими книгами та коміксами.

Здійснювався супровід Всеукраїнської інформаційно-просвітницької тематичної акції «Національний тиждень читання», що проводилася за ініціативи Державної установи «Український інститут книги» з метою консолідації українського суспільства навколо читання. Протягом тижня в Харківській області була проведена низка заходів: *читацькі зустрічі, інтегровані уроки мистецтва та літератури, поетичні челенджі, онлайн-вікторини, воркшопи, музично-літературні свята* тощо.

До Національного тижня читання долучились учителі початкової школи, мистецтв, української мови та літератури, учні 1–11-х класів, бібліотечні працівники ЗЗСО Харківської області та м. Харкова.

Фахівцями бібліотеки Академії у співавторстві з методистом Центру інноваційного розвитку освіти протягом року підготовлено 12 щомісячних Календарів знаменних і пам'ятних дат, що містять 429 матеріалів про пам'ятні події, історичні постаті в галузі науки, культури, освіти та психології, які можна використовувати в освітній роботі.

Із метою відзначення та вшанування пам'ятних подій, збереження національної пам'яті, формування історичної свідомості, читацької культури, літературної, здоров'язбережувальної та екологічної компетентностей, удосконалення професійної компетентності педагогічних і бібліотечних працівників підготовлено презентаційні матеріали, які розміщено на сайті Академії (рубрика «Бібліотека», підрубрика «Шкільна бібліотека»). Усього – **18 бібліотечних контентів**.

Послугами бібліотеки протягом 2024 року користувалися офлайн співробітники Академії, яким надано 956 примірників науково-методичної літератури та шкільних підручників, 568 різноманітних довідок; віртуальні користувачі користувалися інформаційно-методичним контентом, розміщеним на сайті Академії (рубрика «Бібліотека», підрубрики «Видання Академії», «Шкільні бібліотеки»).

Фонд бібліотеки поповнився на 380 примірників шкільних підручників для 1, 2, 5, 6, 7-х класів, 86 прим. навчально-методичних посібників, отриманих від ТОВ «Український освітянський видавничий центр «Оріон». Утилізовано 2418 примірників застарілої літератури на суму 13 123,53 грн. Проведено упорядкування та перестановку інформаційного ресурсу бібліотеки (вул. Світла, 41), звірку електронного каталогу з обліковими документами.

Зашифровано за таблицями УДК статті співробітників, науково-методичні посібники Академії (21).

Для бібліотечних працівників Бібліотечного практикуму «Професійне зростання» створено **методичні рекомендації «Бібліотека і сучасність: пошук формули успіху»** (автори-укладачі Людмила ВОРФЛІК, Зоя ЖЕРЕБКІНА).

У 2025 році робота бібліотеки Академії буде спрямована на:

- підвищення професійної, інфомедійної компетентності, партнерської взаємодії всіх учасників освітнього процесу згідно з ключовими принципами та ідеями НУШ;

- удосконалення здатності використовувати потужний виховний потенціал української літератури, застосовувати сучасні підходи формування навичок читання дітей, формування їх читацької компетентності, ціннісного ставлення до книги;
- упорядкування та проведення інвентаризації інформаційного ресурсу.

Атестація педагогічних працівників

З метою створення комплексної моделі професійного розвитку керівників закладів освіти та педагогів НУШ в Харківській області, надання адресної організаційно-методичної допомоги та підтримки директорів і консультантів центрів професійного розвитку педагогічних працівників територіальних громад області, відповідальних осіб місцевих органів управління у сфері освіти, керівників і заступників директорів закладів освіти, у тому числі ЗЗСО обласного та державного підпорядкування в межах реалізації ХАБів «Якісна освіта», «Професійний розвиток педагога» регіонального проєкту підвищення якості освіти «Освітній технопарк Харківщини – 2030» протягом 2024 року **Центром організаційно-методичної роботи з керівними кадрами** проводилася робота з питань організаційно-методичного забезпечення атестації педагогічних працівників області.

Протягом 2024 року організовано та проведено:

– *інструктивний семінар* за темою «Про порядок проведення атестації педагогічних працівників закладів освіти у 2024/2025 навчальному році» *спільно з Департаментом науки і освіти Харківської обласної державної (військової) адміністрації (Олена КОНОНЕНКО, Віктор ЄЖЕЛИЙ, Марія ПРОЦАЙ, 30.10.2024, 136 осіб);*

– *4 онлайн-консультації* з питань організації та проведення атестації педагогічних працівників у поточному навчальному році з метою надання адресної організаційно-методичної допомоги (29.01.2024, 100 осіб), (26.02.2024, 163 особи), (29.11.2024, 62 особи) (17.12.2024, 64 особи) (разом 389 осіб).

Надані роз'яснення та відповіді на запитання, що надходили до Центру організаційно-методичної роботи з керівними кадрами впродовж місяців напередодні консультацій та під час проведення заходів.

Під час проведення консультацій надані роз'яснення та відповіді на питання відповідно до *Положення про атестацію педагогічних працівників, затвердженого наказом МОНУ від 09.09.2022 № 805* щодо порядку атестації керівників закладів освіти та їх заступників, педагогів, які викладають не за фахом, працюють за сумісництвом, педагогів соціально-медичних установ; умов присвоєння та підтвердження кваліфікаційних категорій та педагогічних звань окремим категоріям працівників, умов створення та повноважень атестаційних комісій I та II рівнів. Надано практичні рекомендації щодо вивчення та об'єктивного оцінювання професійних компетентностей педагогічних працівників під час їх атестації, критеріїв оцінювання професійних компетентностей педагогічних працівників під час їх атестації, порядку підвищення кваліфікації, визнання його результатів педагогічною радою та вимог щодо зберігання копій про підвищення кваліфікації в особовій справі працівника, оформлення атестаційного листа та підсумкового наказу закладу освіти за результатами атестації.

Під час проведення консультацій (29.11.2024, 17.12.2024) проаналізовані норми нової редакції Положення про атестацію педагогічних працівників, затвердженої наказом МОНУ від 10.09.2024 № 1277, надана методична допомога з питань організації та проведення атестації педагогічних працівників закладів освіти у 2024/2025 навчальному році. Учасники консультацій отримали відповіді на актуальні питання з реалізації норм нової редакції Положення.

На виконання наказу директора Департаменту науки і освіти Харківської обласної державної адміністрації від 19.09.2023 № 77 «Про утворення атестаційної комісії III рівня при Департаменті науки і освіти Харківської обласної державної адміністрації та атестацію педагогічних працівників Харківської області у 2023/2024 навчальному році» здійснено організаційний супровід проведення атестаційною комісією III рівня при Департаменті науки і освіти Харківської обласної державної адміністрації **4 чергових засідань у дистанційному форматі на платформі Zoom** (14.03.2024, 26.03.2024, 18.04.2024, 24.04.2024, атестовано всього 49 осіб). На засіданнях розглянуто 66 атестаційних справ і 2 апеляційні заяви педагогічних працівників, які були задоволені.

Із загальної кількості атестованих осіб (49 педагогів) із 40 закладів освіти області (заклади освіти обласного та державного підпорядкування; заклади професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої освіти; навчальні центри при установах відбуття покарань 17 осіб атестовано на двох посадах. Оформлено 66 атестаційних листів. Кількість педагогів за посадами представлено на рис. 23.

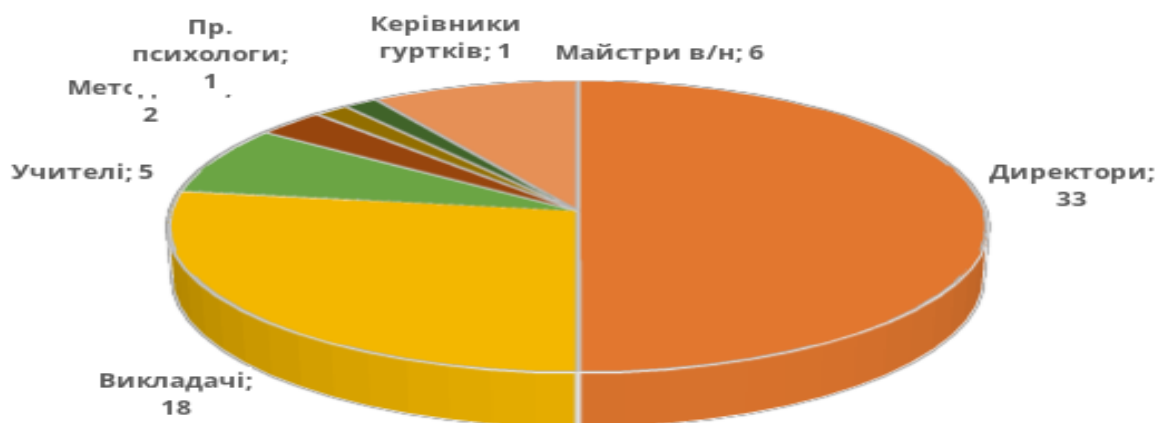

Рис. 23. Аналіз результатів атестації педагогічних працівників області за посадами

З метою надання методичної допомоги щодо проведення атестації педагогічних працівників за новою редакцією Положення про атестацію педагогічних працівників, затвердженої наказом МОНУ від 10.09.2024 №1277, на 2025 рік заплановано методичні заходи відповідної тематики та передбачено систему роботи з консультування фахівців, відповідальних за атестацію педагогічних працівників у територіальних громадах / районах м. Харкова.

2024 рік

З метою надання науково-методичної допомоги педагогічним працівникам закладів освіти Харківської області, поширення кращих педагогічних практик, мотивації педагогів до професійного зростання протягом року здійснювалася робота щодо розроблення та видання методичних рекомендацій, посібників, інших видань. *Підготовлено та розміщено на сайті Академії такі видання:*

Джерело педагогічних інновацій. Професійний розвиток педагога: нові вимоги та нові рішення. – Випуск № 1 (45). – Харків: Харківська академія неперервної освіти, 2024. – 244 с.

- **Джерело педагогічних інновацій.** Природнича освіта в умовах реалізації нового Державного стандарту: виклики та можливості. – Випуск № 2 (46). – Харків: Харківська академія неперервної освіти, 2024. – 132 с.

- **Нові вимоги, підходи до оцінювання результатів навчання здобувачів освіти та його функції: методичні рекомендації** [Електронне видання] / А.С. Остапенко, Ю.А. Посмітна, О.І. Грінченко, О.В. Григорович, С.В. Клімова, З.І. Кравченко, О.О. Моліна, Л.Ю. Огньова, Ю.В. Радченко, О.О. Румянцева-Лахтіна, О.М. Саввіч, Л.А. Синиця, С.Б. Ставицький, С.Г. Федченко, Г.С. Яценко.; за заг. редакцією Л.Д. Покроєвої. – Харків: Харківська академія неперервної освіти, 2024. – 84 с.

- **Слобожанські перлини.** Альманах дитячої літературної творчості. Випуск 23. – Харків: Харківська академія неперервної освіти, 2024. – 177 с.

- **Методичні рекомендації щодо організації та проведення II етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад у Харківській області у 2024/2025 навчальному році, 2024.** – 116 с.

- **Аналіз успішності підготовки учнів ЗЗСО до участі у всеукраїнських учнівських олімпіадах, конкурсах, турнірах у 2023/2024 навчальному році, 2024.** – 236 с.

- **Методичні рекомендації щодо подолання/запобігання освітніх втрат і розривів** [Електронне видання] / А.С. Остапенко, І.В. Капустін, Ю.А. Посмітна, О.І. Грінченко, О. В. Григорович, І.В. Волкова, О.А. Зайцева, С.В. Клімова, О.О. Моліна, Ю.В. Радченко, О.М. Саввіч, В.П. Сідорчук, С.Г. Федченко; за заг. редакцією Л.Д. Покроєвої. – Харків: Харківська академія неперервної освіти, 2024. – 50 с.

- **Сучасні підходи до професійної орієнтації в закладі освіти: методичні рекомендації** [Електронне видання] / А.С. Остапенко, М.С. Астахова, Т.І. Горбенко, І.В. Єлізарова, З.Г. Жеребкіна, Н.О. Капустіна, О.А. Коваль, В.В. Носенко, О.М. Саввіч; за заг. ред. Л.Д. Покроєвої. – Харків: Харківська академія неперервної освіти, 2024. – 112 с.

- **Результати регіонального моніторингу якості освітньої діяльності в дистанційній формі в закладах дошкільної освіти** [Електронне видання] / І.В. Капустін;

- **Результати регіональних моніторингових досліджень у ЗЗСО в 2023/2024 навчальному році** [Електронне видання] / І.В. Капустін;

- **Каталог XVI обласної тематичної онлайн-виставки ефективного педагогічного досвіду «Освіта Харківщини XXI століття» за темою**

«Створення безпечного освітнього середовища в закладі освіти в умовах воєнного стану» (електронне видання);

- Каталог XVII обласної тематичної онлайн-виставки ефективного педагогічного досвіду «Освіта Харківщини XXI століття» за темою «Забезпечення якісної освіти згідно з принципами та завданнями НУШ» (електронне видання).

Висновки

Отже, освітню діяльність КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» протягом 2024 року було спрямовано на реалізацію пріоритетних завдань, визначених планом роботи Академії та на досягнення завдань реформування освіти за Концепцією «Нова українська школа», упровадження нових Державних стандартів дошкільної, початкової та базової середньої освіти, а також мети і завдань регіонального проекту «Освітній технопарк Харківщини». Аналіз результатів освітньої діяльності доводить актуальність тематики форм і методів розвитку професійних компетентностей керівних і педагогічних працівників закладів освіти області з питань упровадження Державного стандарту базової середньої освіти, імплементації реформи НУШ.

План роботи на 2024 рік виконано в повному обсязі.

Ураховуючи зазначене вище, визначено такі **стратегічні та операційні цілі на 2025 рік:**

I. Підготовка педагогів до створення безпечного, сучасного та інклюзивного освітнього середовища

1.1. Формування готовності керівників і педагогів закладів освіти до створення безпечного освітнього середовища.

1.2. Підготовка до формування інклюзивного, безбар'єрного освітнього простору.

1.3. Формування компетентностей педагогів щодо збереження ментального здоров'я та психосоціальної підтримки учасників освітнього процесу.

II. Підготовка педагогів до забезпечення якісної освіти згідно з принципами та завданнями НУШ

2.1. Удосконалення професійної компетентності педагогів щодо подолання освітніх втрат і розривів в умовах сучасних викликів.

2.2. Підготовка вчителів до впровадження ключових принципів та ідей НУШ.

2.3. Створення комплексної моделі професійного розвитку керівників закладів освіти та педагогів НУШ.

2.4. Відновлення освіти на деокупованих територіях.

2.5. Упровадження інноваційних освітніх практик і технологій відповідно до викликів сьогодення.

Проректор

з науково-методичної роботи

Проректор

з навчальної роботи

Алла ОСТАПЕНКО

Людмила ЛУЗАН